

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 271

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Aydın Ağan Ayaydın'ın; 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; Kayseri Milletvekili Ahmet Öksüzkaya ve 5 Milletvekilinin; Bazı Kanunlar ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe

Komisyonu Raporu
(1/612, 2/360, 2/600)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/612 Esas Numaralı Tasarımın

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Genel Gereğesi 4
- Madde Gereğeleri 6

• 2/360 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 15
- Genel Gereğesi 15
- Madde Gereğeleri 16
- Metni 18

• 2/600 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 19
- Genel Gereğesi 19
- Madde Gereğeleri 21
- Metni 25
- Teklif Metnine Ekli Liste 29

• Alt Komisyon Raporu 30

• Alt Komisyon Metni 33

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu 53

• Muhalefet Şerhleri 67

• Tasarı Metni 75

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin 94

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiğı Metne Ekli Listeler ... 116

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

24/4/2012

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-518/1860

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 16/4/2012 tarihinde kararlaştırılan "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/612)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bu Kanun Tasarısı ile, İstanbul'u uluslararası bir finans merkezi haline getirme, yurtiçi tasarrufları artırma ve finansman araçlarını çeşitlendirme hedefleri doğrultusunda bireysel emeklilik ve sigortacılık sistemine ilişkin değişikliklere gidilmekte; Hazine Müsteşarlığı tarafından kira sertifikaları ihracına imkân sağlanmakta ve ülkemizde bireysel katılım sermayesi sistemi oluşturulmasına ilişkin esaslar düzenlenmektedir. Tasarı ile bu alanlardaki düzenlemelere paralel olarak, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu, Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, Tarım Sigortaları Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu, Sigortacılık Kanunu ile Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılması öngörülmüştür.

Ülkemizde, bireysel emeklilik sistemindeki katılımcılara halihazırda sağlanan en temel teşvik, ödenen katkı paylarının gelir vergisi matrahından indirim konusu yapılabilmesidir. Ancak, başta sistemde önemli oranda vergi mükellefi olmayan katılımcıların bulunması ve matrahtan indirim sürecine ilişkin olarak ortaya çıkan operasyonel sorunlar olmak üzere çeşitli problemlerden dolayı söz konusu teşvik etkin bir biçimde çalışmamaktadır. Bu kapsamda, ilgili vergi kanunları ile Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda yapılan değişikliklerle, mevcut sistemin yerine sistemdeki katılımcıların doğrudan devlet katkısı yöntemi ile daha etkin şekilde teşvik edilmesi hedeflenmektedir. Buna ilave olarak, vergi kanunlarında yapılması öngörülen bazı değişiklikler ile tasarrufların gelişiminde önemli unsurlar olan hayat ve sağlık sigortacılığının da daha etkin biçimde teşviki amaçlanmaktadır.

Sigortacılık Kanununda yapılan değişiklikler ile Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğinin, emeklilik şirketlerini de bünyesine alacak biçimde yeniden yapılandırılması; destek hizmetlerinin tanımlanarak Kanun kapsamına alınması; Güvence Hesabının görev ve fonksiyonlarının yeniden düzenlenmesi; şirketlerin mali bünyelerini güçlendirici yeni düzenlemeler getirilmesi; Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin yapısının güçlendirilmesi; yurtiçinden veya uluslararası piyasalardan sigorta ve reasürans teminatı bulunamayan risklerin teminat altına alınabilmesi ile sigortacılıkta tahkim sisteminin işlerliğinin artırılabilmesi amacıyla yeni düzenlemelere gidilmiştir.

Tarım Sigortaları Kanununda yapılan değişiklikler ile, Tarım Sigortaları Havuzunun kurumsal kimliğinin açıklığa kavuşturulması amacıyla Havuzun tüzel kişiliği haiz olduğu belirtilmiş; tarım sigortacılığı uygulamasında özellik arz eden durumlarda ekspertiz faaliyetlerinin konusuna göre hangi kişiler tarafından yapılabileceği ayrıntılı biçimde düzenlenmiş ve Tarım Sigortaları Havuzunun sigorta şirketleri ile müştereken de teminat verebilmesine imkan tanınması hedeflenmiştir.

Ülkemizin ihtiyaç duyduğu finansman kaynaklarının çeşitlendirilmesi, alternatif finansman kaynaklarına ve ürünlerine imkân tanınması ve bu suretle mali istikrara katkıda bulunması amacıyla Hazine Müsteşarlığı tarafından kira sertifikası ihracına yönelik olarak Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda düzenlemeye gidilmiştir.

Bireysel katılım yatırımcıları kişisel varlıklarının yanı sıra tecrübe ve birikimlerini başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimlere aktaran kişileri ifade etmektedir. Uluslararası literatürde İş Melekleri olarak tanımlanan Bireysel Katılım Yatırımcıları erken aşama, teknoloji odaklı işletmelerin en önemli finansman kaynakları arasında yer almaktadır. Bu kavramın ilk ortaya çıktığı ülke olan ABD’de yıllık ortalama 20 milyar ABD Doları tutarında bireysel katılım yatırımı gerçekleşmektedir. Ülkemizde ise bireysel katılım sermayesi henüz yeni oluşma aşamasındadır. Tasarı ile erken aşama ve teknoloji odaklı işletmeleri desteklemek amacıyla İngiltere ve Singapur gibi ülkelerde uygulanan destek sisteminin bir benzerinin ülkemizde de uygulanması hedeflenmektedir. Sağlanan destekler öncelikle erken aşama yatırımları yapılabilir hale getirmeyi, ancak bunu yaparken bireysel katılım yatırımcılarına belirli kriterler getirerek sektörün sağlıklı büyümesini ve kurumsallaşmış etik kuralları olan sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasını amaçlamaktadır. Bireysel katılım sermayesi sisteminin gelişmesi ile beraber, finansal ekosistemin ilk halkası devreye girecek ve finansmana erişimde sıkıntı yaşayan girişimciler için yeni bir finansal araç ortaya çıkacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Katılımcıların bireysel emeklilik hesaplarına ödenecek Devlet katkısı sebebiyle bir vergi yükümlülüğü doğmaması amacıyla düzenleme yapılması öngörülmektedir.

Madde 2- 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda yapılan Devlet katkısı sistemi düzenlemesi sonrasında sistemden ayrılmalar esnasında yapılacak vergilendirmenin daha basit ve anlaşılır olmasını teminen, sistemden emeklilik, vefat ve maluliyet gibi zorunlu nedenlerle ayrılmalar esnasında uygulanacak vergi oranı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi kapsamında Bakanlar Kurulu tarafından belirleneceğinden, mevcut madde kapsamındaki bireysel emeklilik ile ilgili vergi muafiyetinin kaldırılmasına yönelik düzenleme yapılması hedeflenmektedir.

Madde 3- Gönüllü katılıma dayalı özel emeklilik sistemlerinin gelişiminde işyeri bazlı emeklilik planları aracılığı ile işverenlerin çalışanları adına katkı payı ödemesi hem sistemin büyümesi hem de çalışanların katkıda bulunmalarının teşvik edilmesi bakımından önem arz etmektedir. Hali hazırda bireysel emeklilik sisteminde işveren katkılarının toplam katkı payı üretimindeki payı yaklaşık %4 düzeyindedir. Bu kapsamda, işyeri bazlı emeklilik planlarının kurulmasını teşvik etmek amacıyla işverenlerin çalışanları adına ödeyecekleri katkı paylarından ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapabilecekleri katkı payı oranının çalışanın brüt ücretinin %10'undan %15'ine çıkartılması amaçlanmaktadır. Öte yandan, gerek işverenler tarafından çalışanları adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları gerekse sigortalılar tarafından ödenen şahıs sigorta primlerinden indirim konusu yapılabilecek toplam tutar çalışanın brüt ücretinin %15'i ile sınırlandırılmaktadır.

Madde 4- Bireysel emeklilik sisteminin teşvikinde doğrudan devlet katkısı yöntemine geçildiğinden, bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarının ücretin safi değeri hesaplanırken indirim konusu yapılması uygulamasının kaldırılması hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra, şahıs sigortalarına ödenen primlerden indirim konusu yapılabilecek tutarın, 3 üncü maddede belirtilen toplam limit saklı kalmak kaydıyla, %5'ten %15'e çıkartılması öngörülmektedir.

Madde 5- Madde ile, bireysel emeklilik sistemi ve tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemelerde yalnızca getiriler üzerinden vergilendirme yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 6- Madde ile, 193 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin, aynı Kanunun 75 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle uyumlu hale getirilmesi hedeflenmektedir.

Madde 7- 193 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinde, ücretliler tarafından ödenen katkı paylarının ücretin safi değeri hesaplanırken indirim konusu yapılması uygulamasının kaldırılmasına paralel olarak serbest meslek erbabı kimseler tarafından ödenen katkı paylarının yıllık beyannamede indirim konusu yapılması uygulamasının da kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 8- Madde ile, bireysel emeklilik sisteminden ayrılanlara yapılacak ödemeler üzerinden yapılacak vergi tevkifatının, 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin (15) ve (16) numaralı bentlerinde yapılması planlanan düzenlemeler ile uyumlu hale getirilmesi hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra, söz konusu düzenlemelerin yürürlüğe girmesinden önce ödemiş oldukları katkı paylarını gelir vergisi matrahından indirim konusu yapmış olan kişilere yapılacak ödemelerde uygulanacak stopaj oranı ile ilgili olarak Bakanlar Kuruluna yetki tanınması öngörülmektedir.

Madde 9- Madde ile, bireysel katılım yatırımcılarının Hazine Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar dâhilinde şirketlere koydukları sermaye miktarının %75'ini gelir vergisi matrahından gider olarak indirebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen programlar kapsamında son beş yıl içinde projesi desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından düzenlenmiş proje sözleşmesi ve destek karar yazısının tevsiki durumunda %100 olarak düzenlenmiştir.

İkinci fıkradaki düzenleme ile öncelikle erken aşama işletmelerin desteklenmesi, ayrıca vergi tabanında meydana gelecek aşınmaya sınır getirilmesi amaçlanmıştır.

Üçüncü fıkradaki düzenleme ile birinci fıkrada getirilen iki tam yıl zaman şartına uyulmaması durumunda yatırımcıların tabi olacakları cezai müeyyide ortaya konulmaktadır. Böylece işletmeye konulan sermayenin en az iki yıl kalması temin edilerek finansal açıdan katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

Dördüncü fıkra ile, bireysel katılım yatırımcılarının bu vergi desteklerinden yararlanabilmeleri için Hazine Müsteşarlığınca belirlenen koşulları yerine getirmeleri ve bireysel katılım yatırımcısı lisansı almış olmaları şartı aranmaktadır. Lisans verilmesindeki amaç, verilecek vergi desteklerinin amacına ulaşması için işin gereklerini yerine getirecek niteliğe sahip kişilerin bu düzenleme kapsamına alınması ve takibinin yapılabilmesine imkân sağlanmasıdır. Bu düzenleme ile aranan niteliklere sahip olmayan veya ileride lisansın iptalini gerektirecek fiillerde bulunan bireysel katılım yatırımcılarının vergi avantajlarından yararlanmasının önüne geçilecektir.

Beşinci ve altıncı fıkralarla bireysel katılım yatırımcılarına sunulan vergi desteklerinin amacı dışında kullanılmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Yedinci fıkrayla bu vergi desteğinden faydalanmak için başvuru ve uygulama süreçleri için gerekli tüm usul ve esasların Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirleneceği belirtilmektedir.

Sekizinci fıkra ile ileride ortaya çıkacak ihtiyaçlara göre destek oranlarını arttırma, azaltma ve uygulama süresini bir defaya mahsus uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

Madde 10- İhtilafların daha hızlı çözümünü yaygınlaştırmak amacıyla, Sigorta Tahkim Komisyonunun uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verdiği hizmetlerin münhasıran katma değer vergisinden istisna edilmesi öngörülmektedir.

Madde 11- Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketinin emekliliğe yönelik taahhütleri kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarım amacıyla yapacakları taşınmaz veya iştirak hissesi satışının Katma Değer Vergisinden istisna tutulması düzenlenmektedir.

Madde 12- Bireysel katılım sermayesi (BKS) tüm dünyada erken aşama işletmelerin finansal ihtiyaçlarını karşılamada yaygın olarak kullanılan finansal bir araçtır. Ülkemizde de son yıllarda bireysel katılım yatırımcıları tarafından iş meleşti adıyla yerel düzeyde faaliyette bulunan yatırımcı ağları kurulmaya başlanmış, ancak bu alanda bugüne kadar bir kamu politikası oluşturulmadığından sektör gerekli atılımı yapamamıştır. Yapılan düzenlemelerle, öncelikle bireysel katılım yatırımlarının cazip hale getirilmesi, ayrıca dünya uygulamaları dikkate alınarak kurumsallaşmanın tesis edilmesi ve bireysel katılım sermayesi piyasasında iş etiğinin hâkim kılınması amaçlanmaktadır. Böylece, BKS girişimciler için güvenilir bir finansal araç haline getirilecektir.

Nihai amaç ise, girişimci dostu bir finansal ekosistem oluşturulması için gerekli adımların atılmasıdır. Finansal sistemin gelişmiş olduğu ülkelerde, işletmelere tüm gelişim aşamaları için farklı finansal enstrümanlar sunulmaktadır. Bununla kastedilen, fikir aşamasından itibaren tüm girişimcilerin bir şekilde finansmana erişiminin mümkün olduğu bir finansal yapının hayata geçirilmesidir. Diğer bir ifadeyle, yatırım riskinin yüksekliğine bağlı olarak bireysel katılım yatırımcılarından başlamak üzere girişim sermayesi fonları ve bankalara kadar uzanan farklı finansal yapıların girişimcilere sunulabildiği bir finansal sistemde erken aşama girişimlerin de finansman ihtiyacını karşılayabilecek finansal yapıların hayata geçirilmesidir.

Madde ile, BKS alanında faaliyette bulunacak gerçek kişilerin, yani Bireysel Katılım Yatırımcılarının (BKY) finansmana erişim noktasında sıkıntı yaşayan erken aşama şirketlere yatırım yapmalarının Devlet tarafından desteklenmesi ve düzenlenmesine ilişkin genel çerçeve çizilmiştir. Yapılan desteklerin uygun şekilde kullanılmasının sağlanması amacıyla denetim konuları da bu madde kapsamına alınmıştır.

Bu alanda şimdiye kadar herhangi bir yasal düzenleme yapılmadığından, gerekli düzenlemeleri yapma, verilen desteklerin şartlarını belirleme ve kurumsal bir piyasanın oluşmasını sağlama görevi Hazine Müsteşarlığına verilmektedir.

Devlet tarafından sağlanacak desteklerden faydalanılabilmesi için Hazine Müsteşarlığından lisans alınması şartı bu düzenlemeyle getirilmektedir. Hazine Müsteşarlığı bu kapsamda Devlet desteklerinden faydalanacak bireysel katılım yatırımcılarına lisans verecek ve lisans koşullarının ihlali durumunda bu lisansları iptal edebilecektir.

Hazine Müsteşarlığının BKS piyasasındaki düzenleyici ve denetleyici fonksiyonunu yerine getirirken BKY'ler tarafından oluşturulacak yerel ağlardan da faydalanılması öngörülmektedir. Bu çerçevede, Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenen şartları taşıyan ağlarla işbirliği yapılacaktır.

Finansmana erişimde sıkıntı yaşayan girişimcilerin özellikle de küçük ölçekli girişimlerin desteklenmesini teşvik etmek amacıyla girişim başına yapılan yatırım tutarlarının belirlenmesi yetkisi Hazine Müsteşarlığına verilmektedir. Aynı zamanda desteklenecek sektörlerin sınırlarını da Hazine Müsteşarlığı belirleyecektir. Yine bu kapsamda, gerek vergi desteklerinin uygulamasında, gerekse şirket envanterinin kalitesinin artırılması açısından BKY'lerin yatırım yapacağı şirketler için anonim şirket olması şartı getirilmiştir.

Madde 13- Emeklilik sözleşmesinin tanımı yeniden yapılmakta ve sözleşmenin bireysel ve grup emeklilik sözleşmesi şeklinde akdedilebileceği düzenlenmektedir.

Madde 14- Halihazırda, yatırım araçlarının değişik valör süreleri ve işlemin tamamlanması için gerekli evrak ve bilgi alış verişi süreçlerinden ötürü, bu madde kapsamındaki bazı katılımcı taleplerinin yerine getirilmesinde gecikmeler yaşanmakta ve emekli şirketleri kendi kusurları bulunmasa dahi bazı yaptırımlarla karşı karşıya kalabilmektedir. Bu tür sorunların aşılmasını teminen, bu maddede, aktarım talebini şirketin yerine getirmesi için 4632 sayılı Kanunda yer alan yedi işgünlük sürenin, on işgününe çıkarılması hedeflenmektedir. Öte yandan, halihazırda düzenleme, katılımcının talep ettiği şekilde birikimlerini fonlar arasında paylaşırma, başka bir şirkete aktarım ve yatırıma yönlendirme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirketin, aktarımlarda katılımcının dahil olduğu; yatırıma yönlendirmede ise dahil olacağı fonun ilgili döneme ait pozitif getirisinin iki katı tutarındaki gecikme cezasını katılımcının hesabına ilave etmesini hükme bağlamaktadır. Söz konusu düzenleme ile, fonun ilgili döneme ait pozitif getirisine atf yapıldığı için pozitif getirinin olmadığı, diğer bir deyişle getirinin sıfır veya negatif olduğu durumlarda, katılımcının mağduriyetinin giderilmesi mümkün olamamaktadır. Bu sebeple, maddede yapılan değişiklik ile,

gecikmeden dolayı varsa katılımcının hesabında oluşan zararın giderilerek adil bir çözüme ulaştırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, bireysel emeklilik sistemine kurumsal bazlı katılımların teşviki amacıyla, grup emeklilik sözleşmesinde işverenin ödediği katkılar ve bunların getirilerine katılımcının hak kazanma süresinin, katılımcının grup emeklilik sözleşmesine giriş tarihinden itibaren yedi yılı aşamayacağı hususunun düzenlenmesi öngörülmektedir. Bunların yanında, maddede ifadesel bazı düzeltmeler yapılmıştır.

Madde 15- Madde ile, emeklilik döneminde katılımcıya sunulabilecek seçenekler arasında, programlı geri ödeme seçeneğinin de bulunduğu vurgulanmaktadır. Bunun yanında, işlem süreleri ve işlemlerin gecikmesi halinde uygulanacak cezalara ilişkin hükümlerin, yapılan değişikliklere paralel hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, Müsteşarlığa, 5 inci ve 6 ncı maddelerde belirtilen işlem sürelerini, uygulamada bazı fonların alış ve satış işlemlerinin, fiyatlama sıklığı ve benzeri nedenlerle daha uzun bir sürede gerçekleştirilebiliyor olması nedeniyle altı aya kadar uzatma yetkisinin tanınması öngörülmektedir. Bu düzenleme ile, özellikle alternatif yatırım araçlarından sistemde yararlanılabilmesinin önünün açılması hedeflenmektedir.

Madde 16- Madde ile, emeklilik şirketlerinin kurucularının, ortaklarının, yönetim kurulu üyelerinin, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının ve imza yetkisini haiz diğer çalışanların, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 8 inci maddesinde düzenlenen “terörün finansmanı” suçundan hüküm giymemiş olma şartının uygunluk kriterleri arasına ilave edilmesi öngörülmektedir.

Madde 17- Madde ile, emeklilik şirketleri ve bireysel emeklilik araçlarının sorumlulukları daha açık bir şekilde ortaya konulmakta ve böylece yanlış yönlendirme ve yanlış satışların asgariye indirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, bireysel emeklilik araçlarına ilişkin sicil kaydının Müsteşarlıkça görevlendirilen emeklilik gözetim merkezi tarafından tutulması ve bu maddeye aykırı hareket ettiği belirlenen bireysel emeklilik aracısının işlenen fiilin ağırlığına göre satış yetkisinin geçici olarak durdurulması veya lisansının iptali öngörülmektedir.

Madde 18- Madde ile, 4632 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde değişiklik yapılarak hisse devri, yönetim ve denetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren veya intifa hakkı tanınan hisse senetlerinin devri, şirketin tüm aktif ve pasiflerini diğer bir emeklilik şirketine devretmesi ya da bir veya birkaç emeklilik şirketi ile birleşmesi ile şirket sermayesinin belirlenen durumlarda el değiştirmesi hallerinde izin yetkisinin, 5684 sayılı Sigortacılık Kanununda sigorta şirketleri için yapılan düzenlemeye paralel şekilde Müsteşarlığa devredilmesi öngörülmektedir.

Madde 19- Madde ile, 4632 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde değişiklik yapılarak şirketin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek uygulamalar yaptığıının tespiti halinde Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanın şirketin iş süreçlerinin, teknik altyapısının ve uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınmasını şirketin yönetim kurulundan talep edebilmesi hususunun düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle, mali bünyeye ilişkin zaafiyetlere ek olarak, şirket nezdindeki birtakım operasyonel sorunların katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokması halinde Bakan, şirketten birtakım tedbirler alınmasını talep edebilecektir. Bu şekilde, katılımcıların korunması yönünde alınabilecek tedbirlere daha fazla açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 20- Madde ile, 4632 sayılı Kanunun 15 inci maddesinde değişiklik yapılarak fon içtüzüğünün notere onaylatırılması zorunluluğu kaldırılmakta ve bu yolla emeklilik şirketlerine yansıyan maliyetlerin azaltılması amaçlanmaktadır.

Madde 21- Madde ile, Kurul tarafından Müsteşarlığın uygun görüşü alınmak kaydıyla fon net varlık değerinin yüzünde beşini aşmamak üzere kayda alma ücreti alınması ve kayda alma ücretinin, Kurul tarafından üçer aylık dönemlerin son iş gününde tahsil edilmesi öngörülmekte ve uygulamanın halihazırda menkul kıymet yatırım fonlarıyla paralel hale getirilmesi hedeflenmektedir.

Madde 22- Madde ile, 4632 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde değişiklik yapılarak tasarruflarını doğrudan kıymetli madenlerde veya diğer çeşitli alternatif yatırım araçlarında değerlendirmek isteyen kişilerin emeklilik yatırım fonları kapsamında bu tür yatırımlar yapılabilmesine olanak sağlanması öngörülmekte ve Kurulun fon payı alımı satımının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı paralar üzerinden yapılmasına izin vermesi hususu düzenlenmektedir. Bu kapsamda, halihazırda yabancı paraya endekli olduğu halde Türk Lirası cinsinden gerçekleşen işlemlerden dolayı oluşan operasyonel zorlukların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 23- Madde ile, emeklilik şirketinin, fonların ve portföy yöneticileri ile saklayıcıların bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri, Müsteşarlık ve Kurul denetimine tabi olmakla birlikte söz konusu denetimin, en az yılda bir kez yapılmasına ilişkin düzenlemenin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir. Bu çerçevede, konuyla ilgili olarak risk bazlı denetim esası benimsenmektedir.

Madde 24- Madde ile, 4632 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde değişiklik yapılarak emeklilik şirketlerinin mali tablolarının denetlenmesine ilişkin sıklık konusundaki zorunluluğun kaldırılması, maddenin 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde faaliyet gösteren Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumuna tanınan yetkiler ile uyumlu olarak değiştirilmesi ve fonların hesap ve işlemlerinin üçer aylık dönemler yerine yılda en az bir defa bağımsız dış denetime tabi olması hususunun düzenlenmesi öngörülmektedir.

Madde 25- Madde ile, 4632 sayılı Kanunun idari para cezalarını düzenleyen 22 nci maddesinin, 4632 sayılı Kanununun 5 inci ve 11 inci maddelerinde yapılan değişikliklere uyumlu hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 26- Bireysel emeklilik sisteminin başladığı dönemde, katılımcıların sisteme katılımını teşvik etmek amacıyla, ödenen katkı paylarının vergi matrahından indirilebildiğı, yatırım aşamasında vergilendirme yapılmadığı ve sistemden ayrılma esnasında ödenen toplam birikim tutarının stopaja tabi tutulduğu vergisel düzenlemeler yapılmıştır. Bununla birlikte, katkı payı ödemesi aşamasında sağlanan teşviklerin kullanım oranının ve kamu tarafından sağlanan teşvikin değerinin katılımcılar tarafından farkındalığının düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda, madde ile, yukarıda belirtilen teşvik sistemi yerine, son yıllarda birçok ülke tarafından uygulanmaya başlanan ve katılımcılar tarafından yapılacak katkı paylarına karşılık belli oranda Devlet katkısı sağlamayı öngören bir düzenlemeye geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 27- Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketindeki emekliliğe yönelik taahhütlerin bireysel emeklilik sistemine aktarım süresi 31/12/2015 tarihine kadar uzatılmaktadır. Bunun yanı sıra, aktarım sırasında doğabilecek vergi yükümlülüklerine ilişkin olarak önceki uygulamalarda yaşanan sorunların giderilmesini teminen, uygulamayı çok daha açık ve net biçimde ortaya koyan düzenlemelerin yapılması hedeflenmektedir.

Madde 28- Hali hazırda 3996 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırım ve hizmetler için uygulanan kredi üstlenim imkânının, 3359 sayılı Kanun ve 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre gerçekleştirilen yatırım ve hizmetlere de uygulanabilmesi sağlanmaktadır.

Madde 29- Madde ile, ülkemizin kalkınma hedefleri ve makro ekonomik dengeler dikkate alınarak, kamu hizmetinin aksatılmaması kaydıyla, kamu finansman araçlarını çeşitlendirmek ve kamu varlıklarını verimli bir biçimde değerlendirmek üzere, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınır ve taşınmazlar ile kullanma, yararlanma, işletme ve sair haklar gibi maddi olmayan varlıkları kullanmak suretiyle yurtiçi ve yurtdışı piyasalarda kira sertifikası ihracına imkân sağlanması amaçlanmaktadır. Ülkemizin ihtiyaç duyduğu finansmanın kaynaklarının çeşitlendirilmesi, alternatif finansman kaynaklarına ve ürünlerine imkân tanınması aynı zamanda mali istikrara katkıda bulunacaktır.

Maddenin birinci fıkrasında, madde kapsamının belirlenmesinde 4749 sayılı Kanunun kapsamı esas alınmıştır. Ancak, sermaye piyasası mevzuatı uyarınca halka açık statüsünde olan şirketler kapsam dışında bırakılmıştır. Bu çerçevede, finansal değeri bulunabilecek işletme, kullanma ve yararlanma hakları da kapsama dâhil edilmiştir. Madde kapsamındaki kira sertifikası ihraç süreci kamu varlıklarının, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın belirleyeceği esaslar çerçevesinde finansman amaçlı çeşitli işlemlere tabi kılınmasını gerektirmektedir. Bu işlemler benzer nitelikli diğer hukuki işlemlerden amaç ve sonuçları itibarıyla farklılık arz etmektedirler. Nitekim bu işlemler, varlıkların ekonomik anlamda ifade ettikleri değere istinaden finansman işlemine kaynak teşkil etmek ve geri alınmak üzere tesis edilmektedirler. Bu itibarla söz konusu işlemlerin anılan kamu varlıklarına veya bu varlıkların ilgili olduğu kamu hizmetine herhangi bir olumsuz etkisi bulunmamaktadır. Maddede yer alan işlemlerin finansman amaçlı düzenlendiği ve uygulamada hızlı hareket edilmesi ihtiyacı dikkate alınarak anılan işlemlerin ilgili mevzuattaki şekil kurallarına tabi olmayacağı hükme bağlanmıştır. Madde kapsamındaki kira sertifikası ihracı sürecinin bir gereği olarak yapılması gereken alım, satım, geri alım, kiraya verme, geri kiralama, bedelli veya bedelsiz devir ve benzeri işlemleri tesis etmek üzere varlık kiralama şirketlerinin kurulmasına veya bu amaçla kamu sermayeli kurumların görevlendirilmesine imkân tanınmıştır. Bu çerçevede madde kapsamındaki işlemlerin resmi şekil veya tapu sicili değişikliği gerekmeden tesis edilmesi amaçlanmıştır. Söz konusu ihraçların dayandığı varlıkların ihraç koşullarına aykırı olarak herhangi bir hukuki işleme konu edilmesi, özellikle üçüncü kişilerin ihraç konusu varlıklar üzerinde iyiniyetli iktisapları, ihraç sürecini olumsuz etkileyeceğinden bu hususların önlenmesini teminen maddeye hüküm eklenmiştir. Diğer taraftan, kira sertifikasına konu olan varlıkların ilgili kurum ve kuruluşlarca kullanılmaya devam edilecek olması nedeniyle bu varlıklara ilişkin bakım, onarım, işletme, inşaat ve benzeri iş ve işlemlerin ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılması ve buna ilişkin harcamaların kendi bütçelerinden karşılanması hükme bağlanmıştır. Son olarak, varlık kiralama şirketi tarafından çıkarılacak senetlerin ihraç, sermaye piyasası mevzuatı uygulamasında ve Kamu İhale Kanunu kapsamında teminat kabul edilebilirliğinde Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen menkul kıymetlerin tabi olduğu mevzuat hükümlerine uygulama kolaylığı sağlanması amacıyla atf yapılmıştır. Örneğin, 1211 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde Devlet iç borçlanma senetlerinin mali servisini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının yapacağı, Sermaye Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinde ise genel bütçeli kurumların ihraçlarının Sermaye Piyasası Kuruluna kaydedtirilmesinin zorunlu olmadığı hükümleri yer almaktadır. Bu kapsamda varlık kiralama şirketlerinin de ihraç ve itfa edecekleri kira sertifikalarının da söz konusu ve benzeri imkânlardan faydalanması sağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, madde kapsamındaki işlemler ile Devlet iç borcu, Devlet dış borcu ve nakit yönetimi kapsamında yapılan her türlü iş ve işlemlere, mahiyetleri dikkate alınarak Kamu İhale Kanunu ve Devlet İhale Kanunundan muafiyet sağlanmıştır.

Madde 30- Madde ile, kira sertifikası ihracından elde edilen tutarlar ile geri ödemelerin işlemin mahiyeti gereği bütçenin gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin özel hesaplarda ve dolayısıyla finansman kalemi olarak izlenmesi düzenlenmiş ve bu hususta Bakan yetkili kılınmıştır.

Madde 31- Madde ile, bir kamu sigorta havuzu olan Tarım Sigortaları Havuzunun tüzel kişiliği haiz olduğu hususu ifade edilmektedir.

Madde 32- Devlet destekli tarım sigortaları uygulamasında, ekspertiz faaliyetlerinde görev alabilecek kişiler 5363 sayılı Kanunda sayılmıştır. Ancak bu sayılan unvanlar uygulamada yetersiz kaldığından yeni unvanların ilave edilmesi gereği hasıl olmuştur. Bu çerçevede, maddeye özellikle su ürünleri ile ilgili mühendislikler ilave edilmiştir.

İşletici şirketin, Havuzun kaynaklarını kendisi için kullanması mümkün olmadığından, uygulamada hatalı yorumların önlenmesini teminen, 5363 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 33- Madde ile, daha önce üstlendikleri riskin tamamını havuza devretmek zorunda olan sigorta şirketlerine, riskin bir kısmını üstlerinde tutma imkânı sağlanmaktadır.

Madde 34- Madde ile, reasürans ile ilgili konularda yetki, olması gerektiği şekilde Havuza verilmektedir.

Madde 35- Madde ile bankalara tanınmış olan imkânın finansal sektörün önemli bir parçası olan sigorta ve emeklilik şirketlerine de tanınması öngörülmüştür.

Madde 36- Emeklilik şirketlerinin Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine üyeliğine imkân verecek şekilde düzenleme yapıldığından madde ile, Birliğin adı buna uygun olarak değiştirilmektedir.

Madde 37- Uygulamada şirketler sigortacılık faaliyetlerinin yürütülmesinde, değişik alanlarda dışarıdan hizmet alımı yoluna gitmektedir. Bu noktada sigortacılık sektöründeki denetimin bir parçası olarak, şirketlerin söz konusu hizmet alımında aranılacak şartların düzenlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmış, konuyu düzenleme yetkisi alındığından destek hizmeti kuruluşunun tanımı yapılmıştır.

Sigortacılık Kanununun tanımlar maddesinde yapılan değişiklik ile Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği'nin yapısındaki değişikliğe bağlı olarak, Levhaya kaydolacaklar arasına emeklilik şirketleri eklenmiştir.

Minimum garanti fonu tanımında yer alan "sermaye yeterliliği" ifadesi yerine "özsermaye" ifadesi getirilerek tanım daha açık ve uygulamaya paralel şekilde düzenlenmiştir.

Madde 38- Madde ile, sigorta ve reasürans şirketlerinin kurucularının, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 8 inci maddesinde düzenlenen "terörün finansmanı" suçundan hüküm giymemiş olma şartının uygunluk kriterleri arasına ilave edilmesi öngörülmektedir.

Madde 39- Madde ile, iç kontrol sistemi, Sigortacılık Kanununun 4 üncü maddesinde risk yönetimi ve iç denetimi kapsayacak şekilde bir üst başlık olarak ele alınmıştır. İç kontrol sisteminin yürütülmesinde hizmet alımının, konunun öneminden dolayı Müsteşarlıkça belirlenen alanlarla sınırlandırılabilmesi öngörülmüştür.

Madde 40- Güvence Hesabı yurtdışına çıkan ülkemiz trafik siciline kayıtlı motorlu araç işletenlerinin üçüncü şahıslara verecekleri zararlardan sorumlu olmadığından ve bu giderler münhasıran Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunca karşılandığından bu riziko için düzenlenen yeşil kart sigortalarından Güvence Hesabına katkı yapılmamasını teminen madde değiştirilmektedir. Madde ile ayrıca, Güvence Hesabına yapılacak katılma paylarının maktu olarak tespiti de mümkün kılınmıştır.

Maddede ayrıca Güvence Hesabının zorunlu sigorta sistemini tamamlayıcı niteliği dikkate alınarak zorunlu sigortanın yaygınlaştırılması için yapılacak giderlerin Hesaptan karşılanması, Bilgi Merkezinin değişen unvanının maddeye yansıtılması ve Hesaptan Sigorta Eğitim Merkezine de katkı yapılmasını teminen değişiklik yapılmıştır.

Madde 41- Sigortacılık Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasına "ve birikim primlerine ait masraf payları" ibaresinin eklenmesi ile hayat sigortalarında masrafların risk ve birikime ayrılan kısımlarının dikkate alınması, fıkranın sonuna eklenen cümle ile de rizikonun meydana gelmesi ile primlerin uyumlu olmadığı sigortalarda, rizikonun sigorta süresi içindeki oluşum durumunu dikkate alan kazanılmamış primler karşılığı ayırma yöntemlerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında yapılan değişiklikle de devam eden riskler karşılığı ve dengeleme karşılığı daha açık hale getirilmektedir.

Madde 42- Sigortacılık Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi, sadece hayat dışı sigorta şirketlerini ilgilendirdiğinden, aynı maddenin dördüncü fıkrasına taşınmıştır.

Madde ile yapılan bir diğer değişiklikle hayat dışı sigorta şirketlerinde, branşın özelliğine uygun teminat tesis ettirilebilmesi amaçlanmıştır. Diğer taraftan Müsteşarlığa, şirketin mali durumu ve ekonomik koşulları dikkate alarak teminatların belirli bir oranda artış ve azalışını belirleme yetkisi tanınmış, özellikle kriz dönemlerinde şirketlerin likidite durumuna göre Müsteşarlığın hızlı karar alabilmesi imkânı sağlanmıştır. Madde ile getirilen bir diğer yenilik, özel teminat uygulamasıdır. Bütün branşlarda sözleşme yapma yetkisi kaldırılmış ya da ruhsatları iptal edilmiş sigorta şirketlerinin, olağan faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamak, vergi borçlarını ödemek ve benzeri idari masraflar için normal teminat kullanılamamaktır. Bu nedenle özel teminat uygulaması öngörülmüştür.

Madde 43- Madde ile Bakana, mali bünyesi zayıflamış şirketin portföyünün idaresini Güvence Hesabına devretme yetkisi de verilmiştir.

Madde 44- Emeklilik şirketlerinin Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine üyeliğine imkân verecek şekilde madde yeniden ele alınmış ve buna bağlı olarak Birlik organları da yeniden oluşturulmuştur.

Madde 45- Mevcut düzenleme ile mutlak iki güne yayılan seçimli genel kurulun, en fazla iki gün içinde yapılması, dolayısıyla daha kısa süre içinde tamamlanabilmesi imkânı getirilmektedir.

Madde 46- Kanunda getirilen değişikliğe paralel olarak atıflarda gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Madde 47- Uluslararası kuruluşlarla yapılacak mutabakat zabıtları ile ilgili olarak Müsteşarlığa açık olarak yetki tanınması amaçlanmıştır.

Madde 48- Güvence Hesabı ile hak sahipleri arasında yaşanan uyuşmazlıklar da tahkim sisteminin kapsamına alınarak, uyuşmazlıkların kısa sürede çözüme kavuşturulması amaçlanmıştır.

Sigorta Hakemliği konusunda Müsteşarlığa ölçüt belirleme yetkisi tanınmıştır.

Sigortacılık Kanununun 30 uncu maddesi Hukuk Muhakemeleri Kanunu çerçevesinde yeniden değerlendirilerek maddede değişiklik yapılmıştır.

Diğer taraftan Sigorta Tahkim Komisyonuna genellikle düşük meblağlar için başvurulmaktadır. Bu durumda talebi kısmen veya tamamen reddedilen taraf için, yargılamaya giderleri arasında yer alan avukatlık ücretinin uyuşmazlık konusu miktarla karşılaştırıldığında yüksek kalabildiği dikkate alınarak maddede gerekli düzenleme yapılmıştır.

Madde 49- Güvence Hesabının yapısındaki değişikliğe paralel olarak, Sigortacılık Eğitim Merkezinin gelirleri arasına Hesaptan aktarılabilecek katkı payı da ilave edilmiştir.

Destek hizmetlerinin alımında aranacak şartlar belirlenmiş, bu çerçevede bu hizmetlerin alımının, hizmeti alanların mevzuattan doğan yükümlülüklerini yerine getirmelerini ve denetlenmelerini engellememesi hükme bağlanmıştır.

Maddede yer alan hususlarda ayrıntıların yönetmelikle belirlenmesi öngörülmüştür.

Madde 50- Sigortacılık, kişilere rizikolara karşı güvence sağlayan bir sektör olup, sigorta şirketleri başta olmak üzere kanun kapsamındaki kuruluşlar birer güven kurumudur. Bu madde kapsamında, 5684 sayılı Kanuna eklenen 31/A maddesi ile söz konusu kuruluşların ve görevlilerinin sıfat ve görevleri sebebiyle vakıf oldukları sırları ancak kanunen yetkili kılınan mercilere açıklayabilecekleri hükme bağlanarak uygulamada tereddütlerin doğmasına engel olunması amaçlanmıştır.

Sigortacılıkta primin tespiti, diğ er bir ifadeyle fiyatlama son derece önemli bir yere sahiptir. Prim tespitinin sağlıklı yapılması ise ilgili sigorta konusuna ilişkin olarak doğru veri akışının sağ lanmasına bağlıdır. Söz konusu veri akışının sağ lanması amacıyla Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğı nezdinde Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi tesis edilmiştir. Bu Merkez, Birlik nezdinde olmakla beraber sigorta sektörünün ve sigortalı ve hak sahipleri baş ta olmak üzere sektörle ilgili tüm paydaşlara hizmet veren bir kurum olduğundan bütçe ve yönetimi Kanunda Birlikten ayrı bir biçimde tanımlanmış, bilgilerin paylaşılması esasları hükme bağlanmıştır.

Madde 51- Uygulamada, terör, savaş ve doğal afet gibi olağanüstü durumların varlığında ortaya çıkabilen birtakım risklere yurtiçinden veya uluslararası piyasalardan, sigorta veya reasürans teminatı bulunamayabilmektedir. Nükleer riskler gibi kamu menfaatini ilgilendiren ve şirketlerin tek başına teminat veremediğı özellik arz eden risklerde de sigorta teminatı bulunamama sorunu ortaya çıkabilmektedir. Getirilen madde ile bu türden risklerin sigorta ve reasürans havuzları tarafından teminat altına alınabilmesini sağlayacak mekanizma oluşturulmuştur. Ayrıca mevcut Kanunda 33/A maddesi olarak yer alan hükümler bu maddede de (c) fıkrası olarak korunmuştur.

Madde 52- Uygulamada işlenen fiille dengeli bir hale getirilmesi amacıyla cezalar yeniden belirlenmiştir.

Madde 53- Uygulamada işlenen fiille dengeli bir hale getirilmesi amacıyla cezaların yeniden belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 54- Madde ile, 5684 sayılı Kanuna üç ek madde eklenmektedir.

Ek 1 inci madde ile, Kanunun uygulanması ile ilgili yönetmelik çıkarma yetkisi alınmaktadır.

Ek 2 nci madde ile, diğ er mevzuatta Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğıne yapılan atıfların Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğıne yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Ek 3 üncü madde ile, mevcut Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin ayrıca bir işleme gerek kalmaksızın faaliyetini devam ettirmesinin temini hedeflenmiştir.

Madde 55- Madde ile, mevcut hükümlerin uygulamaları yansıtacak şekilde güncellenmesi ve 2012 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan düzenlemeye paralel bir düzenleme yapılarak söz konusu düzenlemeye süreklilik sağ lanması amaçlanmıştır.

Madde 56- Kamu iktisadi teşebbüslerinin temettü ödemelerinde gecikme yaşanması halinde uygulanacak yaptırım konusunda mevzuat boşluğu bulunmaktadır. Madde ile bu boşluğun doldurulması amaçlanmıştır.

8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesinin dördüncü fıkrası ve 37 nci maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları doğrultusunda, kamu iktisadi teşebbüslerinin finansman durumu ve ödeme kapasiteleri ile kamu finansmanı dengeleri çerçevesinde belirlenerek teşebbüslere iletilen temettü tutarlarının tam ve süresi içerisinde ödenmesi, yılı bütçe hedeflerine ulaşılması açısından büyük önem arz etmektedir. Madde ile temettü ödemelerine ilişkin yetki, sorumluluk ve usuller düzenlenmekte ve hasılat paylarına ilişkin olarak 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanununda yapılan düzenleme ile paralellik sağ lanmaktadır.

Madde 57- Yürürlük maddesidir.

Madde 58- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve Gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

25/01/2012

Aydın Ayaydın

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/360)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizin en büyük problemlerinden biri kayıtdışı ekonominin büyüklüğüdür. Gelişmiş ülkelerle kıyaslanmayacak düzeyde olan kayıtdışı ekonomiye ilişkin olarak son on yılda yeterli mesafe alınamamıştır. Bunun içindir ki, vergi gelirlerimiz büyük ölçüde harcama üzerinden alınan dolaylı vergilerden oluşmaktadır. Nitekim, 2012 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde 301 milyar TL olarak öngörülen vergi gelirlerinin kompozisyonuna baktığımızda bu tutarın 86,7 milyarının gelir üzerinden; 7 milyarının servet üzerinden ve geri kalan 207 milyarının ise harcama üzerinden alınacağını görmekteyiz. Yine örneğin, 2012 yılı bütçesinde öngörülen beyana dayalı gelir vergisi toplamı sadece 3,5 milyar TL'dir. Bu tutar öngörülen vergi gelirlerinin yaklaşık %1,25'ine tekabül etmektedir. Kayıtdışı ekonominin sonucu olan bu durum, maalesef ülke olarak vergi sistemimizin ne kadar sorunlu olduğunu da gözler önüne sermektedir. Şüphesiz bu durum dünyanın en büyük ekonomilerinden biri olma iddiasındaki ülkemize yakışmamakta ve en kısa sürede kapsamlı, çağdaş ve adil bir vergi reformuna ihtiyaç bulunmaktadır.

Bununla birlikte, halihazırdaki gelir vergisi sistemimizde acilen çözülmesi gereken bazı hususlar da bulunmaktadır. Nitekim bu sorunları bir an önce çözmek adına bu kanun Teklifi düzenlenmiştir.

Vergi teorisinde ödeme gücüne ulaşma açısından 4 teknik uygulanmaktadır. Bunlar : Asgari geçim indirimi, ayırma prensibi, artan oranlılık ve muafiyet/istisna uygulamalarıdır.

Ülkemizde asgari geçim indirimi şu an sadece ücret geliri elde eden mükelleflere uygulanmaktadır. Oysa ödeme gücüne ulaşma tekniklerinden biri olan asgari geçim indiriminin yıllık beyanname veren mükelleflere de uygulanması hem kapsamı genişleterek adil bir vergilemeye, hem de beyanname vermeyi teşvik ederek kayıtdışılığın önüne geçilmesine hizmet edecektir.

Yine, ödeme gücüne ulaşmada kullanılan bir diğer yöntem olan ve emek gelirlerinin gözetilmesine, sermaye gelirlerine göre daha az vergilendirilmesi gerektiğine dayanan ayırma prensibi de ülkemizde tam anlamıyla uygulanmamaktadır. Zira 5479 sayılı Kanunun 1. maddesiyle 1.1.2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yapılan değişiklikle, gelir vergisinde iki ayrı tarife uygulamasına son verilmiş, ücret gelirleri ile diğer gelirler arasındaki ayırım kaldırılmış, tek tarife uygulamasına geçilmiştir. Söz konusu düzenlemede, ücret dışındaki gelirler için % 20 olan başlangıç vergi oranı %15'e düşürülerek ücretlilerle bir eşitlik sağlanırken; ücretlilerin 78.000 TL'ye kadar %30 olan vergi oranı %35'e çıkarılmıştı.

Ancak Anayasa Mahkemesi 15.10.2009 tarihli ve E. 2006/95, K.2009/144 sayılı kararı ile ücret gelirlerinde 78.000 TL'ye kadar %30 olan vergi oranının %35'e çıkarılmasını ayırma prensibine aykırı bularak iptal etmiş ve ücret gelirlerinin ücret dışında elde edilen gelirler ile aynı oranda vergiye tabi tutulması ve hiçbir önlem alınmadan ücrette azalmaya neden olacak şekilde yükseltilmesinin, "adalet" ilkesini zedeleyeceğini belirtmiştir.

Ancak iptal sonrası yapılan kanuni düzenleme, Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesinde belirtilen hususları karşılamamış olup halen ücret gelirleri aleyhine vergileme devam etmektedir. Oysa adil bir vergileme için ayırma prensibinin tam olarak hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Gelir vergisi tarifesi basitleştirilerek vergi oranları hem ücret gelirleri, hem de ücret dışı gelirler için aşağı çekilmek suretiyle vergi yükü azaltılması, verginin tabana yayılması yönünde adım atılması gerekmektedir. Nitekim ülkemizde kurumlar vergisi oranının %20 olduğu dikkatten kaçmamalıdır.

Öte yandan, halihazırda sigorta kuruluşlarından ve sandıklardan alınan bireysel emeklilik sistemi ve benzeri ödemelerde ödemenin tamamı vergiye tabi tutularak, sadece anaparının getirisi değil; mükellef tarafından ödenen primler de yani anaparının kendisi de vergilendirilmektedir. Bu şekilde sürdürülen uygulama sonucunda pek çok yurttaş ödediği anaparının da vergisini ödemek zorunda bırakılarak mağdur edilmekte, yargı makamlarına pek çok ihtilaf aksetmektedir.

Ayrıca, enerjide verimlilik sağlamak ve maalesef artık bir ülke gerçeği haline gelen depremlere hazırlıklı olmak amacıyla deprem ve ısı yalıtımı harcamalarının vergi sistemimizde şu anda yer alan uygulamalar paralelinde gider olarak indirilebilmesi amaçlanmıştır.

Bu çerçevede, bu kanun teklifi hem acil sorunlara çözüm üretecek, hem de gelir vergisi sistemimizi daha adil, daha çağdaş kılarak kapsamlı ve sağlıklı bir vergi reformuna da önyak olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yapılan düzenleme ile halihazırda yalnızca ücret gelirleri için uygulanmakta olan asgari geçim indirimi, yıllık beyannameyle bildirilecek gelir unsurları için de getirilmektedir.

Böylelikle vergilendirmede ödeme gücü ilkesi, ücretlere ilave olarak gelir vergisine tabi olan ve beyanname ile bildirilen kazançlar için de gözetilmektedir.

Ayrıca, asgari geçim indirimi hakkının yıllık beyanname ile bildirilen gelirler için de uygulanacak olması beyanname vermeyi teşvik etmek suretiyle kayıtdışı ekonomiyi azaltma işlevi de görecektir.

Madde 2- Bireysel emeklilik sistemi ve diğer sigorta ve sandıklardan yapılan ödemelerin tamamı menkul sermaye iradı kabul edilerek vergiye tabi tutulmaktadır. Ancak yapılan ödemeler yalnızca getiriden değil, o getiri sağlayan anaparadan da oluştuğundan kişilerin anaparaları da anaparının getirisi gibi vergiye tabi tutulmaktadır.

Vergi teorisine aykırı olan bu hususa diğer uygulamalarda rastlanılmamaktadır. Örneğin; DİBS'lerin ifta tarihinde yapılan ödeme tutarı değil, elde edilen faiz geliri vergiye tabi tutulmaktadır.

Yapılan düzenleme ile gerek bireysel emeklilik sistemi kapsamında yapılan gerekse de diğer sigorta ve sandıklar tarafından yapılan ödemelerde anaparının vergilendirilmesinin önüne geçilmektedir.

Madde 3- Gelir Vergisi teknik olarak kişiselleştirilebilir vergilerdendir. Bu özelliği sayesinde kimi indirimler yoluyla çeşitli sosyal ve ekonomik yararların sağlanması mümkün olmaktadır. Gelir vergisinin bu özelliği de dikkate alınarak öncelikle mükelleflerin ikametgah olarak kullandıkları konut için yapacakları ısı yalıtımı harcamalarının indirim konusu edilmesine imkan tanınarak bu harcamaların yapılması teşvik edilmektedir. Böylece enerji verimliliğinin sağlanmasına da katkı sunulmaktadır.

Aynı ilkelerden hareketle ülkemiz açısından bir gerçek olan ancak Devletin çoğu zaman yetersiz kaldığı depreme karşı binaların güçlendirme faaliyetlerinin mükellefler tarafından yapılması teşvik edilmesi amaçlanmıştır.

Bu indirimlerin gelir vergisinin konusuna giren kazanç veya iratlardan yıl içerisinde indirim konusu edilmesi halinde mükerrer indirim engellemenin amacıyla ayrıca beyanname üzerinden indirim engellenmek istenmiştir.

Ayrıca, maddenin bu teklifle değiştirilmeden önceki halinin parantez içinde yer alan ve Kanunun mükerrer 121 inci maddesinde düzenlenen vergi indirimine atıf yapan hükmüne bu maddenin yürürlükte olmaması nedeniyle tekrar yer verilmemiştir.

Madde 4- Yapılan düzenleme ile halihazırda aynı oranda vergilendirilen ücret gelirleri ile ücret dışı gelirler birbirinden ayrılarak, emek gelirlerinin %20 oranında daha az vergilendirilmesi sağlanmaktadır. Böylelikle 5479 sayılı Kanunla yapılan değişikliğe ilişkin Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararının da gereği tam olarak yerine getirilmektedir.

Yine, gelir vergisi tarifesi basitleştirilerek oranlar hem ücret gelirleri, hem de ücret dışı gelirler için aşağı çekilmektedir. Böylelikle vergi yükü azaltılarak, verginin tabana yayılması yönünde adım atılmaktadır. Nitekim kurumlar vergisi oranının %20 olduğu da dikkatten kaçmamalıdır.

Tarife dilimlerindeki matrah tespitinde ülkemizdeki yoksulluk sınırı esas alınarak, ilk dilim matrahı 12.000 TL olarak belirlenmiştir. Zira ülkemizde yoksulluk sınırı aylık 1.000 TL olarak öngörülmektedir.

Madde 5- Teklifin yürürlük maddesidir.

Madde 6- Teklifin yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ AYDIN AĞAN AYAYDIN'IN TEKLİFİ

**193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Gelirlerini yıllık beyanname ile beyan eden gelir vergisi mükellefleri de yıllık gelir vergisi beyannamesi üzerinden asgari geçim indiriminden yararlanır. Yıl içinde indirimden yararlanan mükellefler yıllık beyanname üzerinden ayrıca bu indirimden yararlanamaz.”

Madde 2- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 76 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Menkul kıymetin kuponlu veya kuponsuz olarak satılması, iştirak hisselerinin devir ve temliki, menkul kıymetler ile iştirak hisselerinin tamamen veya kısmen itfa olunması karşılığında alınan paralarla itfa dolayısıyla verilen ikramiyeler ve bireysel emeklilik sistemi kapsamında yapılan anapara ödemeleri ile diğer sigorta şirketleri ile sandıklar tarafından yapılan anapara ödemeleri menkul sermaye iradi sayılmaz.”

Madde 3- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Beyan edilen gelirin % 10'unu aşmaması, Türkiye’de yapılması ve gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi şartıyla, mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olarak yapılan eğitim ve sağlık harcamaları ile mükellefin ikametgah olarak kullandığı gayrimenkul ile ilgili olarak yapmış olduğu ısı yalıtımı ve deprem harcamaları (Bu harcamaları gider olarak indirmiş olan mükellefler, aynı harcamalarını bu hükümden yararlanarak matrahlarından indiremezler).”

Madde 4- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Gelir vergisine tabi gelirler aşağıdaki şekilde vergilendirilir.

2012 YILI ÜCRET GELİRLERİ	
12.000 TL'YE KADAR	% 12
24.000'NİN 12.000 TL'Sİ İÇİN 1.440 TL, FAZLASI İÇİN	% 16
56. 000'NİN 24.000 TL'Sİ İÇİN 3.360 TL, FAZLASI İÇİN	% 20

2012 YILI ÜCRET GELİRİ DIŞINDAKİ GELİRLER	
12.000 TL'YE KADAR	% 15
24.000'NİN 12.000 TL'Sİ İÇİN 1.800 TL, FAZLASI İÇİN	% 20
56. 000'NİN 24.000 TL'Sİ İÇİN 4.200 TL, FAZLASI İÇİN	% 25

Madde 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlar ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Gerekeçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Ahmet Öksüzkaya

Kayseri

Ali Ercoşkun

Bolu

Salih Koca

Eskişehir

Oktay Saral

İstanbul

Mustafa Baloğlu

Konya

Suay Alpay

Elazığ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/600)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu İçişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Propaganda; bir düşünceyi, inancı ya da öğretiyi başkalarına tanıtmaya, benimsetmeye ve yayma amacıyla söz, yazı, görüntü gibi yollarla gerçekleştirilen eylem diye tanımlanmaktadır.

Propaganda, yirminci yüzyılda daha yaygın bir kullanım alanına kavuşmuştur. Reklam gibi propaganda da giderek zenginleşen teknik araçlar ve yöntemlerle yapılmaktadır.

Demokrasilerde siyasal propaganda, siyasal etkinliğin her aşamasında vardır. En yoğun ve etkin kullanımı seçimler sırasındadır. Siyasetin en sıcak dönemi olduğu gibi, propagandanın en verimli ve gerekli olduğu dönem de seçimlerdir. Kamuoyu, seçim dönemlerinde konuya yönelik büyük bir ilgi ve merak içindedir.

Dolayısıyla, her kademedeki siyaset yapan siyasetçilerde, kamuoyunun bu ilgisinden etkilenerek propaganda araçlarına heyecanla yönelmektedirler. Ancak, bunu yaparken bu işlerin bir zaman dilimi içerisinde yapılması gerektiğini o anki heyecanla kasıt olmaksızın unutulmamaktadır.

Hukukun temel ilkelerinden biri, cezalardaki "orantılılık" ilkesidir. Kanun teklifi ile, seçim yasaklarını ihlal edenlere verilen hapis cezasının, adli para cezasına dönüştürülmesi amaçlanmıştır.

Yine teklif ile, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 180 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen iki yıl ibaresi altı ay olarak değiştirilmektedir. Düzenlemeye konu seçim suçları ile ilgili dava süresini belirleyen ilk düzenleme 1950 tarihli Milletvekili Seçim Kanununda 3 ay olarak belirlenmiş, bu süre 298 sayılı Kanunun ilk halinde aynen muhafaza edilmiştir. 1979 tarihinde 2234 sayılı Kanunla bu süre 1 yıla çıkarılmıştır. 1982 darbe Anayasası ve buna bağlı Kanunlarla çok sayıda kanunda değişiklik yapılmış ve neticesinde seçim suçlarıyla ilgili dava süresi 1983 yılında 2839 sayılı Kanunla mesnetsiz ve hukuki olmayan gerekçelerle 2 yıla çıkarılmış ve günümüzdeki halini almıştır. 1995 yılında 4125 sayılı Kanunda geçici madde düzenlenmesi yoluyla bu süre 3 ay olarak değiştirilmiş ve seçimin bittiği tarihten itibaren 3 ay içinde dava açılmadığı takdirde kovuşturma yapılamaz hükmü getirilmiştir. Ancak bu düzenleme geçici madde ile yapıldığından sadece 1995 yılındaki seçime hassen yapılmış kabul edilmiş ve böyle uygulanmıştır. Gelineen noktada bahse konu değişikliklerin, dava sürelerini kısaltmaya yönelik yaklaşımları ortaya koyduğu gözlenmektedir. Bilgi ve iletişim çağının özellikleri dikkate alındığında bilgi ve belgeye erişilmenin çok daha hızlı ve kısa sürede gerçekleştiği bilinmektedir. Buna göre de seçimlerin bittiği tarihten itibaren 2 yıl gibi bir uzun sürenin korunması bu gerçekliğe, ceza yargılamasının genel ilkelerine uygun düşmemektedir. Yargının hızlandırılması temel amaç ve hedefdir. Bütün bu gerekçelerle 298 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin birinci fıkrasındaki dava açma süresi olarak öngörülen 2 yıllık sürenin 6 ay olarak değiştirilmesi amaçlanmıştır.

Bununla birlikte, kamu hizmetlerinin etkin, verimli ve hızlıca bir şekilde yürütülmesi için kamu kurum ve kuruluşlarımızın güçlü bir altyapıya sahip olması son derece büyük önem arz etmektedir.

Hazırlanan kanun teklifi ile çeşitli kurumlarımızın personel ve bilgiye erişim altyapısına yönelik olarak önemli değişiklikler önerilmektedir.

Teklifle;

TÜİK verilere erişimde bazı güçlükler yaşamakta ve bu nedenle kurumun ürettiği bir takım istatistiklerde veri kalitesi istenilen seviyede olamamaktadır. Kurumun veriye erişimini genişletmek ve müeyyideye bağlamak, bu çerçevede, dernek, vakıf ve şirket verilerini de resmi istatistik sürecine dahil edebilmek amacıyla 10/11/2005 tarih ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun 9. ve 54. Maddelerinde değişikliğe gidilmiştir.

2022, 2828, 3294 ve 6284 sayılı Kanunlarla belirlenen görevleri yerine getiren Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kapsam ve içerik yönünden artan sosyal hizmetlerle ilgili olarak gerek sosyal çalışma görevlisi temininde ve gerekse sosyal yardımlardan yararlanacaklar hakkında sağlıklı bilgilere erişimde güçlükler yaşamaktadır. Bu güçlükleri gidermek amacıyla sosyal çalışma görevlisi tanımı genişletilmekte kapsama sosyolog, çocuk gelişimci ve öğretmenler de alınmakta, ayrıca Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne, sosyal hizmetlerden yararlanacak kişilerin banka mevduat bilgileri ile kredi kartı harcama bilgilerinin elde edilmesi yetkisi verilmektedir.

15/05/2007 tarih 5661 sayılı T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından verilen toplu köy ikrazatı Grup kredilerinden doğan kefaletin sona erdirilmesiyle ilgili kanunun uygulama sürecinde bir takım tereddütler ortaya çıkmıştır. Bu tereddütleri gidermek üzere, kredilerden doğan kefaletin sona erdirilmesi ile kredilerin aciz vesikasına bağlanması ve bu kredilerin Hazine Müsteşarlığınca karşılanması sürecinde "yasal takibin olumsuz neticelenmesi sonucunda asıl borçlu için aciz vesikası düzenlenmesi" şeklinde düzenleme yapılarak tereddütler giderilmektedir.

Ziraat, Halk ve Emlak Bankalarının yönetim şekli ile kamu hisselerinin temsil ve idaresi özellikle özelleştirme sürecinde büyük önem arz etmektedir. Ayrıca, daha önce özelleştirme için kanunla verilmiş olan on yıllık süre dolmuş olduğundan bu sürenin uzatılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede, T.C. Ziraat, Halk ve Emlak Bankası ile ilgili maddelerde;

- 1) Bu bankalardaki kamu paylarının satış işlemleri tamamlanana kadar, bu hisselerin Hazine tarafından idare ve temsil edilmesi,
- 2) Bankacılık faaliyetlerinde bu bankaların rekabet gücünü azaltmamak amacıyla 4046 sayılı Kanunun bazı hükümlerinin uygulanmaması öngörülmekte ve daha önce özelleştirme için verilen 10 yıllık süre 15 yıla çıkarılmakta,
- 3) Bu bankalardaki kamu paylarının %50'nin altına düşmesi halinde de 2 nci maddenin uygulanması öngörülmektedir.

1211 sayılı Kanunun 25. Maddesi Merkez Bankası Başkanının yükseköğrenim görmüş, maliye, iktisat ve bankacılık alanında bilgi ve tecrübe sahibi olmasını öngörmektedir. 29 uncu madde ise, Başkan Yardımcıları için hukuk, maliye, ekonomi, bankacılık ve finans alanlarında en az lisans seviyesinde öğrenim şartı aramaktadır. Teklif ile, Başkan Yardımcıları için aranan şartların da Başkan için aranan şartlarla paralel hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan teklif ile bireysel emeklilik sisteminin günümüzün değişen ve gelişen koşullarına göre uyumu amacıyla düzenlemeler yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, seçim yasaklarını ihlal edenlere verilen hapis cezasının, adli para cezasına dönüştürülmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Madde ile, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 180 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen iki yıl ibaresi altı ay olarak değiştirilmektedir.

Madde 3- Bankanın Başkan Yardımcıları için de Başkan için aranan koşulların aranması öngörülmüş; 1211 sayılı Kanunun Başkanın niteliklerini belirleyen 25 inci maddesiyle Başkan Yardımcılarının niteliklerini belirleyen 29 uncu maddesi paralel hale getirilmiştir.

Madde 4- 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunuyla Türkiye İstatistik Kurumuna verilen görevlerin daha etkin bir şekilde yerine getirilebilmesini teminen ihtiyaç duyulan kadroların ihdası amaçlanmıştır.

Madde 5- 4603 sayılı Kanunun 2. maddesinin 1 numaralı fıkrasında, Bankaların (bağlı ortaklık ve iştiraklerindeki payları dahil) etkin, verimli ve özerk bir şekilde çalışmalarının sağlanması amacıyla yeniden yapılandırılmalarına ilişkin usul ve esaslar ile mevcut yönetim düzenlemelerinde 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda, Madde metninin 1 numaralı fıkrasına uygun olarak, kamu paylarının tamamının satış işlemleri tamamlanana kadar bankalardaki kamu hisselerinin Hazine Müsteşarlığı tarafından temsil ve idare edilmesi hüküm altına alınmıştır.

4603 sayılı Kanunun 4. maddesinde, bu Kanunun, bankalar hakkında sermayelerindeki kamu payı %50'nin altına düşüncüye kadar uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Kamu sermayeli bankaların faaliyetinin niteliği gereği özelleştirme süreçleri diğer kamu kuruluşlarından farklılık arz etmektedir. Bu kapsamda kamu bankalarının hisselerinin özelleştirme sürecinin süratli ve esnek bir yapıda sürdürülmesi ve de bu süreçte bankaların kârlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda etkin çalışabilmesi ve sektördeki özel bankalarla rekabet etme gücünün azaltılmamasını temin etmek üzere; 24/11/1994 tarih ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun bazı maddelerinin uygulanmaması zorunlu hale gelmiştir. Dünyadaki ekonomik piyasalarda yaşanan kriz nedeniyle gerek halka arz gerekse blok satış için ekonomik konjonktür uygun olmadığından on yıllık süre on beş yıla çıkarılmıştır.

Madde 6- 4603 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde yapılan düzenlemeye paralel olarak aynı Kanunun yürürlük maddesi yeniden düzenlenmiştir.

Madde 7- Kurumun itirazın şikayet inceleme faaliyetinin daha hızlı ve etkin yapılması, 53 üncü maddenin (b) bendinde görev olarak verilen ihale mevzuatı konusunda eğitim verme görevinin daha sağlıklı yürütülmesi, ayrıca Avrupa Birliği müktesebatına uyum sürecinde (2004/17 E.C. direktifi uyarınca) enerji, su, ulaştırma ve posta sektörlerinin atımlarına ilişkin mevzuatın yürütülmesi ile imtiyaz sektörünün düzenlenmesi için ek kapasite oluşturulması ihtiyacı doğduğundan Kurumdaki 10 olan daire başkanlığı sayısının artırılması planlanmakta olup buna paralel olarak daire başkanlıklarının yönetiminde Başkana yardımcı olmak üzere başkan yardımcılığı sayısının 4'e çıkarılması amaçlanmıştır.

Madde 8- 633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, sosyal yardım ve hizmetlere ilişkin görevleri yerine getirmektedir. Gerek 2022 sayılı, gerekse, 3294, 5395 ve 6284 sayılı Kanunlarla Devlete yüklenen görevler Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yerine getirilmektedir. Kapsam ve içerik olarak artan sosyal hizmet ve yardımlarla ilgili görevler sosyal çalışma görevlileri tarafından yerine getirilmektedir. "Sosyal çalışma görevlisi" tanımının kapsamı genişletilmesi suretiyle sosyolog, çocuk gelişimci ve öğretmen sıfatına haiz kişilerin bu kapsama alınması, sosyal çalışmaya ilişkin görevlerin mevzuata uygun olarak yerine getirilmesine önemli katkı sağlayacaktır.

Madde 9- Sosyoekonomik ve kişisel özellikleri bakımından toplumun en dezavantajlı kesimini oluşturan fakir ve muhtaç kişilere sunulan sosyal yardım hizmetlerinden faydalanacak kişilerin tespitinde yapılan muhtaçlık tespitinin, teknolojinin verdiği imkânlar da kullanılarak hızlı, etkin ve insan odaklı bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir.

Ancak Bankacılık Kanunu'nun sır saklamaya ilişkin kısıtlayıcı hükümleri nedeniyle sosyal yardım başvurusu yapan kişilerin mevduat bilgileri Bankalardan temin edilememektedir. Bu durum bir yandan sosyal yardımların gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasını güçleştirirken diğer yandan muhtaçlık tespitinin yetersiz yapılmasına neden olarak kamu vicdanını rahatsız edecek durumların oluşmasına sebebiyet vermektedir.

Bu doğrultuda banka mevduat bilgilerinin sosyal yardım başvurularının değerlendirilmesi sürecinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca kullanılmak üzere Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü ile paylaşılmasına yönelik olarak düzenleme yapılmaktadır.

Madde 10- Uygulamada Kurumun verilere erişiminde aksaklıklar yaşanmaktadır. Kurum ve kuruluşlar ile özel hukuk tüzel kişileri ellerinde mevcut veri ve kayıtları özellikle kendileri ile ilgili mevzuattaki yasaklılık hükümlerini ileri sürerek Kurumun kullanımına açmakta zorluklar çıkarmaktadır.

Bu durum ise gerek ürettiği istatistiklerdeki veri kalitesini düşürmekte, gerekse bu kayıtlardan veri alamamasından dolayı üretmesi gereken bazı istatistikleri üretmemesine neden olmaktadır. Kurum ve kuruluşlar ile özel hukuk tüzel kişilerinin kendi faaliyet alanları ile oluşturdukları veri, bilgi, kayıt ve diğer veri dosyalarını isim, unvan, vergi ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına dayalı olmadan, belirlenen süre içerisinde Kuruma vermeleri sağlanmak istenmiştir. Diğer taraftan bu husus aynı zamanda Avrupa Birliğine uyum sürecinde aday ülkelere uygulanan tarama sonucunda Türkiye İstatistik Kurumundan yapılmasını talep ettikleri değişikliktir.

Madde 11- Uygulamada Kurumun verilere erişiminde aksaklıklar yaşanmaktadır. Kurum ve Kuruluşlar ellerindeki mevcut veri ve kayıtları Kurumun kullanımına açmakta zorluklar çıkarmaktadır. Kurum ve kuruluşlar kendilerinden istenilen veri, bilgi ve kayıtları belirlenen süre içerisinde Kuruma vermemeleri halinde uygulanacak müeyyide düzenlenmiştir.

Madde 12- Kredi kartı ve banka kartı harcama bilgilerinin elektronik ortamda Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne verilmesi konusunda düzenleme yapılmaktadır.

Madde 13- 5661 sayılı Kanun ile Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan toplu köy ikrazatı/grup kredilerinden doğan kefaletin sona erdirilmesi ve söz konusu kredilerin aciz vesikasına bağlanması sonrasında Hazine Müsteşarlığınca karşılanması öngörülmüş olup, taslak değişiklik ile uygulamada gündeme gelen bazı tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda,

- "Alacağın kesin aciz vesikasına bağlanması" ifadesinden toplu köy ikrazatı/grup kredisi sözleşmelerindeki toplam alacak tutarı anlaşılabilir. Bu durum, kesin aciz vesikasına bağlanan alacak tutarının Hazine tarafından üstlenilmesi için kefiller de dahil aciz vesikasına bağlanmış olma şartının aranması gerektiği şeklinde bir yoruma yol açabilmektedir.

- İcra Dairelerince yürütülen aciz vesikasına bağlama işlemleri alacağın aciz vesikasına bağlanması şeklinde değil de, yasal takibin olumsuz neticelenmesi sonucunda asıl borçlu için aciz vesikası düzenlenmesi şeklinde olmaktadır.

Söz konusu değişiklik teklifi ile Hazineden taleplerde alacağın aciz vesikasına bağlanması şeklindeki koşul güncel uygulamaya paralel olarak "yasal takibin olumsuz neticelenmesi sonucunda asıl borçlu için aciz vesikası düzenlenmesi" şekline dönüştürülmüştür.

Madde 14- Büyükşehir belediyeleri paylarının hesabına, Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan mallardan tahsil edilen Özel Tüketim Vergisi tutarlarının dahil edilmemesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 15- Katılımcıların bireysel emeklilik hesaplarına ödenecek Devlet katkısı sebebiyle bir vergi yükümlülüğü doğmaması amacıyla düzenleme yapılması öngörülmektedir.

Madde 16- 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda yapılan Devlet katkısı sistemi düzenlemesi sonrasında sistemden ayrılmalar esnasında yapılacak vergilendirmenin daha basit ve anlaşılır olmasını teminen, sistemden emeklilik, vefat ve maluliyet gibi zorunlu nedenlerle ayrılmalar esnasında uygulanacak vergi oranı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi kapsamında Bakanlar Kurulu tarafından belirleneceğinden, mevcut Madde kapsamındaki bireysel emeklilik ile ilgili vergi muafiyetinin kaldırılmasına yönelik düzenleme yapılması hedeflenmektedir.

Madde 17- Gönüllü katılıma dayalı özel emeklilik sistemlerinin gelişiminde işyeri bazlı emeklilik planları aracılığı ile işverenlerin çalışanları adına katkı payı ödemesi hem sistemin büyümesi hem de çalışanların katkıda bulunmalarının teşvik edilmesi bakımından önem arz etmektedir. Hali hazırda bireysel emeklilik sisteminde işveren katkılarının toplam katkı payı üretimindeki payı yaklaşık %4 düzeyindedir. Bu kapsamda, işyeri bazlı, emeklilik planlarının kurulmasını teşvik etmek amacıyla işverenlerin çalışanları adına ödeyecekleri katkı paylarından ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapabilecekleri katkı payı oranının çalışanın brüt ücretinin %10'undan %15'ine çıkartılması amaçlanmaktadır. Öte yandan, gerek işverenler tarafından çalışanları adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları gerekse sigortalılar tarafından ödenen şahıs sigorta primlerinden indirim konusu yapılabilecek toplam tutar çalışanın brüt ücretinin %15'i ile sınırlandırılmaktadır.

Madde 18- Bilindiği üzere, 406 sayılı Kanun'un ek 36 ve ek 37. maddeleri uyarınca, Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak, ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmeciler ile yetkilendirilen işletmecilerin şebekeleri üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen diğer işletmeciler, aylık brüt satışlarının yüzde 15'ini Hazine payı olarak ödemektedirler.

Bu çerçevede, haksız rekabetin önlenmesini teminen Kanun'un birinci fıkrasına eklenen (e) bendi ile Kurum tarafından hava taşıtlarında mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerden de Hazine payı alınması amaçlanmaktadır.

Altıncı fıkrada yapılan değişikliklerle uygulamada ortaya çıkan sorunlar giderilmek istenmektedir.

Madde 19- Yürürlük maddesidir.

Madde 20- Yürütme maddesidir.

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ AHMET ÖKSÜZKAYA VE 5 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**BAZI KANUNLAR VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Kanununun 151 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" ibaresi "100 günden 200 güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır", ikinci fıkrasında yer alan "altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" ibaresi "200 günden 300 güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 298 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "iki yıl" ibaresi "altı ay" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 29- Başkan (Guvernör)a yardımcı olmak üzere dört Başkan (Guvernör) Yardımcısı atanır. Başkan (Guvernör) Yardımcıları yüksek öğrenim görmüş, maliye, iktisat ve bankacılık alanlarında bilgi ve tecrübe sahibi olanlar arasından Başkan (Guvernör)ın önerisi üzerine müşterek kararla beş yıl süre ile atanırlar. Başkan (Guvernör) Yardımcıları bu sürenin sonunda yeniden atanabilirler. Başkan (Guvernör) Yardımcıları hakkında da 27 nci maddenin birinci fıkrası ve 28 inci maddenin ikinci fıkrası uygulanır."

MADDE 4- 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemenin eki (1) sayılı cetvelin Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına ait bölümüne ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek eklenmiştir.

MADDE 5- 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un 2 nci maddesinin 2 nci fıkrası yürürlükten kaldırılmış, (1) inci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

"2. Bankalardaki kamu paylarının satış işlemleri tamamlanıncaya kadar, bu hisseler, 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca Hazine Müsteşarlığı tarafından idare ve temsil edilir."

"3. Yeniden yapılandırma işlemlerinin tamamlanmasını müteakiben bankaların hisse satış işlemleri 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılır. 24/11/1994 tarih ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesinin 2 nci fıkrasının (1) bendi, 7 nci maddesinin 3 üncü fıkrası, 17 nci maddesinin B bendinin son cümlesi, 37 nci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendi bu bankalar hakkında uygulanmaz. Yeniden yapılandırma ve hisse satış işlemleri bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren "on beş yıl" içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir defaya mahsus olmak üzere yarısı kadar uzatabilir."

MADDE 6- 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanun, 2 nci maddesi hükmü hariç olmak üzere, bankalar hakkında sermayelerindeki kamu payı %50'nin altına düşünceye kadar uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer."

MADDE 7- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin (h) fıkrasının birinci paragrafında yer alan "üç" ibaresi "dört" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 8- 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"e) Sosyal çalışma görevlisi: Psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyoloji, çocuk gelişimci, öğretmen, aile ve tüketici bilimleri ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensuplarını"

MADDE 9- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 73'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan "Sosyal Güvenlik Kurumuna" ibaresinden sonra gelmek üzere " ve İl veya İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca yapılan sosyal yardım hak sahiplerinin tespiti ile gelir testi işlemlerinin yürütülmesi amacıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Verilere Erişim

MADDE 9- Kurum ve kuruluşlar ile özel hukuk tüzel kişileri; kendi görev alanları ile ilgili konularda topladıkları, işledikleri ve sakladıkları kayıt ve diğer veri dosyalarını ve her türlü harita ile uzaktan algılanmış veriyi, isim, unvan, vergi ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına dayalı olmaksızın belirlenen süre içerisinde ücret talep etmeksizin resmi istatistik üretiminde kullanılmak üzere Başkanlığa vermek veya kullanımına açmakla yükümlüdür.

Kurum ve kuruluşlar ile özel hukuk tüzel kişileri bağlı oldukları mevzuat ile diğer mevzuattaki yasaklılık hükümlerini gerekçe göstererek bu talebi yerine getirmekten kaçınamazlar"

MADDE 11- 5429 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"Kurum tarafından bu Kanunun 9 uncu Maddesi kapsamında talep edilen her türlü kayıt ve verinin (30) gün içinde verilmemesi ve/veya Kurumun kullanımına açılmaması durumunda ilgili kurum ve kuruluşun üst yöneticileri hakkında ikinci fıkranın (b) bendinde belirtilen tutarda idari para cezası uygulanır."

MADDE 12- 23/02/2006 tarihli 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 30 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Kurum ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası harcama bilgilerini, sosyal yardım hak sahipliğinin tespiti ve gelir testi işlemlerinde kullanılmak üzere elektronik ortamda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne sağlar."

MADDE 13- 15/5/2007 tarihli ve 5661 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkrazatı/Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin (5) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(5) Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketine ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borcu devam eden borçlular hakkındaki yasal takipler neticesinde, takibin asıl borçlu için kesin aciz vesikasına bağlanması halinde, kesin aciz vesikasına bağlanan faiz dahil, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin alacakları (18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki hariç) Hazine tarafından karşılanır. Borcu kesin aciz vesikasına bağlanan borçlular ve kefil sıfatı taşıyan diğer borçlular Hazine adına Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketince/Tarım Kredi Kooperatiflerince takip edilir ve yapılan tahsilat, tahsilatın yapıldığı ayı izleyen ayın ilk haftası içerisinde Hazinesin hesabına aktarılır. Kesin aciz vesikasına bağlanan alacakların bu safhadan sonraki takip işlemleriyle ilgili masraflar Hazine hesabına aktarılacak tahsilattan mahsup edilir."

MADDE 14- 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun ikinci maddesinin (3) numaralı fıkrasının başına aşağıdaki ibare eklenmiştir.

"6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan mallardan tahsil edilen özel tüketim vergisi hariç olmak üzere"

MADDE 15- 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"o) 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımları."

MADDE 16- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Bireysel emeklilik sisteminden ayrılan katılımcılar hariç olmak üzere, Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan emeklilik veya sigorta şirketlerinden on yıl süreyle prim ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarının %10'u ve tek primli yıllık gelir sigortalılarından yapılan ödemelerin tamamı gelir vergisinden müstesnadır.

İstisna edilen tutar üzerinden 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (15) numaralı bendine göre tevkifat yapılmaz."

MADDE 17- 193 sayılı Kanunun 40 ncı maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"9. İşverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (İşverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve vergi matrahının tespitinde dikkate alınan katkı paylarının toplamı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu oranı yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere belirlemeye yetkilidir. Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse bu Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı ve 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.)"

MADDE 18- 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesinin; birinci fıkrasının (b) bendinden sonra gelmek üzere, aşağıdaki (c) bendi eklenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "Bu süre içinde ödenmeyen Hazine payları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Süresinde ödenmeyen paylara, vade tarihinden ödendiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı uygulanır." ibaresi madde metninden çıkarılmış, beşinci fıkrasında yer alan "lisans" ibaresi "yetkilendirme" şeklinde değiştirilmiş ve altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c) Kurum tarafından hava taşıtlarında GSM ve/veya IMT-2000/UMTS standartlarında veya bu standartlar temel alınarak geliştirilen standartlar çerçevesinde kurulacak ve işletilecek şebekeler üzerinden mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmeciler, söz konusu hizmet kapsamındaki aylık brüt satışlarının %15'ini"

"Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak, ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerin şebekeleri üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunan diğer işletmecilerin ve Kurum tarafından hava taşıtlarında mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerin Hazine payını eksik ödediğinin veya hiç ödemediğinin tespit edilmesi halinde, bu durumun işletmeciye tebliğini müteakip Hazine payının ödenmemiş kısmı ile birlikte bu tutara eksik ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre, ödeneceği tarihe kadar tahakkuk ettirilecek gecikme zammı oranı kadar faizi işletmeci tarafından iki ay içinde ödenir. Ödemenin süresinde yapılmaması halinde, söz konusu işletmecilerin yetkilendirmesi bir ay içinde Kurum tarafından iptal edilir ve ödenmeyen tutarlar, Hazine Müsteşarlığının ilgili vergi dairesine yapacağı başvuru üzerine, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir."

MADDE 19- Bu Kanunun 14 üncü maddesi 1.1.2013, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 20- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ AHMET ÖKSÜZKAYA VE 5 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİFİNE EK LİSTE

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	Serbest Kadro <u>Adedi</u>	Tutulu Kadro <u>Adedi</u>	Toplam Kadro <u>Adedi</u>
GİH	Daire Başkanı	1	5	-	5
TOPLAM			5	-	5

Alt Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

25/5/2012

Esas No: 1/612,2/360

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Hazine Müsteşarlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 26/4/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/5/2012 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/612 esas numaralı “Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, İstanbul Milletvekili Aydın Ağan AYAYDIN tarafından hazırlanarak 26/1/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 22/2/2012 tarihinde Komisyonumuza havale edilen 2/360 esas numaralı “193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 22/5/2012 tarihinde yaptığı 41 inci birleşiminde, Hükümeti temsilen Başbakan Yardımcısı Ali BABACAN ile Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Tüm Sigorta Acenteleri Federasyonu, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği ile Güvence Hesabı temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmeye başlanmıştır.

Kanun Tasarı ve Teklifin geneli üzerindeki görüşmelere geçilmeden önce verilen bir önerge doğrultusunda Kanun Tasarısı ve 2/360 esas numaralı Teklifin İhtüzüğün 35 inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görülerek birleştirilmesi ve görüşmelerde 1/612 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınması kararlaştırılmıştır.

Tasarının ve Tekliflerin geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından Tasarı ile söz konusu Kanun Teklifinin daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen bir Alt Komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyonun; 24/5/2012 tarihinde Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Tüm Sigorta Acenteleri Federasyonu, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu toplantıda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile oda ve birlik temsilcilerinin görüşleri geniş bir şekilde dile getirilmiş ve yapılan kapsamlı değerlendirmeler sonucunda Alt Komisyonca Tasarıda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

Tasarının;

- Çerçeve 1 inci maddesi aynen,

- Çerçeve 2 nci maddesi, birikimli hayat sigortası kapsamında yapılan prim ödemelerinin vergi matrahından indirilebilmesi mümkün olduğundan yalnızca getiri üzerinden vergilendirme şeklinde bir istisna yapılmasının hayat sigortası uygulamasını bireysel emeklilik sistemine kıyasla avantajlı hale getirdiği gerekçesiyle tüm sigorta ve emeklilik uygulamalarında yaklaşık aynı düzeyde avantaj sağlanmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 3 üncü maddesi, sigorta prim ödemelerinin gelir vergisi matrahından indirim konusu yapılacak toplam tutarını artırma ve düşürme yetkisinin, işverenler tarafından ödenen bireysel emeklilik katkı paylarında olduğu gibi, Bakanlar Kuruluna verilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 4 üncü maddesi, birikimli hayat sigortalarında ödenen primlerin yalnızca yüzde 50'lik kısmının vergi matrahından indirilebilmesinin düzenlenmesi ve birikimli hayat sigortaları ile diğer emeklilik ve sigorta uygulamaları arasında ortaya çıkabilecek eşitsizliklerin giderilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 5 inci maddesi, bireysel emeklilik sisteminden ayrılmadan talep edilen kısmi ödeme tutarlarının vergilendirilmesi konusundaki hukuki boşluğun doldurulmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 6 ncı maddesi aynen,

- Çerçeve 7 nci maddesi, hayat sigortası kapsamında prim ödeyenlerden beyannameye tabi vergi mükelleflerinin de vergi matrahlarından yapacakları indirimle ilişkin hususlara açıklık kazandırılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 8 inci maddesi, Kanunun yürürlük tarihinden önce hayat sigortası yaptırmış olanların kanunun yürürlük tarihine kadar olan birikimleri üzerinden uygulanacak stopaj oranını belirleme yetkisinin bireysel emeklilik sistemine paralel olarak Bakanlar Kuruluna verilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 9 uncu maddesi, KOSGEB tarafından desteklenen projelerin de bireysel katılım yatırımcılarına uygulanacak yüzde 100'lük vergi teşviki kapsamına dahil edilmesi amacıyla değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 10 ila 25 inci maddeleri arasındaki maddeler aynen,

- Çerçeve 26 ncı maddesi, devlet katkısı sisteminin uygulanma sürecinin açıklığa kavuşturulması, katılımcılara yapılacak ödemelerde karşılaşılabilecek aksaklıkların önlenmesi ve gereksiz operasyon yükünün azaltılması amacıyla yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 27 nci maddesi, katılımcıların vakıf, sandık ve diğer şirketlerdeki birikimlerinin bireysel emeklilik sistemine aktarımında, aktarıma ilişkin giriş aidatı dahil herhangi bir kesintinin yapılamayacağına açıklığa kavuşturulması amacıyla değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 28 ila 43 üncü maddeleri arasındaki maddeler aynen,

- Çerçeve 44 üncü maddesi, Birlik yönetim kurulu üye seçiminin Genel Kurul tarafından yapılmasına dair sehven eklenen ibarelerin metinden çıkarılması ve ayrıca Birliğin karar ve tedbirlerine uymayan şirketlere uygulanacak idari para cezalarının caydırıcı hale getirilmesi amacıyla değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 45, 46 ve 47 nci maddeleri aynen,

- Çerçeve 48 inci maddesi, Sigortacılık Tahkim Komisyonu Müdürünün hakem kararlarını tebliğ edebilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 49 uncu maddesi aynen,

- Çerçeve 50 nci maddesi, 5684 sayılı Kanuna eklenen maddelerin ayrı maddeler halinde düzenlenmesini teminen 50 ve 51 inci maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 51, 52 ve 53 üncü maddeleri; 52, 53 ve 54 üncü maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 54 üncü maddesi, 5684 sayılı Kanuna eklenen ek maddelerin ayrı maddeler halinde düzenlenmesini teminen 55, 56 ve 57 nci maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 55 ve 56 ncı maddeleri, 58 ve 59 uncu maddeler olarak aynen,

- Bireysel emeklilik ve birikimli hayat sigortası sisteminden çıkanların vergi idaresine karşı açtıkları dava konusu ihtilafların ortadan kaldırılmasına yönelik bir düzenlemenin geçici 1 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Yürürlüğe ilişkin 57 nci maddesi, kanunda yapılan değişikliklerin uygulanabilmesi için gerekli hazırlıkların yapılmasını sağlayacak bir sürenin verilmesi amacıyla değiştirilmesi ve 60 ıncı madde olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Yürütmeye ilişkin 58 inci maddesi, 61 inci madde olarak aynen,

kabul edilmiş ve metnin tamamı kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Üye	Üye
<i>Vedat Demiröz</i>	<i>Ekrem Çelebi</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>
Bitlis	Ağrı	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Sadık Badak</i>	<i>Mehmet Günal</i>	<i>Haluk Ahmet Gümüş</i>
Antalya	Antalya	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Baha Ögütken</i>	<i>Mustafa Baloğlu</i>	<i>Abdülkerim Gök</i>
İstanbul	Konya	Şanlıurfa
	Üye	
	<i>Ertuğrul Soysal</i>	
	Yozgat	

ALT KOMİSYON METNİ

BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“o) 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımları.”

MADDE 2- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemelerin tamamı gelir vergisinden müstesnadır.”

MADDE 3- 193 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“9. İşverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (İşverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve ücretle ilişkilendirilmeksizin ticari kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılacak katkı paylarının toplamı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse bu Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı ve 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.)

Bakanlar Kurulu bu oranı yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 4- 193 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Sigortanın Türkiye’de kâin ve merkezi Türkiye’de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50’si ile ölüm, kaza, sağlık, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler (İndirim konusu yapılacak primler toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranları yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.)”

MADDE 5- 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkra aşağıdaki bent ile maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“15. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından;

a) On yıldan az süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlara ödenen irat tutarları,

b) On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarları.”

“16. Bireysel emeklilik sisteminden;

a) On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içerisinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

b) On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile bu süre içerisinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

c) Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.).”

“(15) ve (16) numaralı bentlerde yer alan irat tutarı; fon işletim gideri ve yönetim gideri kesintisi hariç, diğer gider ve kesintiler düşülmeden önceki hak kazanılan Devlet katkısı ve getirileri dahil ödemeye konu toplam birikim tutarından, toplam prim, katkı payı ve hak kazanılan Devlet katkısı tutarının düşülmesi suretiyle hesaplanır.”

MADDE 6- 193 sayılı Kanununun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan “(15) numaralı bendinde” ibaresi “(15) ve (16) numaralı bentlerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 193 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Beyan edilen gelirin %15’ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla (Bu şartın tespitinde işverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları ile 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ve bu bent kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı birlikte dikkate alınır.) mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortalarına ödenen primlerin %50’si ile ölüm, kaza, hastalık, sağlık, sakatlık, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri (Sigortanın Türkiye’de kâin ve merkezi Türkiye’de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması, prim tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin safi tutarının hesaplanması sırasında ayrıca indirilmemiş bulunması şartıyla, eşlerin veya çocukların ayrı beyanname vermeleri halinde, bunlara ait prim kendi gelirlerinden indirilir.).

Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranları yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 8- 193 sayılı Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (c) alt bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkra aşağıdaki bent ile altıncı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“16. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

c) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,”

“- Birinci fıkranın (15) ve (16) numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye iratlarından; prim ve katkı paylarının, ücretin safi tutarı ile ticari kazancın tespitinde veya diğer gelir unsurlarına ilişkin gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapıp yapılmadığına, indirim konusu yapılması halinde indirime esas süreye, Devlet katkısı elde edilip edilmediğine veya Devlet katkısı elde edilen süreye, sigortalı ve katılımcıların kalış sürelerine ve ayrılma biçimlerine göre,”

MADDE 9- 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 80- 31/12/2017 tarihine kadar, 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamına giren bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişiler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutmaları şartıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümlerine göre hesapladıkları hisselerin tutarlarının %75’ini yıllık beyannamelerine konu kazanç ve iratlarından hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebilirler. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında projesi son beş yıl içinde desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran %100 olarak uygulanır.

Yıllık indirim tutarı 1.000.000 TL’yi aşamaz. İlgili yıl kazancından indirilemeyen kısım, izleyen yıllarda 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bu yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

İki tam yıl elde tutma şartının yerine getirilmemesi halinde, bireysel katılım yatırımcısı indirimi dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır. Bu maddeye göre zamanında alınamayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun doğduğu tarihi takip eden yılın başından itibaren başlar.

Bireysel katılım yatırımcılarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için, birinci fıkrada belirtilen iştirak hisselerini iktisap etmeden önce Hazine Müsteşarlığına başvurarak bireysel katılım yatırımcısı lisansı almış olmaları ve lisans kapsamında ortaklık kurdukları kurumlar tarafından yapılacak faaliyetleri beyan etmeleri şarttır.

Bireysel katılım yatırımcıları, iştirak ettikleri kurumun doğrudan veya dolaylı olarak ya da ayrı ayrı veya birlikte hâkim ortağı olamazlar. Bireysel katılım yatırımcısı, eşinin, kendisinin veya eşinin altoyu ve üstsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarının ya da idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan ya da nüfuzu altında bulunan kurumlara iştirak edemez.

4059 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında vergi desteğinden yararlanması Hazine Müsteşarlığınca desteklenmeyen sektörlerde ve/veya faaliyetlerde yatırım yapıldığının tespit edilmesi, ortaklık paylarına ilişkin Hazine Müsteşarlığınca getirilen şartlara uyulmaması, dördüncü fıkra kapsamında beyan edilen faaliyetlerde bulunulmaması ve beşinci fıkradaki hükme aykırı işlem tesis edilmesi durumunda üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

İki yıllık süre şartının yerine getirilememesine neden olan mücbir sebep halleri ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı müştereken yetkilidir.

Bakanlar Kurulu birinci fıkrada yer alan 31/12/2017 tarihini beş yıla kadar uzatmaya, bu madde kapsamında indirim oranını ve azami indirim tutarını %50’sine kadar artırmaya ve bu oran ve tutarları sıfıra kadar indirmeye yetkilidir.”

MADDE 10- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“v) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu uyarınca oluşturulan Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından münhasıran uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verilen hizmetler.”

MADDE 11- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 30- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan bu kapsamdaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarların kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılması amacıyla taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallinde satışı dahil) devir ve teslimi 31/12/2015 tarihine kadar uygulanmak üzere katma değer vergisinden müstesnadır. Bu istisna, aktarılan tutarla orantılı olarak uygulanır.

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 12- 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Bireysel Katılım Sermayesi

EK MADDE 5- Bu madde, yüksek risk içermesi nedeniyle finansmana erişimde sıkıntı yaşayan başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimler için finansal bir araç olan bireysel katılım sermayesinin desteklenmesine, bireysel katılım yatırımcılarının ve bu maddeye tabi kişi, kurum ve kuruluşların faaliyetlerinin izlenmesine, denetlenmesine ve sona ermesine ilişkin hususları düzenler.

Hazine Müsteşarlığı;

a) Kişisel varlıklarını ve/veya tecrübe ve birikimlerini başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimlere aktaran gerçek kişi bireysel katılım yatırımcılarının kapsamını belirlemeye, vergi dâhil kamu tarafından sağlanan her türlü menfaati ifade eden Devlet desteklerinden yararlanması amacıyla bireysel katılım yatırımcılarına lisans vermeye ve verilen lisansı iptal etmeye,

b) Bu kapsamda, girişimcilerin bireysel katılım yatırımcıları ile bir araya geldiği bireysel katılım yatırımcıları tarafından kurulan bireysel katılım yatırımcısı ağlarını akredite etmeye,

c) Lisans sahibi yatırımcıları ve akredite olmuş bireysel katılım yatırımcısı ağlarını izlemeye ve denetlemeye, akredite olmuş bu ağlarla bireysel katılım yatırımcılarının izlenmesi ve denetlenmesi amacıyla işbirliği yapmaya,

d) Devlet desteğinden yararlanacak bireysel katılım yatırımcılarının bu kapsamda sermaye aktardıkları anonim şirketlerdeki iştiraklerinin asgari ve azami tutarları ile oranlarını belirlemeye ve bu şirketlerin tabi olacağı hususları düzenlemeye,

e) Bu maddenin uygulanmasında Devlet desteği kapsamına giren sektörleri ve/veya faaliyetleri belirlemeye,

f) Bireysel katılım sermayesini desteklemek ve geliştirmek amacıyla düzenleme yapmaya, yetkilidir.

Bireysel katılım yatırımcıları olarak faaliyette bulunan gerçek kişilerin iştirak yatırımlarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için gerekli usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 13- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4- Bireysel emeklilik sistemine fiil ehliyetine sahip kişiler katılabilir. Sisteme katılmak için şirket ile emeklilik sözleşmesi akdedilir. Emeklilik sözleşmesi; şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılması, hesaba katkı payı ödenmesi, ödenen katkı paylarının tercih edilen fonlarda yatırıma yönlendirilmesi ve hesapta biriken paraların hak sahiplerine ödenmesine ilişkin esas ve usuller ile tarafların bu kapsamdaki diğer hak ve yükümlülüklerini düzenleyen sözleşmedir. Emeklilik sözleşmesi, katılımcı ile bireysel emeklilik sözleşmesi şeklinde veyahut bir istihdam ilişkisine dayalı olarak katılımcı lehine bir kuruluş ile grup emeklilik sözleşmesi şeklinde yapılabilir. Emeklilik sözleşmesine ve emeklilik sözleşmesinde bulunacak hususlara ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.”

MADDE 14- 4632 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin üçüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan “beş” ibaresi “yedi” olarak değiştirilmiştir.

“Emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslar dahilinde, şirket nezdinde katılımcı adına açılan bireysel emeklilik hesabına katkı yapılır. Şirket, katkı paylarını, en geç şirkete intikalini takip eden ikinci iş gününde yatırıma yönlendirmek zorundadır. Katılımcı, emeklilik sözleşmesinde yer alan şartlar çerçevesinde, katkı payını birden fazla fon arasında paylaşabilir. Katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin başka bir emeklilik şirketine aktarılmasını talep edebilir. Aktarım talebinde bulunulması halinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren en geç on iş günü içinde talebi yerine getirmekle ve birikimlerle birlikte hesaba ilişkin bilgi ve belgeleri aktarmakla yükümlüdür. Başka bir şirkete aktarım talebinde bulunulabilmesi için şirkette en az bir yıl süreyle kalınmış olması gereklidir. Müsteşarlık, bu süreyi üç yılı aşmamak üzere yeniden belirlemeye yetkilidir. Aktarıma, aktarım talebine ve şirkette kalınması gereken süreye ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Bu maddede öngörülen paylaşırma, aktarım ve yatırıma yönlendirme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemde dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplar ve katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme doğrudan katılımcıya yapılır.”

MADDE 15- 4632 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Katılımcı, sisteme giriş tarihinden itibaren en az on yıl sistemde bulunmak koşulu ile elli altı yaşını tamamladıktan sonra emekli olmaya hak kazanır. Emekliliğe hak kazanan katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin bir program dahilinde ödenmesini, tamamının defaten ödenmesini ya da yapacağı yıllık gelir sigortası sözleşmesi çerçevesinde kendisine maaş bağlanmasını talep edebilir. Katılımcının bu madde kapsamında birikimlerin ödenmesini talep etmesi veya başka bir şirket veya hayat sigorta şirketi ile yıllık gelir sigortası sözleşmesi yapması halinde şirket, katılımcının hesabındaki birikimleri bildirim ulaşmasından itibaren en geç on iş günü içinde katılımcıya öder veya ilgili şirkete aktarır.”

“Emeklilik sözleşmesi süresi içerisinde, katılımcının vefat etmesi halinde lehdarı, malüliyet durumunun ortaya çıkması halinde ise katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerin kendisine ödenmesini talep edebilir. Katılımcının emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılma talebinde bulunulması halinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren yirmi iş günü içinde katılımcının birikimlerini

tamamen öder. Ancak Müsteşarlıkça belirlenen hallerde katılımcıya sistemden ayrılmadan kısmen ödeme de yapılabilir. Kısmen ödemeye konu olabilecek birikim oranı ile bu madde kapsamında şirketlerce yapılacak ödemelere ilişkin diğer esas ve usuller Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Bu maddede öngörülen aktarma ve ödeme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemden dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplayarak katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme katılımcının kendisine yapılır.”

“Müsteşarlık, 5 inci madde ile bu maddede belirtilen işlem sürelerini, sunulan fonların içerdiği yatırım araçlarının vade yapısı ve fiyatlama sürelerini dikkate alarak altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 16- 4632 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan “malvarlığı değerlerini aklama,” ibaresinden sonra gelmek üzere “terörün finansmanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 17- 4632 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“1) Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla, mevzuat ve işletme planı esaslarına uygun faaliyette bulunmakla, uygun tavsiyede bulunmakla, iyi niyet kurallarına uygun hareket etmekle ve bireysel emeklilik araçlarının bu esaslara uygun hareket etmesini sağlayacak tedbirleri almakla,”

“Bireysel emeklilik araçları, Müsteşarlıkça belirlenen esaslar dahilinde emeklilik gözetim merkezince tutulan Bireysel Emeklilik Araçları Siciline kaydolmak zorundadır. Bireysel emeklilik araçlarında aranacak nitelik ve şartlara, faaliyetlerine, yapamayacakları işlere, sicile kaydetme ve silmeye ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça düzenlenir.”

“Bireysel emeklilik araçları;

a) Mesleğin icaplarına, iyi niyet kurallarına ve mevzuata uygun faaliyette bulunmakla,

b) Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla,

c) Katılımcının yaşı ve beklentilerine göre, sistemin uzun vadeli yapısını ve vergi düzenlemelerini de göz önünde bulundurarak katılımcıya uygun tavsiyede bulunmakla,

d) Meslekî yeterliliğe ilişkin tamamlayıcı eğitim programına katılmakla,

sorumludur.

Müsteşarlıkça, bu madde hükmüne aykırı hareket ettiği belirlenen bireysel emeklilik aracısının işlenen fiilin ağırlığına göre satış yetkisi geçici süreyle durdurulur yahut lisansı iptal edilir. Aracılarda aranan nitelik ve şartları kaybeden bireysel emeklilik araçlarının lisansları Müsteşarlıkça iptal edilir. Lisansı iptal edilen araçların kayıtları Bireysel Emeklilik Araçları Sicilinden silinir.”

MADDE 18- 4632 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan “Bakanlığın” ibareleri “Müsteşarlığın” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 19- 4632 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin başlığı “Malî bünyenin güçlendirilmesi ve şirket uygulamalarının iyileştirilmesi” şeklinde ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şirketin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek uygulamalar yaptığının, sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya malî bünyesinin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek düzeyde zayıflamakta olduğunun tespiti hallerinde Bakan, şirketin yönetim kurulundan;

a) Şirketin iş süreçlerinin, teknik altyapısının ve uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınmasını,

b) Sermayenin artırılmasını, ödenmemiş kısmının ödenmesini, sermayeye mahsuben ödeme yapılması için ortaklara çağrıda bulunulmasını veya kâr dağıtımının durdurulmasını,

c) İştiraklerin ve sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını veya elden çıkarılmasının durdurulmasını, yeni iştirak ve sabit değerler edinilmemesini,

d) Serbest varlıkların gösterilecek bir bankada bloke edilmesini ve bu varlıklar üzerinde izinsiz tasarruf edilmemesini,

e) Şirketin malî bünyesini düzeltmeye yönelik diğer tedbirlerin alınmasını, isteyebilir.”

MADDE 20- 4632 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurul tarafından uygun görülen fon içtüzüğü, izin belgesi tarihini takip eden altı iş günü içinde şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil edilir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan olunur.”

MADDE 21- 4632 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurul tarafından, Müsteşarlığın uygun görüşü alınmak kaydıyla, üçer aylık dönemlerin son iş günü itibarıyla fon net varlık değerinin yüzbinde beşini aşmamak üzere kayda alma ücreti alınır ve üçer aylık dönemleri izleyen on iş günü içerisinde tahsil edilir.”

MADDE 22- 4632 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Fon malvarlığı rehnedilemez, portföye ilişkin olarak yapılan işlemler haricinde teminat gösterilemez, üçüncü şahıslar tarafından haczettirilemez ve iflas masasına dahil edilemez.”

“Şirket, Kurul tarafından belirlenen türlerden olmak üzere para ve sermaye piyasası araçlarından, kıymetli madenlerden veya Kurul tarafından belirlenen diğer yatırım araçlarından oluşan farklı portföy yapılarına sahip en az üç fon kurmak zorundadır. Fon kuruluşuna, şirketlerin katılımcılarına diğer şirketlerin fonlarını sunmasına ve fon portföy sınırlamalarına ilişkin ilkeler ile fon portföyündeki varlıkların değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Kurul, fon payı alım satımının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı paralar üzerinden yapılmasına izin verebilir.”

MADDE 23- 4632 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 24- 4632 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 21- Şirketin yıl sonu malî tablolarının bağımsız denetim kuruluşları tarafından denetlenmesi zorunludur. Fonların hesap ve işlemleri ayrıca yılda en az bir defa bağımsız dış denetime tabidir.”

MADDE 25- 4632 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (j) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) 5 inci maddesinde öngörülen paylaşırma ve yatırıma yönlendirme yükümlülüğüne aykırılık halinde ikibin Türk Lirası,”

“j) 11 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında öngörülen sorumlulukların yerine getirilmemesi halinde üçbin Türk Lirası,”

MADDE 26- 4632 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Devlet katkısı

EK MADDE 1- İşveren tarafından ödenenler hariç katılımcı adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının %25’ine karşılık gelen tutar, şirketler tarafından emeklilik gözetim merkezine iletilen bilgiler esas alınarak Devlet katkısı olarak emeklilik gözetim merkezince hesaplanır ve Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten katılımcıların ilgili hesaplarına şirketler aracılığıyla aktarılacak üzere emeklilik gözetim merkezine ödenir. Şu kadar ki, bir katılımcı için bir takvim yılında ödenen ve Devlet katkısı tutarının hesaplanmasına esas teşkil eden katkı paylarının toplamı ilgili takvim yılına ait hesaplamaya ilişkin dönemin sona erdiği tarihte geçerli brüt asgari ücretin hesaplama dönemine isabet eden toplam tutarını aşamaz. Bu ödenekten bütçenin diğer kalemlerine hiçbir şekilde aktarma yapılamaz. Devlet katkısı, katkı payı ödemelerinden ayrı olarak takip edilir ve Müsteşarlıkça belirlenen yatırım araçlarında yatırıma yönlendirilir.

Katılımcılardan bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra;

- a) En az 3 yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve getirilerinin %15’ine,
  - b) En az 6 yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve getirilerinin %35’ine,
  - c) En az 10 yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve getirilerinin %60’ına,
- hak kazanır. Bu sürelerin hesabında emeklilik sözleşmesi esas alınır.

Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat veya malûliyet nedeniyle ayrılanlar Devlet katkısı ve getirilerinin tamamına hak kazanır. Devlet katkısı ve getirilerinden hak kazanılan tutarlar sistemden ayrılma veya emeklilik durumunda katılımcıya ödenir.

Vefat veya malûliyet hariç sistemden emekli olmadan ayrılan katılımcıların Devlet katkısına ilişkin hesabındaki hak kazanılmayan birikim tutarı genel bütçeye gelir kaydedilir veya katılımcılara yapılacak Devlet katkısı ödemesine mahsup edilebilir. Hak kazanılmayan tutarlarla ilgili mahsuplaşma işlemleri ile bu işlemlerin gerçekleştirilme sürelerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir. Devlet katkısının hesaplanmasına, ilgili hesaba ve hak sahiplerine ödenmesine, yatırıma yönlendirilmesine, ödeme ve yatırıma yönlendirme işlemlerinin yerine getirileceği sürelerle ve bu madde uyarınca yapılacak diğer işlemlere ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Devlet katkısı ve getirilerinden hak sahiplerince aranmayan kısımların zamanaşımına uğramasına ilişkin olarak 6 ncı madde hükmü uygulanır.

Katılımcıların Devlet katkısına esas teşkil eden katkı paylarının doğru hesaplanmasından şirketler sorumludur. Haksız olarak yapıldığı tespit edilen Devlet katkısı ve getirisi, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte müteakip dönem yapılan Devlet katkısı ödemesine mahsup edilir. Tespit tarihinden itibaren dört ay içinde mahsup edilemeyen tutarlar için emeklilik gözetim merkezi tarafından şirkete yapılacak tebligat ile bir aylık ödeme süresi verilir. Süresinde ödenmeyen Devlet katkısı ve getirisi ile dördüncü fıkraya göre süresinde iade edilmeyen tutarlar 6183 sayılı Kanun hükümlerine tahsil edilmek üzere emeklilik gözetim merkezi tarafından ilgili vergi dairesine bildirilir.”

MADDE 27- 4632 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan bu kapsamdaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar, 31/12/2015 tarihine kadar kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılabilir.

Beşinci fıkra kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar gelir vergisinden müstesnadır. Aktarım yapan üyelerin sistemde kazanacakları süreye ve üyelerden sosyal güvenlik sistemi ve tabi olduğu vakıf senedi kapsamında emeklilik hakkı kazanmış olanların aktarım sonrası sistemde emeklilik hakkı kazanacağı yaşa ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince daha önce gider kaydedilmemişse, aktarıldığı yılın ticari kazancının tespitinde dikkate alınır.

Beşinci fıkrada belirtilen aktarımın yapılması amacıyla gerçekleştirilen taşınmaz veya iştirak hissesi satışından doğacak kazancın, bu kapsamda aktarılan kısma isabet eden tutarı kurumlar vergisinden müstesnadır.

Beşinci fıkra kapsamında yapılan işlemler her türlü harçtan, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, bu istisna aktarılan tutarla sınırlı olarak uygulanır.

Bu madde kapsamında emeklilik sözleşmesi akdetmiş olan katılımcılardan, aktarıma ilişkin olarak giriş aidatı dahil herhangi bir kesinti yapılmaz.

Bu kapsamda aktarılan tutarlar aktarım sonrasında 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bireysel emeklilik sistemine ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirilir. Bu madde kapsamında yapılacak aktarıma ve bireysel emeklilik sisteminde hak kazanılacak süreye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketinin emekliliğe yönelik faaliyetlerinin aktüeryal denetimini Müsteşarlık yapar.”

MADDE 28- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “; 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre yap-işlet-devret modeli ile genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından gerçekleştirilen yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması halinde sözleşmelerinde öngörülmüş olması kaydıyla söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanı üstlenecek kuruluşu ve üstlenim koşullarını belirlemeye;” ibaresi metinden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun hükümlerine göre yap-işlet-devret modeli, 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu ve 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yap-kirala-devret modeli ile gerçekleştirilen ve tutarı asgari bir milyar Türk Lirası olan yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerde, sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması hükmünün bulunması halinde söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanın Müsteşarlık tarafından üstlenilmesine karar vermeye, Müsteşarlığın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu fıkra hükümlerine göre üstlenim öngörülen yatırım ve hizmetlere ilişkin ihale şartnamesi yayımlanmadan ve sözleşmeleri imzalanmadan önce Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınır.”

MADDE 29- 4749 sayılı Kanunun Dördüncü Bölümünün başlığı “İç ve Dış Borçlanma ile Kira Sertifikası İhracı” şeklinde değiştirilmiş ve 7 nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 7/A maddesi eklenmiştir.

“Kira sertifikası ihracı

MADDE 7/A- Bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait taşınır ve taşınmazlar ile kullanma, yararlanma, işletme ve sair haklar gibi maddi olmayan varlıklara ilişkin, ilgili kurumların görüşleri alınarak, alım, satım, geri alım, kiraya verme, geri kiralama, bedelli veya bedelsiz devir ve benzeri işlemleri mevzuatta yer alan şekil kurallarına tabi olmaksızın tesis etmeye ve bu işlemleri aynı usule tabi olarak yapmak üzere kuruluş, tescil, tasfiye ve işleyişe ilişkin mevzuat hükümlerine bağlı olmaksızın varlık kiralama şirketleri kurmaya veya varlık kiralama şirketleri kurmak üzere kamu sermayeli kurumları görevlendirmeye Bakan yetkilidir. Bu şirketler söz konusu taşınır ve taşınmazlar ile maddi olmayan varlıklara dayalı olarak, hasılatı Müsteşarlığa aktarılmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası ihraç edebilir. Bu ihraçlara konu olan varlıklar üzerinde, ihracın vadesi süresince ihraç koşullarına aykırı herhangi bir hukuki işlem tesis edilemez. Bu fıkra kapsamındaki işlemlere konu olan kamu varlıklarının kullanımıyla ilgili bakım, onarım, işletme, inşaat ve benzeri iş ve işlemler ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılır ve buna ilişkin harcamalar kendi bütçelerinden karşılanır. Bu fıkra kapsamındaki kira sertifikaları, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ve sermaye piyasası mevzuatı bakımından Müsteşarlık tarafından ihraç edilen menkul kıymetlere ilişkin olarak ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslara tabidir. Bu sertifikalar, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uygulamasında teminat olarak kabul edilir.

Bu maddenin birinci fıkrasındaki iş ve işlemler ile Devlet iç borcu, Devlet dış borcu ve nakit yönetimi kapsamında yapılan her türlü iş ve işlemler 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 30- 4749 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına “kaynaklanan teminatları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 7/A maddesi kapsamında Müsteşarlığa aktarılacak tutarlar ile Müsteşarlığın söz konusu maddede yer alan işlemlere ilişkin yapacağı geri ödemeleri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 31- 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “teknik hizmetlerin yürütülmesi amacıyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “tüzel kişiliği haiz” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 32- 5363 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin ikinci paragrafına aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Su ürünleri sigortalarının risk incelemeleri, su ürünleri mühendisi, su ürünleri bölümü mezunu ziraat mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendisi ve veteriner hekimler; hasar tespitleri ise veteriner hekimle birlikte su ürünleri mühendisi, su ürünleri bölümü mezunu ziraat mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendislerinden birisi tarafından yapılır.”

MADDE 33- 5363 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 14- Bu Kanun kapsamındaki tarım sigortası teminatları münhasıran Havuz tarafından verilir. Bu teminatlar risk yönetimi açısından şartların gerekli kılması ve Kurul tarafından uygun görülmesi halinde sigorta şirketleri ile müştereken de verilebilir.

Sigorta sözleşmeleri, Havuz tarafından belirlenen standart poliçeler üzerinden yapılır.

Havuz tarafından hesaplanacak tahmini hasar durumuna göre uygun şartlarda yeterli koruma sağlamadığı takdirde, kalan kısma Devlet tarafından iştirak edilir.”

MADDE 34- 5363 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 15- Havuz, üstlenilen risklerin transferi amacıyla ulusal ve uluslararası sigortacılık piyasası, sermaye piyasası ve benzeri piyasalardan koruma temin edebilir.”

MADDE 35- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasına “bankaların” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan sigorta ve emeklilik şirketleri ile Güvence Hesabının” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 36- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği” ibaresi “Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 37- 5684 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent (e) bendi olarak eklenmiş, diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiş ve mevcut (ğ) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Birlik: Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğini,”

“e) Destek hizmeti kuruluşu: Bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, faaliyet alanlarıyla ilgili konularda yardımcı veya tamamlayıcı nitelikte hizmet veren kuruluşları,”

“h) Levha: Türkiye’de faaliyette bulunan sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa gören kurulan emeklilik şirketleri için Birlik tarafından, sigorta eksperleri ve sigorta acenteleri için ise Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından ayrı ayrı düzenlenecek faal olarak çalışanlara ilişkin kayıtları gösterir levhaları,”

“i) Minimum garanti fonu: Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri için gerekli özsermayenin en az üçte birine denk düşen tutarı,”

MADDE 38- 5684 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin (4) numaralı alt bendinde yer alan “suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama,” ibaresinden sonra gelmek üzere “terörün finansmanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 39- 5684 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(8) Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri; tüm iş ve işlemlerinin, sigortacılık mevzuatı ve ilgili diğer mevzuata, şirketin iç yönergeleri ile yönetim stratejisi ve politikalarına uygunluğunun sürekli kontrol edilmesi, denetlenmesi ile hata, hile ve usulsüzlüklerin tespiti ve önlenmesi amacıyla iç denetim ve risk yönetimini kapsayacak şekilde etkin bir iç kontrol sistemi kurmak zorundadır. Müsteşarlıkça belirlenen alanlarla sınırlı olmak üzere, iç kontrol sistemlerinin yürütülmesi dışarıdan hizmet alımı yoluyla da yapılabilir. İç kontrol sistemlerinin kurulmasına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.”

MADDE 40- 5684 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği” ibaresi “Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ve yeşil kart sigortaları” ibaresi metinden çıkarılmış, aynı fıkranın son cümlesi ile yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakan, bu oranları yarısına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya ya da katılma paylarını maktu olarak tespit etmeye yetkilidir.”

“(7) Hesabın kuruluşuna, işleyişine, tanıtımına, idari masraflarına, fon varlıklarının nemalandırılmasına, Hesaptan yapılacak ödemelere, gerek ilgililere gerekse Türkiye Motorlu Taşıt Bürosuna yapılacak rüçülara, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, Sigortacılık Eğitim Merkezi ve Komisyona yapılacak katkı payları ile, Hesap kapsamındaki zorunlu sigortaların denetimi ve takibinden kaynaklanan giderler ile diğer harcamalara ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 41- 5684 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “varsa birikime ayrılan kısım” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve birikim primlerine ait masraf payları” ibaresi ile aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ayrıca, sigorta sözleşmesinin süresi boyunca üstlenilen risk düzeyi ile kazanılan primlerin zamana bağlı dağılımının uyumlu olmadığı kabul edilen sigorta branşlarında, bu karşılık için riskin zaman içinde farklı şekilde oluşumunu dikkate alan, içeriği Müsteşarlıkça belirlenen hesap yöntemleri kullanılır.

(3) Devam eden riskler karşılığı, kazanılmamış primler karşılığının şirketin taşıdığı risk ve beklenen masraf düzeyine göre yetersiz kalması halinde ayrılır.

(4) Dengeleme karşılığı; takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve Müsteşarlıkça belirlenen özel rizikoları karşılamak üzere ayrılan karşılıktır.”

MADDE 42- 5684 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut yedinci fıkraya dokuzuncu fıkraya olarak teselsül ettirilmiştir.

“(4) Hayat dışı sigorta şirketleri, hesaplama yöntemi yönetmelikle belirlenecek gerekli özsermayenin üçte birinden az olmamak kaydıyla teminat olarak minimum garanti fonu tesis eder. Minimum garanti fonu, hiç bir dönemde çalışılan branşlar itibarıyla gerekli olan asgarî sermaye tutarlarının üçte birinden az olamaz. Bu şirketlerin bir yıldan uzun süreli yaptıkları ferdi kaza, hastalık ve sağlık sigorta sözleşmeleri için ayıracakları teminatlar hakkında ikinci fıkraya hüküm uygulanır. Ancak, Müsteşarlık bu maddede belirtilen sınırlar içinde kalmak kaydı ile gerekli gördüğü sigorta branşları için usul ve esasları yönetmelikle belirlenecek hesaplama yöntemi getirebilir. Yeni kurulan sigorta şirketlerinin ilk üç yıl itibarıyla bir yıl ve bir yıldan kısa süreli tüm sigorta sözleşmelerinden doğan taahhütlerine karşılık olarak ayıracakları teminat tutarı şirketin ödenmiş sermayesi de dikkate alınarak Müsteşarlıkça tespit edilir.”

“(7) Müsteşarlık, sigortacılık sektörünün durumu ile genel ekonomik şartlar çerçevesinde teminatları yüzde elli oranına kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

(8) Müsteşarlık, bu maddeye göre hesaplanan teminat tutarlarının yüzde onunu aşmamak üzere özel teminat ayrılmasına karar verebilir. Özel teminat, bütün branşlarda sözleşme yapma yetkisi kaldırılmış ya da ruhsatları iptal edilmiş sigorta şirketlerinin olağan faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamak için gerekli kaynağın bulunamaması halinde kullanılır. Ayrılacak teminata ve kullanımına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.”

MADDE 43- 5684 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine “şirket bulunmadığı takdirde ise” ibaresinden sonra gelmek üzere “portföyün idaresini Hesaba bırakmaya ya da” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 44- 5684 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği

MADDE 24- (1) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ve 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa göre kurulan emeklilik şirketleri merkezi İstanbul’da bulunan ve kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine giriş aidatını ödeyerek üye olmak zorundadır. Bu zorunluluk sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri için sigortacılık ruhsatı; emeklilik şirketleri için emeklilik ruhsatı almalarından itibaren en geç bir ay içinde yerine getirilir. Ancak, Bakanlar Kurulu, üye olma zorunluluğunu kaldırmaya yetkilidir. Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hakkında 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(2) Birlik nezdinde biri sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri, diğeri emeklilik şirketleri için olmak üzere iki ayrı Levha tutulur ve Birliğe üyelik işlemlerini tamamlayan ilgili sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketi Birlik Yönetim Kurulu tarafından derhal ilgili olduğu Levhaya kaydedilir.

(3) Levhadan silinme aşağıda belirtilen hâllerde gerçekleşir.

a) Sigorta şirketi ve reasürans şirketi için;

1) Tüm branşlarda yeni sigorta ve reasürans sözleşmesi yapma yetkisinin kaldırılması,

2) Ruhsatın verildiği tarihten itibaren bir yıl içinde veya takip eden yıllarda Müsteşarlığın bilgisi haricinde, aralıksız olarak altı ay süre ile sigorta veya reasürans sözleşmesi akdetmemesi,

3) Kendisine yapılan tebligata rağmen süresi içinde giderlere katılma paylarını ve aidatlarını ödememesi,

4) Birlik üyeliğinin düşmesi.

b) Emeklilik şirketi için;

1) 4632 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında faaliyet ruhsatının geçersiz hâle gelmesi,

2) Yeni sözleşme akdetme yetkisinin kaldırılması,

3) 4632 sayılı Kanun uyarınca oluşturulan fonlarının tamamının başka bir şirkete devredilmesi,

4) 4632 sayılı Kanun uyarınca Bakan tarafından iflasının istenmesi,

5) Kendisine yapılan tebligata rağmen süresi içinde giderlere katılma paylarının ve aidatlarının ödenmemesi,

6) Birlik üyeliğinin düşmesi.

(4) Levhaya kayıtlı olmayan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi Genel Kurulda seçme ve seçilme hakkına sahip değildir. Levhadan silinmeyi gerektiren hâllerin sona erdiğini ispat eden sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi, Levhaya yeniden yazılma hakkını kazanır ve bu şirketlerden giriş aidatı alınmaz.

(5) Birlik Yönetim Kurulu gerekli gördüğü hâllerde, nedenlerini de açıklamak suretiyle Levhaya yeniden yazılma talebinde bulunan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketini Levhaya yazılma şartlarının varlığının devam ettiğini ispatla zorunlu tutabilir. Levhaya yeniden yazılma talebinin reddine ilişkin karar gerekçeli olarak verilir.

(6) Levhadan silinen veya Levhaya yeniden yazılma talebi reddolunan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi, Yönetim Kurulunun silme veya ret kararına karşı onbeş işgünü içinde Müsteşarlığa yazılı itirazda bulunabilir. Yapılacak itiraz karşısında Müsteşarlık en geç onbeş işgünü içinde kararını bildirmek zorundadır. Müsteşarlığın bu konuda vereceği karar kesindir.

(7) Birlik üyeliğinin düşmesi aşağıda belirtilen hâllerde gerçekleşir.

a) Sigorta şirketi ile reasürans şirketi için;

1) Ruhsatlarının tümünün iptal edilmesi,

2) Hakkında iflas veya tasfiye kararı verilmiş olması ya da başka nedenlerle faaliyetinin sona ermesi.

b) Emeklilik şirketi için;

1) Emeklilik faaliyet ruhsatı ile sigorta ruhsatlarının geçersiz olması,

2) Hakkında iflas veya tasfiye kararı verilmiş olması ya da başka nedenlerle faaliyetinin sona ermesi.

(8) Birliğin amacı; mesleğin gelişmesini temin etmek, üyelerinin dayanışma, birlik ve mesleğin gerektirdiği vakar ve disiplin içinde çalışmalarını sağlamak ve haksız rekabeti önlemek üzere gerekli kararları almak ve uygulamaktır.

(9) Birliğin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Mesleğin gelişmesini sağlayıcı önlemler almak, bu amaçla araştırma kuruluşları tesis etmek ve bu konudaki araştırma ve çalışmaları desteklemek.

b) Türkiye’de sigortacılığı ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemini temsil etmek ve tanıtmak için gerekli girişimlerde bulunmak, yurtiçi ve yurtdışındaki ilgili kuruluşlara gerektiğinde üye olmak ve delege göndermek.

c) Gerektiğinde sigorta sözleşmelerine ilişkin rehber tarifeleri hazırlayarak sektörün hizmetine sunmak.

ç) Sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi mevzuatı ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek ve aldığı kararların ve önlemlerin uygulanmasını izlemek.

d) Uyulması zorunlu meslek kurallarını belirlemek, üyelerinin mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak, üyeleri arasındaki haksız rekabeti önlemek amacıyla, gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamak.

e) Sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi konusunda eğitim vermek amacıyla ilgili kuruluş ve derneklerle işbirliği yapmak, seminerler ve konferanslar düzenlemek, kitap, dergi ve broşürler yayımlamak.

f) Sigorta ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemine ilişkin olarak gerekli sayı ve nitelikte inceleme ve araştırma komiteleri kurmak, görev, yetki ve çalışma şekillerini düzenlemek.

g) Üyelerinin yıllık faaliyet sonuçları hakkında her yıl raporlar hazırlamak ve bu raporları üyelerine ve ilgililere dağıtmak.

ğ) Sigortacılıkta tahkimin işleyişini düzenlemek ve sigorta hakemlerinin listesini tutmak.

(10) Birlik, ilgili olduğu meslekler konusundaki mevzuat ile almış olduğu karar ve önlemlerin uygulanmasını takip eder ve Müsteşarlıkça alınması talep edilen tedbirleri alır.

(11) Birlik, Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak bu Kanun hükümleri çerçevesinde sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi ile ilgili tüzel kişiliği haiz büro, şirket ve vakıf kurmaya ve kurulu şirketlere iştirak etmeye yetkilidir.

(12) Birlik organları; Genel Kurul, Birlik Başkanı, Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kuruludur. Yönetim Kurulu hariç olmak üzere, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri, Genel Kurul dışında bu organlardan sadece birinde temsil edilir.

(13) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri Genel Kurulda, genel müdür veya genel müdürün bu amaçla vekalet verdiği, birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici tarafından temsil edilir. Müsteşarlık, Birlik Genel Kurulunda gözlemci bulundurulabilir.

(14) Birlik Başkanı ile Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri Genel Kurul tarafından iki yıllığına seçilir. Birlik Başkanı Yönetim Kurulunun da başkanıdır.

(15) Hayat Dışı Yönetim Komitesi, hayat dışı şirket temsilcileri tarafından, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi ise Hayat ve Emeklilik şirket temsilcileri tarafından seçilecek dokuz üyeden oluşur. Hayat Dışı Yönetim Komitesi ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi üyeleri arasında yapılacak seçimle komite başkanları ve komiteyi Yönetim Kurulunda temsil edecek bir komite üyesi belirlenir.

(16) Hayat Dışı ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesinin seçiminde, beş üye ilgili alandaki prim üretiminde ilk ona giren şirketler, üç üye yine ilgili alandaki ilk on dışında kalan şirketler ve bir üye ilgili alanda ağırlıklı olarak çalışan reasürans şirketleri arasında yapılan ve ilgili alanda faaliyet gösteren tüm şirketlerin katıldığı seçimle belirlenir. Hayat veya Emeklilik alanında ilk ona giren şirketler belirlenirken, seçim yılından bir önceki yıl sonu kapanmış prim ve katkı payı toplamı dikkate alınır. İlgili alanda ağırlıklı olarak çalışan reasürans şirketinin olmaması veya reasürans şirketlerinin ilgili komite üyeliğine aday olmaması halinde, reasürans şirketlerine tahsis edilen kontenjan ilk ona giren şirketler kontenjanına eklenmek suretiyle bu şirketlerin kontenjanı beşten altıya çıkarılır. Yukarıda belirtilen dağılımı sağlayacak sayıda gruplardan aday çıkmaması halinde, gruplar arasındaki dağılım Genel Kurulca kararlaştırılır.

(17) Birlik organlarında üye şirketler, Genel Müdür veya Genel Müdür niteliklerini haiz birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici seviyesinde temsil edilir. Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kurulu üyelikleri kişiye bağlı olmayıp, bahse konu organlarda şirketi temsil eden kişinin şirketiyle ilişkisinin kesilmesi hâllerinde, yerine aynı şirketi temsilen Genel Müdür veya Genel Müdür niteliklerini haiz birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici geçer. Birlik organlarında görev alan üye şirketlerin Levha Kaydının silinmesi durumunda boşalan üyelik için usulüne göre seçim yapılır.

(18) Birlik Başkanının şirketiyle ilişkisinin kesilmesi halinde Birlik Başkanlığı düşer. İki ay içinde yapılan seçimle, görevi düşen Birlik Başkanının tamamlamadığı süreyi tamamlamak üzere Birlik Başkanı seçilir.

(19) Yönetim Kurulu; Birlik Başkanı, Hayat Dışı Yönetim Komitesi ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi Başkanları ve ayrıca her iki komiteye seçilen birer komite üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur. Birlik Başkanı Yönetim Kurulu Başkanı olup komite başkanları da Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısıdır. Yönetim Kurulunda yer alan komite üyelerinden biri Yönetim Kurulunca Muhasip Üye olarak seçilir.

(20) Denetim Kurulu ile Disiplin Kurulu, üçer üyeden teşekkül eder. Denetim Kurulu ile Disiplin Kurulu ilk toplantısında birer başkan seçer.

(21) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri Birlik üyeliğine girişte Genel Kurul tarafından her yıl belirlenen miktarda giriş aidatı öder. Birliğin masraflarına iştirak payları; sigorta ve reasürans şirketleri için bir yıl zarfında Türkiye dahilinde elde ettikleri direkt prim gelirleri; emeklilik şirketleri için ise bir yıl zarfında Türkiye dahilinde elde ettikleri emeklilik katkı payı ile direkt prim gelirleri dikkate alınarak yönetmelikteki esaslar dairesinde hesap edilir ve paylaşılır. Aidatlar ve giderlere katılma payları yönetmelikte belirtilen süre içinde ödenmediği takdirde Birlik tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Giderlere katılma paylarının ödenmesine dair kararlar 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

(22) Hayat, hayat dışı, reasürans ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi alanlarına ilişkin gelir ve giderler Birlik bütçesinde ayrı kalemlerde izlenir.

(23) Birliğin bu madde uyarınca aldığı karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyeler hakkında Yönetim Kurulunca beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(24) Birliğin çalışma esasları Birlikçe hazırlanan ve Müsteşarlıkça onaylanan yönetmelik ile belirlenir.

(25) Birliğin tüm faaliyetleri Müsteşarlık tarafından denetlenir.”

MADDE 45- 5684 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toplantı tarihlerinin, gündemde yer alan diğer konular gözönünde bulundurulacak görüşmelerin en fazla iki gün içinde sonuçlandırılacak şekilde düzenlenmesi zorunludur.”

MADDE 46- 5684 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinde” ibaresi “iç kontrol sistemlerinde”, sekizinci fıkrasında yer alan “iç denetim” ibaresi “iç kontrol” ve dokuzuncu fıkrasında yer alan “iç denetim sistemi” ibaresi “iç kontrol sistemi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 47- 5684 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin başlığı “Bilgi verme yükümlülüğü, uluslararası kuruluşlara üyelik ve işbirliği” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Müsteşarlık, sigortacılıkla ilgili denetim ve düzenleme otoritelerinin katıldığı uluslararası mali, iktisadi ve mesleki kuruluşlara üye olabilir ve işbirliği ve bilgi paylaşımında bulunabilmeyi teminen uluslararası mesleki kuruluşlar ve yabancı ülkelerin yetkili mercileri ile mutabakat zaptı imzalayabilir. İmzalanan mutabakat zaptı Bakanın onayı ile yürürlüğe girer.”

MADDE 48- 5684 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “arasında sigorta sözleşmesinden” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Hesaptan faydalanacak kişiler ile Hesap arasında” ibaresi ve sekizinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, on ikinci fıkrasının dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde ve on altıncı fıkrasının son cümlesi “Komisyon Müdürünce karar en geç üç iş günü içinde taraflara bildirilir; ayrıca kararın aslı dosya ile birlikte Komisyonun bulunduğu yerdeki görevli mahkemeye gönderilir ve mahkemece saklanır.” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye on altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir. “Müsteşarlık bu fıkra uyarınca aranacak deneyim ve bu deneyime esas teşkil eden bilginin tespitine ilişkin ölçütleri belirlemeye yetkilidir.”

“Ancak, tahkim süresinin sona ermesinden sonra karar verilmiş olması, talep edilmemiş bir şey hakkında karar verilmiş olması, hakemlerin yetkileri dahilinde olmayan konularda karar vermesi ve hakemlerin, tarafların iddiaları hakkında karar vermemesi durumlarında her hâlikarda temyiz yolu açıktır.”

“(17) Talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine hükmolunacak vekalet ücreti, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde belirlenen vekalet ücretinin beşte biridir.”

MADDE 49- 5684 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin başlığı “Sigortacılık Eğitim Merkezi, destek hizmetleri ve diğer organizasyonlar” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasına “meslek kuruluşlarının katkılarından,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Hesaptan aktarılacak katkı payından,” ibaresi ve ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut üçüncü fıkra dördüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiş ve bu fıkrada yer alan “organizasyonlara” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve destek hizmetlerinin verilmiş şekli ile destek hizmeti kuruluşlarına” ibaresi eklenmiştir.

“(3) Bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar, faaliyet alanlarına yardımcı veya tamamlayıcı nitelikteki destek hizmetini almadan önce, gerektiğinde Müsteşarlığa ibraz edilmek üzere, alacakları hizmetten doğabilecek riskler ile bunların yönetilmesine, beklenen fayda ve maliyetin değerlendirilmesine ilişkin yazılı bir rapor hazırlar. Alınacak destek hizmeti, destek hizmeti alanların mevzuattan doğan yükümlülüklerini yerine getirmelerini ve denetlenmelerini engelleyici nitelikte olamaz.”

MADDE 50- 5684 sayılı Kanuna 31 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 31/A maddesi eklenmiştir.

“Sır saklama yükümlülüğü

MADDE 31/A- (1) Bu Kanunun uygulanmasında ve uygulanmasının denetiminde görev alanlar, bu Kanuna tâbi kuruluşların görevlileri ve yetkilileri, bu Kanuna tabi kişiler ile bunların yanında çalışanlar ve dışarıdan hizmet alımı yoluyla sigortacılık sektöründe iş görenler, sıfat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar ile bunların iştirakleri, kuruluşları ve sigorta sözleşmesi ile ilgili kişilere ait sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamaz kendilerinin veya başkalarının yararlarına kullanamaz. Bu yükümlülük söz konusu sıfat ve görevlerin sona ermesinden sonra da devam eder.

(2) Ancak, gizlilik sözleşmesi yapılması ve sadece risk değerlendirmesi amacıyla kullanılmak üzere sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketlerinin kendi aralarında doğrudan doğruya ya da Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi vasıtasıyla yapacakları her türlü bilgi ve belge alışverişi sırasında sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketlerine ya da sigorta sözleşmesi ile ilgili kişilere ait, yanlış sigorta uygulamaları dahil, sır niteliğindeki bilgilerin öğrenilmesi ve paylaşımı sır saklama yükümlülüğü dışındadır.”

MADDE 51- 5684 sayılı Kanuna 31 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 31/B maddesi eklenmiştir.

“Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi

MADDE 31/B- (1) Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği nezdinde, sigortalılar ve sigorta sözleşmesinden dolayı da olsa menfaat sağlayanlara ilişkin olarak, yanlış sigorta uygulamaları dahil, risk değerlendirmesine esas bilgileri toplamak ve bu bilgilerin sigorta, reasürans ve sigortacılık faaliyetinde bulunan emeklilik şirketleri ile Müsteşarlıkça belirlenecek kişilerle paylaşılmasını sağlamak amacıyla Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kurulur.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şirketler, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezine üye olmak zorundadır. Üye kuruluşlar, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezince istenilen, her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür.

(3) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kuruluş amaçları doğrultusunda, özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarından, ilgili mevzuatla kurulmuş diğer bilgi merkezlerinden bilgi talep etmeye ve bunlarla Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden bilgi alışverişine yönelik sözleşmeler imzalamaya yetkilidir. Söz konusu kurum ve kuruluşlar Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi tarafından talep edilen bilgileri vermekle yükümlüdür. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde toplanan bilgilerin bilgi sahibinin kendisi veya onay vermesi durumunda bu madde uyarınca Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi ile bilgi alışverişine ilişkin sözleşme yapan özel hukuk tüzel kişileri, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarıyla anılan sözleşmeler çerçevesinde paylaşılması bu Kanunun 31/A maddesinin ikinci fıkrası kapsamında değerlendirilir.

(4) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kendi yönetimi tarafından temsil ve idare edilir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi iş ve işlemlerinden kendi yönetimi yetkili ve sorumlu olup faaliyetleri için gereken giderler kendi bütçesinden karşılanır. Müsteşarlık, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezini denetler. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi sigorta uygulamaları kapsamında, poliçe yazım ve hasar süreçlerinin izlenmesi de dahil olmak üzere Müsteşarlık tarafından talep edilen her türlü çalışmayı yapar ve bu amaçla gerekli alt yapıyı tesis eder.

(5) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin bütün işlem ve kayıtları gizlidir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi topladığı her türlü bilgiyi, Müsteşarlığa istenen biçim ve sürede vermekle yükümlüdür. Söz konusu bilgiler, sahibinin açık rızasının bulunması durumunda belirlediği kişiye belli bir ücret karşılığında verilir.

(6) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi nezdinde bulunan sır niteliğindeki bilgileri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkalarına açıklayanlar, hukuka aykırı olarak kendisi ya da başkası yararına kullananlar, yayanlar, verenler, aktaranlar veya ele geçirenler hakkında 35 inci maddenin dokuzuncu ve onuncu fıkraları hükümleri uygulanır. Bu fıkrada tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(7) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezine üye şirketlerin Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi giderlerine katılım payları anılan şirketlerin bir önceki yıl gerçekleştirdikleri prim üretiminin binde birini aşmamak üzere Müsteşarlıkça belirlenir. Müsteşarlık, bu oranın yüzde elli oranında azaltılmasına veya artırılmasına karar verebilir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi giderlerine Müsteşarlığın belirleyeceği esaslar dahilinde Hesaptan katkı sağlanabilir.

(8) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin kuruluşu, faaliyetleri, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde toplanan bilgilerin kapsam, biçim ve içeriğine ve bunların paylaşılmasına, paylaşılacak bilgilerin kapsam ve içeriğine, ücretlendirilmesine ve üyelere ödenecek katılım paylarının belirlenmesi, yükümlülüklerle uymayan üyeler hakkında yapılacak işlemler ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 52- 5684 sayılı Kanunun 33/A maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Olağanüstü durumlarda teminat

MADDE 33/A- (1) Terör, savaş, doğal afet ve benzeri olağanüstü durumlar nedeniyle yurtiçinden veya uluslararası piyasalardan sigorta veya reasürans teminatı bulunamayan riskler ile nükleer riskler gibi özellik arz eden riskler için Bakan, sigorta veya reasürans havuzları kurma veya kurulmasını koordine etme, sigorta ve reasürans şirketleri arasında işbirliği yapılmasını sağlama, oluşturulacak havuz,

organizasyon veya işbirliği mekanizmalarının yürütülebilmesi amacıyla bir veya birden fazla tüzel kişiyi, olağandışı riskler yönetim merkezi olarak görevlendirme konusunda Müsteşarlığa yetki verebilir. Olağandışı riskler yönetim merkezleri çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

(2) Hangi risklerin bu merkezler kapsamında yönetileceği, kapsama alınan risklere prim desteği verilecek ise ne oranda prim desteği verileceği, alınacak bir bedel karşılığında Devletçe reasüransa ne ölçüde katılacağı hususları Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir.

(3) Terör, savaş hâli, doğal afetler ve benzeri olağanüstü durumlarda, yurtiçinden veya uluslararası piyasalardan sigorta teminatı sağlanamaması ya da sağlanmasında güçlük bulunması ve Başbakanlığın gerekli görmesi halinde, sivil hava ve deniz ulaşım araçları için, Müsteşarlıkça sigorta veya reasürans teminatı sağlanmasına karar vermeye Bakan yetkilidir. Verilecek teminatın kapsamı, süresi, türü, limitleri, karşılığında bir bedel alınıp alınmayacağı, bedel alınacak ise bedelin tutarı, alınacak bedelin nemalandırılması ve yönetimine ilişkin usul ve esaslar Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 53- 5684 sayılı Kanununun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “iç denetim” ibareleri “iç kontrol” şeklinde ve (j) bendinde yer alan “onikibin Türk Lirası” ibaresi “bin Türk Lirasından onikibin Türk Lirasına kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 54- 5684 sayılı Kanununun 35 inci maddesinin onaltıncı fıkrasının son cümlesi ile onyedinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ancak, adli para cezasının miktarı, yerine getirilmeyen yükümlülüğün veya yükümlülük eksik olarak yerine getirilmiş ise eksik kalan miktarın yüzde ikisinden az, yüzde onikisinden fazla olamaz.”

“Ancak, adli para cezasının miktarı, aktifte gerçekleşen azalmanın yüzde beşinden az, yüzde yirmisinden fazla olamaz.”

MADDE 55- 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Bu Kanundaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun uygulanması ile bu Kanun kapsamındaki kişi ve kuruluşlara ilişkin yönetmelikler Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakanlıkça çıkarılır.”

MADDE 56- 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1) Diğer mevzuatta Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine yapılan atıflar Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine yapılmış sayılır.”

MADDE 57- 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- (1) 9/8/2008 tarihli ve 26962 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi Yönetmeliğine göre faaliyetlerini sürdüren Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren herhangi bir başka işleme gerek kalmaksızın 31/B maddesi uyarınca kurulmuş sayılır.”

MADDE 58- 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“6. Maliye Bakanı, bu Kanun Hükmünde Kararnameye tabi teşebbüslerin bir önceki yıla ilişkin kârlarından Hazineye tekabül eden tutarları;

a) Bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen kısıtlamalara tabi olmaksızın, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine genel bütçeye gelir kaydetmeye,

b) Teşebbüslerin ödenmemiş sermayelerine ve/veya görev zararları alacaklarına mahsup edilmek üzere Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da Hazine Müsteşarlığı bütçesinin ilgili tertibine ödenek kaydetmeye ve bu işlemleri mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye,

yetkilidir.

7. Bu Kanun Hükmünde Kararnameye tabi teşebbüslerin geçen yıldan daha önceki yıllara ait kârlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarları ile diğer özkaynaklarının tamamı veya bir kısmı, ilgili teşebbüsün ödenmemiş sermayesine ve/veya görev zararı alacaklarına mahsup edilebilir. Söz konusu mahsup işlemlerine Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan; mahsup işlemlerini Hazine Müsteşarlığının teklifi üzerine mahiyetlerine göre bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

MADDE 59- 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 37/A maddesi eklenmiştir.

“Teşebbüslerin temettü ödemeleri

MADDE 37/A- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı ve 37 nci maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde Hazineye devredilmesi gereken temettü tutarları ve bu tutarlara ilişkin ödeme tarihlerini içerecek ödeme planı Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir ve Hazine Müsteşarlığınca ilgili teşebbüse gönderilir. Zamanında ödenmeyen temettü tutarları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun gereğince gecikme zammı uygulanarak tahsil edilir. Ancak, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından verilmiş ek süreler için gecikme zammı uygulanmaz.”

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 7/10/2001 tarihinden sonra akdedilmiş bireysel emeklilik ve şahıs sigorta poliçeleri ile ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemeler üzerinden tevkif edilerek ödenen vergilerin, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesine bu Kanunla eklenen fıkra hükmüne göre belirlenen menkul sermaye iradı üzerinden bu Kanunun yayımlandığı tarihte yürürlükte olan orana göre hesaplanan tutarı aşan kısmı, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde hak sahiplerince tevkifatın yatırıldığı vergi dairelerine başvurulması ve dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca red ve iade edilir. Bu kapsamda açılan davalardan vazgeçilmesi durumunda, idarece de açılmış davalar sürdürülmez, taraflarca herhangi bir masraf ve vekalet ücreti talep edilemez.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 60- Bu Kanunun;

a) 1 ila 8 inci maddeleri, 11 inci maddesi, 13 ila 27 nci maddeleri ve geçici 1 inci maddesi yayımı tarihinden dört ay sonra,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 61- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

5/6/2012

Esas No: 1/612, 2/360, 2/600

Karar No: 18

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 26/4/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/5/2012 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/612 esas numaralı “Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile İstanbul Milletvekili Aydın Ağan AYAYDIN tarafından hazırlanarak 26/1/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 22/2/2012 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 2/360 esas numaralı “193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 22/5/2012 tarihinde yaptığı 41 inci birleşiminde, Hükümeti temsilen Başbakan Yardımcısı Ali BABACAN ile Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Tüm Sigorta Acenteleri Federasyonu, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği ile Güvence Hesabı temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmeye başlanmış; geneli üzerindeki görüşmelere geçilmeden önce verilen bir önerge doğrultusunda, İçtüzüğü’nün 35 inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görülerek birleştirilmesi ve görüşmelerde 1/612 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınması kararlaştırılmıştır.

1/612 esas numaralı Kanun Tasarısı ile 2/360 esas numaralı Kanun Teklifinin geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından söz konusu Kanun Tasarı ile Kanun Teklifinin daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen bir Alt Komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyonun; 24/5/2012 tarihinde Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Tüm Sigorta Acenteleri Federasyonu, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu toplantıda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile oda ve birlik temsilcilerinin görüşleri geniş bir şekilde dile getirilmiş ve Alt Komisyon yapılan kapsamlı değerlendirmeler sonucunda hazırlamış olduğu rapor ve metni Komisyonumuza sunmuştur.

Alt Komisyon toplantısının ardından, Komisyonumuzun 29/5/2012 tarihinde yaptığı 43 üncü birleşiminde, Tasarının maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmeden önce verilen bir önerge doğrultusunda, Kayseri milletvekili Ahmet ÖKSÜZKAYA ve 5 Milletvekili tarafından hazırlanarak 24/5/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 25/5/2012 tarihinde tali komisyon olarak Anayasa Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu, Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile İçişleri Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 2/600 esas numaralı “Bazı Kanunlar ve Kanun Hükmünde

Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin, İçtüzüğün 26 ncı maddesi uyarınca gündeme alınması ve İçtüzüğün 35 inci maddesi uyarınca esas alınan 1/612 esas numaralı Kanun Tasarısı ile ilgili görülmeleri nedeniyle birleştirilmesi ve görüşmelerde 1/612 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınması kararlaştırılmıştır.

• 1/612 esas numaralı Kanun Tasarısının gerekçesinde özetle aşağıdaki değerlendirmelere yer verilmiştir:

- Tasarıda temel olarak, İstanbul’un uluslararası bir finans merkezi haline getirilmesi, yurt içi tasarrufların artırılması ve finansman imkânlarının çeşitlendirilmesi hedeflenmektedir.

- Bireysel emeklilik sisteminden faydalanma oranlarının yükseltilmesi, vatandaşların daha etkin şekilde tasarrufa teşvik edilmesi ve sistemin uygulama sürecinde karşılaşılan sorunların çözülmesi amacıyla bireysel emeklilik sisteminde değişiklikler öngörülmektedir.

- Sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren şirketlerde mali bünyenin güçlendirilmesi ve daha etkin bir risk yönetiminin sağlanması amacıyla söz konusu sektörün çalışma usul ve esaslarını düzenleyen mevzuatta değişiklikler öngörülmektedir. Bununla birlikte, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğinin, emeklilik şirketlerini de bünyesine katarak yeniden yapılandırılması ve Güvence Hesabının görev ve fonksiyonlarının yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

- Türkiye’de henüz mevzuatta düzenlenmemiş ve kurumsallaşmamış olan bireysel katılım sermayesi sisteminin oluşturulması ve bireysel katılım yatırımcılarına bir takım teşvik unsurları sunularak erken aşama ve teknoloji odaklı işletmelerin finansman kaynağına erişiminin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

- Dış finansman kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve alternatif finansman kaynaklarına imkân tanınması suretiyle mali istikrara katkı sağlanması amacıyla Hazine Müsteşarlığı tarafından kira sertifikaları ihraç edilmesine imkân tanınmaktadır.

- Tarım sigortaları uygulamasında etkinliğin artırılması amacıyla, Tarım Sigortaları Havuzunun tüzel kişiliği haiz olduğunun belirtilmesi suretiyle kurumsal kimliğinin açıklığa kavuşturulması hedeflenmekte ve Havuzun yönetim kurulu tarafından uygun görülmesi ve risk yönetimi bakımından şartların gerekli olması halinde sigorta şirketleri ile müştereken de teminat verilebilmesine imkân tanınmaktadır.

- Söz konusu alanlarda yapılan düzenlemelere paralel olarak, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu, Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, Tarım Sigortaları Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu, Sigortacılık Kanunu ile Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemede değişiklik yapılması öngörülmektedir.

• 1/612 Esas numaralı Kanun Tasarısının maddeleri incelendiğinde;

- Mevcut bireysel emeklilik sisteminde vergi matrahından indirim yapılmasına imkan sağlayan vergi teşvikinin sağladığı avantajın tüketim amaçlı kullanılması ve ulusal tasarrufa katkı sunmaması nedeniyle devlet katkısı sistemine geçilmesinin, böylece katılımçılar tarafından yapılacak katkı paylarına karşılık belli oranda doğrudan Devlet katkısı sağlanmasının ve söz konusu katkının emeklilik fonu hesabına aktarılacak suretiyle ulusal tasarrufa katkı sağlanmasının,

- 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında katılımçılara yapılan Devlet katkısının Veraset ve İntikal Vergisinden müstesna tutulmasının,

- Doğrudan Devlet katkısı sistemine geçilmesi nedeniyle, ücretin safi tutarı hesaplanırken ödenen bireysel emeklilik katkı paylarının indirim konusu yapılması ile serbest meslek erbabı kimseler tarafından ödenen katkı paylarının yıllık beyannamede indirim konusu yapılması uygulamalarının kaldırılmasının,

- İşverenlerin çalışanları adına ödedikleri katkı paylarından ticari kazancın tespitinde indirilebilecek katkı payı oranının, çalışanın brüt ücretinin yüzde 10'undan yüzde 15'ine çıkartılması ile şahıs sigortalarına ödenen primlerden Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılabilecek tutarın yüzde 5'ten yüzde 15'e çıkartılmasının, bununla birlikte gerek işverenlerin çalışanları için ödediği katkı payları gerekse sigortalılar tarafından ödenen şahsi sigorta primlerinden indirime konu olabilecek kısmın brüt ücretin yüzde 15'i ile sınırlandırılmasının,

- Bireysel emeklilik kapsamında tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemelerde yalnızca getiriler üzerinden vergilendirme yapılmasının,

- Bireysel katılım yatırımcılarının destekledikleri şirketlere koydukları sermaye miktarının yüzde 75'ini gelir vergisi matrahından indirebilmesinin, ancak söz konusu indirimden yararlanmak için yatırımcının Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilecek lisansa sahip olması ve en az iki yıl süreyle yatırım yapacağı şirketin hisselerini elinde bulundurması şartının getirilmesinin, ayrıca Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen programlara iştirak eden bireysel katılım yatırımcıları için bu oranın yüzde 100 olarak belirlenmesinin,

- Bireysel katılım sermayesinin teşvik edilmesi kapsamında, özellikle finansman kaynağı bulmakta güçlük yaşayan başlangıç veya büyüme seviyesindeki şirketlerin desteklenmesi ve bu şirketlere katkı sağlayan bireysel katılım yatırımcılarının her türlü Devlet desteklerinden yararlandırılmasının, bu çerçevede söz konusu yatırımcılara lisans verme ve denetim süreçlerine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığına yetki verilmesinin,

- Sigorta Tahkim Komisyonunun uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verdiği hizmetlerin KDV'den istisna edilmesinin, böylece ihtilafların daha hızlı çözülebilmesine imkan tanınmasının,

- Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliğe sahip meslek kuruluşu veya diğer ticaret şirketlerinin emekliliğe yönelik taahhütlerinin bireysel emeklilik sistemine aktarılmasını teşvik etmek amacıyla yapılacak taşınmaz veya iştirak hissesi satışının KDV'den istisna tutulmasının, ayrıca söz konusu aktarımın 31/12/2015 tarihine kadar uzatılmasının,

- Bireysel emeklilik sistemine katılma şartlarının düzenlenmesi ve emeklilik sözleşmesi tanımının yeniden yapılmasının,

- Bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerin başka bir emeklilik şirketine aktarılmasına ilişkin şartların belirlenmesi ve emeklilik şirketinin bu yöndeki talepleri yerine getirme süresinin yedi günden on güne çıkarılmasının, talebin yerine getirilmemesi halinde uygulanacak yaptırımların yeniden düzenlenmesinin,

- Katılımcıların sistemde en az on yıl prim ödemeleri şartıyla elli altı yaşını doldurarak emekli olmaya hak kazanması, bu hak kapsamında, katılımcının, hesabındaki birikimleri bir program dahilinde alabilmesi, tamamının defaten veya kendisine maaş bağlanarak ödenmesi gibi seçeneklerin düzenlenmesinin,

- Bireysel emeklilik sistemine kurumsal bazlı katılımların teşviki amacıyla, grup emeklilik sözleşmesinde işverenin ödediği katkılar ve bunların getirilerine katılımcının hak kazanma süresinin, katılımcının grup emeklilik sözleşmesine giriş tarihinden itibaren yedi yılı aşamayacağı hususunun düzenlenmesinin,

- Emeklilik şirketleri ile sigorta ve reasürans şirketlerinin kurucularının, ortaklarının, yönetim kurulu üyelerinin, genel müdür, genel müdür yardımcılarının ve imza yetkisine sahip diğer çalışanların uygunluk kriterleri arasına, “terörün finansmanı” suçundan hüküm giymemiş olma şartının eklenmesinin,

- Sisteme katılan bireylerin hak ve menfaatlerinin korunması ve sistemin sorunsuz işleminin sağlanması amacıyla emeklilik şirketlerinin ve araçlarının sorumluluklarının daha açıkça düzenlenmesinin, bunun yanı sıra, bireysel emeklilik araçlarına, Hazine Müsteşarlığınca görevlendirilen emeklilik gözetim merkezince tutulan sicile kayıt olma zorunluluğunun getirilmesinin,

- Sigorta şirketlerinin hisseleri ile aktif ve pasiflerinin devri ya da bir veya birkaç emeklilik şirketi ile birleşmesi sonucu şirket sermayesinin devrine izin verme yetkisinin Bakanlıktan alınarak Hazine Müsteşarlığına verilmesinin,

- Mali bünyenin güçlendirilmesi ve şirket uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik olarak, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın, şirketlerden iş süreçleri ve teknik altyapıya ilişkin tedbirler alınmasını talep edebilmesinin,

- Sermaye Piyasası Kurulu tarafından uygun görülen emeklilik yatırım fonu içtüzüğüne notere onaylatılması zorunluluğunun kaldırılması ve içtüzüğün ticaret siciline tescil ettirilmesinin,

- Emeklilik Yatırım Fonunun kayda alınması esnasında Sermaye Piyasası Kurulu tarafından fon net varlık değerinin yüz binde beşini aşmamak üzere kayıt ücreti alınmasının,

- Tasarruflarını doğrudan kıymetli madenlerde veya diğer çeşitli alternatif yatırım araçlarında değerlendirmek isteyen kişilerin emeklilik yatırım fonları kapsamında bu tür yatırımlar yapabilmesine olanak sağlanmasının,

- Sermaye Piyasası Kurulunun fon payı alım-satımının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından günlük alım-satım kurları ilan edilen yabancı paralar üzerinden yapılmasına izin vermesinin,

- Emeklilik şirketinin, fonların ve portföy yöneticilerinin Kanun kapsamında gerçekleştirdikleri faaliyetlerinin Müsteşarlık ve Kurul tarafından denetlenmesi uygulamasının devam etmesi ancak bu denetimin en az yılda bir kez yapılması uygulamasının kaldırılmasının,

- Emeklilik şirketinin yıl sonu mali tablolarının bağımsız denetim kuruluşları tarafından denetlenmesi zorunluluğunun 3 aylık dönemler yerine yılda en az bir defa yerine getirilmesinin,

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından yap-işlet-devret modeli ve yap-kirala-devret modeli ile gerçekleştirilen ve tutarı asgari bir milyar Türk Lirası olan yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerin süresinden önce feshedilmesi halinde, Bakanlar Kurulunun, söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanın Müsteşarlık tarafından üstlenilmesine karar vermeye yetkili olmasının,

- Kamu finansman araçlarının çeşitlendirilmesi, alternatif finansman kaynaklarına ve ürünlerine imkan tanınması amacıyla, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenecek esas ve usuller doğrultusunda, varlık kiralama şirketleri tarafından kira sertifikası ihraç edilebilmesinin, kira sertifikası ihracından elde edilen tutarlar ile geri ödemelerin, bütçenin gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin özel hesaplarda izlenmesinin,

- Tarım Sigortaları Havuzunun kurumsal kimliğinin belirginleştirilmesi amacıyla tüzel kişiliğe sahip olduğunun belirtilmesinin, Havuz tarafından teminat sunulan tarım sigortalarında, söz konusu teminatların Kurul tarafından uygun görülmesi hâlinde sigorta şirketleri ile müştereken de verilebilmesinin, ayrıca Havuzun üstlendiği riskler için ulusal ve uluslararası piyasalarda reasürans işlemi yapabilebilmesinin, bunun yanı sıra Devlet tarafından desteklenen tarım sigortaları uygulamalarında, eksper olarak görev alabilecek kişilere dair aranan mesleki şartlara yeni unvanların eklenmesinin,

- Mevcut sistemde yalnızca bankalara tanınan Kimlik Paylaşımı Sistemi ve Adres Paylaşımı Sisteminden sigorta ve emeklilik şirketlerinin de faydalandırılmasının,

- Sigorta şirketlerinde risk yönetimi kapsamında oluşturulacak iç kontrol sistemlerine ilişkin hizmet alımlarına Müsteşarlıkça sınırlar getirilmesinin,

- Emeklilik şirketlerinin Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine üyeliğine imkân verecek şekilde Birliğin yeniden yapılandırılmasının,

- Ülkemizde trafik siciline kayıtlı motorlu araç üreticilerinin yurtdışında üçüncü şahıslara zarar vermesi halinde, bu giderlerin münhasıran Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunca karşılanmasının, bundan dolayı bu risk için düzenlenen yeşil kart sigortalarından Güvence Hesabına katkı yapılmamasının,

- Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakana, mali bünyesi zayıf şirketlerin portföyünün idaresini Güvence Hesabına devretme yetkisi verilmesinin, ayrıca güvence hesabı ile hak sahipleri arasında çıkan uyuşmazlıklarda tahkim sisteminin getirilmesinin,

- Hazine Müsteşarlığının, sigortacılıkla ilgili düzenleyici ve denetleyici organların katıldığı uluslararası kuruluşlara üye olabilmesi ve bunlarla işbirliği içinde olmasına imkân verilmesinin,

- Sigorta şirketlerinin, faaliyetleri esnasında öğrendikleri sırları, sıfatları sona erse dahi saklama yükümlülüğünün bulunmasına rağmen gizlilik sözleşmesi yapmak suretiyle sigorta şirketlerinin kendi aralarında bilgi ve belge alışverişi yapabilmesinin,

- Sigorta sektöründe prim tespitinin sağlıklı yapılmasına ilişkin doğru bilgi akışının sağlanması amacıyla, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği nezdinde kendi bütçesi ve yönetimi olan, sigorta sektörünün tüm taraflarına hizmet sunan ve yönetmelikle kurulmuş olan Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin hukuki dayanağının kuvvetlendirilmesinin,

- Doğal afet, terör ve savaş gibi olağanüstü durumlarda ulusal veya uluslararası piyasalardan teminat bulunamaması halinde, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın bu açığı giderecek havuzlar kurmaya ve bu havuzları yürütmesi için bir veya birden fazla tüzel kişiyi riskler yönetim merkezi olarak görevlendirmeye yetkili olmasının,

- 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki kamu iktisadi teşebbüslerinin bir önceki yıla ilişkin kârlarının Hazineye tekabül eden tutarlarının, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi ile genel bütçeye gelir kaydetme ile teşebbüslerin ödenmemiş sermayelerine veya görev zararları alacaklarına mahsup edilmek üzere yine Bakanın teklifi ile bir yandan bütçeye gelir diğer yandan Hazine Müsteşarlığı bütçesinde ödenek kaydetmeye Maliye Bakanının yetkili olmasının,

- Kamu iktisadi teşebbüslerinin temettü ödemelerinde gecikme yaşanması halinde uygulanacak yaptırım konusunda düzenleme yapılması ve geciken temettü tutarlarının gecikme zammı uygulanarak tahsil edilmesinin,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

• 2/360 esas numaralı “193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” incelendiğinde,

- Hâlihazırda yalnızca ücret gelirleri için uygulanmakta olan asgari geçim indiriminin yıllık beyanname ile bildirilen gelir unsurları için de uygulanmasının,

- Sigorta şirketleri ve sandıklar tarafından yapılan ödemelerde, bireysel emeklilik kapsamında mükelleflerin ödediği primlerden oluşan anaparanın vergilendirilmesinin önüne geçilmesinin ve yalnızca getiri üzerinden vergilendirme yapılmasının,

- Vergi mükelleflerinin ikametgâh olarak kullandıkları gayrimenkule ilişkin yapacakları ısı yalıtımının ve depreme karşı aldığı tedbirlerin vergide indirim konusu yapılmasını,

- Gelir vergisine tabi gelirlerin, ayırma prensibi göz önünde bulundurularak düzenlenmesinin ve emek gelirleri ile sermaye gelirlerinin birbirinden farklı oranda vergilendirilmesinin,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

• 2/600 esas numaralı “Bazı Kanunlar ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” incelendiğinde;

- Seçim yasaklarını ihlal edenlere verilen hapis cezasının adli para cezasına dönüştürülmesi, seçim suçlarıyla ilgili dava açma süresinin 2 yıldan 6 aya düşürülmesinin,

- Merkez Bankası başkanı için aranan şartların başkan yardımcılarının atanmasında da aranmasının,

- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketlerindeki kamu paylarının satış işlemleri tamamlanana kadar bu hisselerin Hazine tarafından idare ve temsil edilmesinin, bu bankaların hisselerinin özelleştirme sürecinin süratli ve esnek bir biçimde sürdürülebilmesi için çeşitli düzenlemeler yapılmasının; bu kapsamda adı geçen bankaların Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesi Hakkındaki Kanunun bazı maddelerinden muaf tutulmasının,

- Kamu İhale Kurumu başkan yardımcısı sayısının 3’ten 4’e çıkarılmasının,

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında çalışan sosyal çalışma görevlisi kapsamının genişletilmesinin ve kapsama sosyolog, çocuk gelişimci ve öğretmen, aile ve tüketici bilimleri alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensuplarının alınmasının,

- Türkiye İstatistik Kurumuna verilen görevlerin daha etkin bir şekilde yerine getirilmesi için ilave 5 daire başkanı kadrosu ihdas edilmesinin,

- TÜİK’in istatistik üretimi elde etmek amacıyla bilgi talep edebildiği kurumlara özel hukuk tüzel kişilerinin de dâhil edilmesinin,

- Kurum ve kuruluşlar ile özel hukuk tüzel kişilerine; isim, unvan, vergi ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına dayalı olmaksızın her türlü veri, kayıt ve dosyayı, belirlenen süre içerisinde TÜİK Başkanlığına verme zorunluluğu veya kullanıma açma zorunluluğu getirilmesinin,

- TÜİK tarafından talep edilen her türlü kayıt ve verinin 30 gün içinde karşılanmaması durumunda ilgili kurum ve kuruluşun üst yöneticilerine 1.500 TL idari para cezası uygulanmasının,

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne, sosyal hizmetlerden yararlanacak kişilerin banka mevduat bilgileri ile kredi kartı harcama bilgilerine erişim yetkisi getirilmesinin ve bu bilgilerin sosyal yardım başvurularının değerlendirilmesi sürecinde kullanılmasının,

- Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan toplu köy ikrazatı/ grup kredilerinden doğan kefaletin sona erdirilmesi ile takibin olumsuz sonuçlanması halinde kredilerin asıl borçlu açısından aciz vesikasına bağlanmasının, bu kredilerin Hazine Müsteşarlığınca karşılanması için yeterli şart olarak düzenlenmesinin,

- Büyükşehir belediyeleri paylarının hesabına, Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı listede yer alan mallardan tahsil edilen ÖTV tutarının dâhil edilmemesinin,

- Veraset ve İntikal Vergisi muafiyetleri kapsamına, katılımcıların bireysel emeklilik hesaplarına ödenecek devlet katkılarının hak kazanılan kısmının da dâhil edilerek bir vergi yükümlülüğü doğmasının engellenmesinin,

- Bireysel emeklilik sisteminden 10 yıl süreyle prim ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlar dışında ayrılan katılımcıların vergi muafiyetinin kaldırılmasının,

- İşverenlerin çalışanları adına ödeyecekleri katkı paylarından ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapabilecekleri katkı payı oranının çalışanın brüt ücretinin %10'undan %15'ine çıkartılarak bireysel emeklilik sisteminin teşvik edilmesinin, aynı zamanda gerek işverenler tarafından çalışanları adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları gerekse sigortalılar tarafından ödenen şahıs sigorta primlerinden indirim konusu yapılabilecek toplam tutarının çalışanın brüt ücretinin % 15'i ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarı ile sınırlandırılmasının,

- Hava taşıtlarında mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmelerden de Hazine payı alınmasının; hazine payını eksik ödeyen ya da hiç ödemeyen işletmelere, bu durumun tebliğinden itibaren 2 aylık süre içerisinde söz konusu tutarın gecikme faiziyle birlikte ödenmesinin, 1 ay içinde ödemenin gerçekleşmemesi halinde yetkilendirmelerinin iptal edilmesinin,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Kanun Tasarısı ve Teklifinin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Tasarruf açığının azaltılması hususunda bireysel emeklilik sisteminin teşvik edilmesinin yeterli olmadığı, milli gelirin bir fonksiyonu olan tasarruf oranının ancak gelir artırıcı önlemler ortaya koyan yapısal düzenlemeler ile artırılabilceği, düşük gelir oranları ile bireysel emeklilik sistemine yatırım yapılamayacağı, dolayısıyla teşvik sisteminin, gelir kanalını da kapsayan, bütüncül bir yaklaşımla ele alınması gerektiği,

- Yurt içi tasarruf düzeyinin gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında çok düşük kaldığı, tasarruf düzeyinin artırılmasına yönelik düzenlemelerin yerinde olduğu ancak söz konusu düzenlemelerin yapılmasında geç kalındığı, vatandaşların büyük bölümünün aylık gelirinden daha fazla harcama yaptığı ve banka kredileriyle gelecekteki gelirlerini de harcadıkları dikkate alındığında tasarruf oranlarını artırmanın oldukça güç olduğu, dolayısıyla tüketimi caydırıcı politikalara da yer verilmesi gerektiği,

- Mevcut bireysel emeklilik sisteminde vatandaşların sisteme girmesini teşvik eden en önemli hususun vergi teşviki uygulaması olduğu, sistemin vatandaşların vergi avantajını kullanarak bir sonraki vergi dilimine daha uzun bir sürede girmelerine ve bu katkıyı hemen alabilmelerine imkan verdiği, ancak yeni sistemde vatandaşların Devlet katkısına hemen sahip olamadığı ve bunun sisteme girişleri olumsuz etkileyerek beklenenin aksine sisteme katılımı teşvik etmeyeceği,

- Bireysel katkı payı ve işveren katkısı toplamının ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin % 15'i ile sınırlandırılmasına ilişkin düzenlemenin kaldırılarak istisna limitinin çalışanlar ve işverenler için ayrı ayrı belirlenmesi gerektiği,

- Özel emeklilik fonlarının özendirilerek Devletin sosyal güvenlik sistemine alternatif oluşturduğu ve bu uygulamalarla sosyal devlet ilkesinden uzaklaşıldığı,

- Bireysel emeklilik sistemi düzenlenirken gelir dağılımındaki farklılıkların dikkate alınmadığı ve gelir adaletsizliğini artırıcı etki yarattığı, gelir seviyesi orta veya üst düzeyde olan vatandaşların sisteme daha yüksek oranda katkı sunduğu ve daha yüksek tutarda getiri alabildiği, buna karşın alt gelir gruplarının çoğunlukla sistemden erken ayrılmak zorunda kaldığı ve düşük tutarlarda ödeme alabildiği, bu durumun gelir seviyeleri arasındaki farklılıkları artırdığı ve devletin toplumsal adaleti sağlama yükümlülüğüne aykırı olduğu,

- Bireysel emeklilik kavramının kamuoyuna detaylı ve doğru bir şekilde aktarılması gerektiği, emeklilik kavramının vatandaşlarda ömür boyu güvence sağlama yönünde bir düşünce oluşturduğu ancak söz konusu sistemde ömür boyu ödeme uygulaması olmadığı, yalnızca fonda biriken tutar toplamından geri ödeme yapılabildiği, bu sebeple söz konusu uygulamanın bireysel emeklilik yerine bireysel tasarruf sistemi şeklinde adlandırılmasının daha uygun olduğu,

- Tasarı ile düzenlenen bireysel emeklilik sisteminde öngörülen Devlet katkısının asgari ücrete endekslilik olarak sınırlandırılmasının doğru olmadığı, bu uygulama yerine Devlet katkısının kişi başına düşen milli gelirle bağlantılı olmasının gerektiği,

- Bireysel emeklilik sistemine yatırılan katkı payları ve Devlet katkısının enflasyon karşısında değer kaybetmesi riskine karşı bir düzenleme bulunmamasının sisteme olan güveni azaltacağı, vatandaşların ödedikleri katkıların koruma altına alınması ve doğru yatırım araçlarına yönlendirilmesinin büyük önem arz ettiği,

- Bireysel emeklilik şirketlerine yönelik denetimin azaltılması ve bu yolla maliyetin düşürülmesi amacının sistemin güvenilirliği açısından olumsuz olduğu,

- Emeklilik fonlarının yabancı para üzerinden değerlendirilmesine yönelik düzenlemenin uygun olmadığı, yabancı para karşısında Türk Lirasının değerinin korunmasına yönelik olarak Türk Lirası cinsinden işlemlerin teşvik edilmesi gerektiği,

- Kira sertifikası ihracının hukuki açıdan dikkatle incelenmesi gerektiği, bu konuda yapılacak işlemlerin nitelikli muvazaa olarak değerlendirilmesinin mümkün olduğu,

- Yap-işlet-devret ile yap-kirala-devret kapsamında yapılan yatırımlarda görevlendirilen şirketlerin projelerinin idare tarafından üstlenilmesi halinde Hazine Müsteşarlığının firmanın dış borcunu üstlenemesinin mali disiplinden sapmaya neden olacağı, aynı zamanda bu düzenleme öncesinde ihalelere katılan firmalar açısından söz konusu düzenlemenin haksız rekabete neden olduğu,

şeklindeki eleştiri, görüş ve önerilerin ardından Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Tasarruf oranlarının düşmesinin en önemli nedeninin tüketici güven endeksindeki artış olduğu, ekonomiye güvenin artması ile vatandaşlarda geleceğe dair kaygıların azalmasının tasarrufları da azalttığı, bireysel emeklilik sisteminin tek başına cari açık ile mücadele aracı olarak görülmediği ancak yeni sistemin bu sorunun çözümüne ciddi oranda katkı sağlamasının beklendiği, sistemin başarılı dünya örnekleri incelenerek, sektör temsilcilerinin görüşleri alınarak revize edildiği ve dolayısıyla kamuoyunda da beklentilerin olumlu olduğu,

- Mevcut vergi teşviki uygulamasında, vergi matrahından indirim nedeniyle oluşan tutarın doğrudan maaş bordrosuna veya serbest meslek erbabının gelirin yansıdığı ve bu sağlanan katkının bireyler tarafından çoğunlukla tüketime yönlendirildiği, ancak sistemin amacının yurt içi tasarrufları artırmak olması gerektiği ve dolayısıyla bu amaca yönelik olarak Devlet katkısı sisteminin daha uygun olduğu, söz konusu sistemde bireylerin ödedikleri katkı payının yüzde 25'i oranında devlet katkısı ödenmesinin, ancak bu katkıya hak kazanmanın kademeli olarak düzenlenmesinin öngörüldüğü,

- Mevcut bireysel emeklilik sisteminde uygulanan vergi teşvikinden katılımcıların yaklaşık yüzde 35'inin faydalandığı ancak gelir vergisine tabi olmayan katılımcıların söz konusu teşvikten yararlanmadığı, vergi teşviki yerine öngörülen devlet katkısı sistemi ile kapsamın genişlemesinin öngörüldüğü,

- Anapara üzerinden stopaj kesilmesi uygulamasının katılımcılar tarafından yoğun bir şekilde dava konusu edildiği ve davaların vatandaşlar lehine sonuçlandığı, bu durum dikkate alınarak birikimlerin geri ödenmesi aşamasında yalnızca getiri üzerinden vergilendirme yapılmasının düzenlendiği,

- Bireysel emeklilik sisteminin güvenilirliğinin önem arz ettiği, bu çerçevede sistemin Türkiye’de yaşanan krizlerden alınan dersler doğrultusunda kurgulandığı ve emeklilik şirketlerinin tüzel kişiliği ile emeklilik fonunun ayrı düzenlendiği ve şirketlerin karşılaşılabileceği olumsuzluklardan fonun da etkilenmesinin söz konusu olmadığı, bu hususa yönelik gerekli düzenlemelerin Tasarıda yer aldığı,

- Fonların alım satımının yabancı para cinsinden yapılmasına imkan tanınmasının özellikle yabancı yatırımcılar için gerekli olduğu, zira hali hazırda yabancı para cinsine yatırım yapan emeklilik fonlarının mevcut olduğu ve ayrıca bu yöntem ile söz konusu fonların günlük kur riskinden etkilenmesinin önüne geçildiği,

- Kira sertifikası ihracına ilişkin 2003 yılında yapılan düzenlemeye ilişkin eksikliklerin giderildiği ve günümüzde son derece yaygınlaşan kira sertifikası piyasasının toplam hacminin 2012 yılı itibarıyla global piyasalarda 170 milyar dolara ulaştığı,

- Kira sertifikası ihracının İstanbul’un uluslararası bir finans merkezi olması açısından önem arz ettiği,

- Küresel krizin etkileriyle son zamanlarda özellikle Avrupa bankalarından finansman sağlanmasında güçlükler bulunduğu, finansman kaynaklarındaki bu daralma sebebiyle büyük projelere teklif gelmediği, bu durumun telafi edilmesi amacıyla Hazine Müsteşarlığının kredi üstlenim mekanizmasının çalıştırılması gerektiği,

ifade edilmiştir.

1/612 esas numaralı Kanun Tasarısı ile 2/360 esas numaralı Kanun Teklifinin geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından Tasarı ile söz konusu Kanun Teklifinin daha ayrıntılı bir şekilde incelenbilmesini teminen bir Alt Komisyon kurulmasına karar verilmiştir. Alt Komisyonun; 24/5/2012 tarihinde Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Tüm Sigorta Acenteleri Federasyonu, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu toplantıda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile oda ve birlik temsilcilerinin görüşleri geniş bir şekilde dile getirilmiş ve Alt Komisyonca yapılan kapsamlı değerlendirmeler sonucu hazırlanan rapor ve metin Komisyonumuza sunulmuştur.

Bu defa Komisyonumuzun 29/5/2012 tarihinde yaptığı Hükümeti temsilen Başbakan Yardımcısı Ali BABACAN ile Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri, Emeklilik Gözetim Merkezi, Türkiye Belediyeler Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği ile Tüm Sigorta Acenteleri Federasyonu temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı 43 üncü birleşiminde Tasarının maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmeden önce, 2/600 esas numaralı “Bazı Kanunlar ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin, verilen bir önerge doğrultusunda İçtüzüğü’nün 26 ncı maddesi uyarınca gündeme alınması ve İçtüzüğü’nün 35 inci maddesi uyarınca görüşülmekte olan Kanun Tasarısı ile ilgili görülmesi nedeniyle 1/612 esas numaralı Kanun Tasarısı ile birleştirilmesi kararlaştırılmış ve Alt Komisyon tarafından hazırlanan metin esas alınmak suretiyle maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Alt Komisyon metninin;

- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından hava taşıtlarında mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerden de Hazine payı alınmasını öngören bir düzenlemenin metne çerçeve 1 inci madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 1 inci maddesi; çerçeve 2 nci madde olarak aynen,

- Çerçeve 2 nci maddesi; kanunların yapılmasındaki esas ve usullere uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutularak çerçeve 3 üncü madde olarak,

- Çerçeve 3 üncü maddesi; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinde, beyan edilen gelir ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla prim ödemelerinin vergi matrahından indirilmesi hükmü düzenlendiğinden, anılan Kanunun 40 inci maddesinde benzer bir hükmün yer almasını öngören ibarenin metinden çıkarılması suretiyle çerçeve 4 üncü madde olarak,

- Çerçeve 4 üncü maddesi; çerçeve 5 inci madde olarak aynen,

- Çerçeve 5 inci maddesi; yeni vergilendirme düzenlemesi kapsamında, uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesine yönelik olarak gelir vergisi stopajına matrah teşkil edecek tutarın açıkça tarif edilmesi amacıyla 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin sonuna eklenmesi öngörülen fıkranın değiştirilmesi suretiyle çerçeve 6 ncı madde olarak,

- Çerçeve 6 ıla 8 inci maddeleri; çerçeve 7 ıla 9 uncu maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 9 uncu maddesi; 193 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 80 inci maddesinin, 31/5/2012 tarihli ve 6322 sayılı Kanunun çerçeve 12 nci ve 13 üncü maddeleri ile 193 sayılı Kanuna geçici 80 ve 81 inci maddelerin eklenmesi nedeniyle, madde numarasının 82 olarak değiştirilmesini teminen redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 10 uncu madde olarak,

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası başkan yardımcılığı görevine atanma şartlarının yeniden düzenlenmesi ve bu kapsamda söz konusu pozisyona, mühendislik, kamu yönetimi, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler, iktisadi idari bilimler ile istatistik alanlarında eğitim görmüş kişilerin de atanabilmesine imkân tanınması amacıyla 1211 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesini değiştirmeyi öngören bir düzenlemenin metne çerçeve 11 inci madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 10, 11 ve 12 nci maddeleri; çerçeve 12, 13 ve 14 üncü maddeler olarak aynen,

- 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 4059 sayılı Kanunun adının "Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun" şeklinde değiştirilmesi sebebiyle, yapılan bu değişikliğe paralel bir düzenleme yapılmasını teminen 4603 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun" ibaresinin "9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun" şeklinde değiştirilmesini ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketlerindeki kamu paylarının tamamının satış işlemleri tamamlanana kadar kamu hisselerinin Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca Bankaların bağlı bulunduğu Bakan tarafından temsil ve idare edilmesini teminen aynı maddeye yeni bir fıkra eklenmesini öngören bir düzenlemenin metne çerçeve 15 inci madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 13 üncü maddesi; madde ile 4632 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 4 üncü maddesinin dördüncü cümlesindeki “katılımcı lehine” ibaresinin “veya katılımcı adına” şeklinde redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 16 ncı madde olarak,

- Çerçeve 14 ila 25 inci maddeleri; 17 ila 28 inci maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 26 ncı maddesi; madde ile 4632 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek 1 inci maddenin anlatımına açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 29 uncu madde olarak,

- Çerçeve 27 nci maddesi; madde ile 4632 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin değiştirilmesi öngörülen beşinci fıkrasının sonuna, düzenli olarak aidaat ödemesinde bulunan üye ve çalışanların birikimlerini bireysel emeklilik sistemine aktarabilmesine ek olarak, belirlenmiş katkı esasına göre kurulmuş olan vakıf ve sandıklardan diğer üyelerin ve ilgili kuruluşun aktüeryal dengesi bozulmaksızın bireysel aktarım imkanı tanımaya yönelik bir hükmün eklenmesi suretiyle çerçeve 30 uncu madde olarak,

- Çerçeve 28 inci maddesi; 4749 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine eklenmesi öngörülen fıkrada yer alan “Hazine Müsteşarlığının” ibaresinin “Müsteşarlığın” şeklinde değiştirilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 31 inci madde olarak,

- Çerçeve 29 uncu maddesi; madde ile 4749 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen 7/A maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “her türlü” ibaresinin uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla çıkarılarak redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 32 nci madde olarak,

- Çerçeve 30 ila 34 üncü maddeleri; çerçeve 33 ila 37 nci maddeler olarak aynen,

- 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda tanımlanan sosyal çalışma görevlilerine, sosyolog, çocuk gelişimci ve öğretmen sıfatını haiz kişilerin de eklenmesi amacıyla anılan Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendini değiştirmeyi öngören bir hükmün metne çerçeve 38 inci madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Sosyal yardım hizmetlerinden faydalanacak kişilerin doğru tespit edilmesi amacıyla, kişilerin banka mevduat bilgilerinin, sosyal yardım başvurularının değerlendirilmesi sürecinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca kullanılmak üzere, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü ile paylaşılmasını teminen 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına bir ibare eklemeyi öngören bir hükmün metne çerçeve 39 uncu madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Türkiye İstatistik Kurumunun iş yükü nedeniyle ortaya çıkan yönetsel aksaklıkların giderilmesi ve yatay yapılanmaya gidilerek sorumlular ile uzmanların ortak çalışmasını temin etmek üzere daire başkanlıkların sayısının artırılması amacıyla 5429 sayılı Kanunun Kurumun ana hizmet birimlerinin tadat edildiği 25 inci maddesinin değiştirilmesini ve 26, 26/A, 27, 28, 28/A, 29, 29/A, 30, 31, 32 ve 33 üncü maddelerinin yürürlükten kaldırılmasını, bu doğrultuda daire başkanlıklarının görev, yetki ve sorumlulukları ile isimlerinin belirlenmesi konusunda Kurumun bağlı olduğu Bakanın yetkili kılınmasını ve yürürlükten kaldırılması öngörülen maddelerde sayılan daire başkanlıklarının Kanuna ekli cetvellerden çıkarılmasını öngören bir düzenlemenin metne 40 ıncı madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- İlgili kurum ve kuruluşların kendilerinden istenilen veri, bilgi ve kayıtları belirlenen süre içerisinde Türkiye İstatistik Kurumuna vermemeleri halinde uygulanacak yaptırımların düzenlenmesi amacıyla 5429 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere bir fıkra eklenmesini öngören bir düzenlemenin metne çerçeve 41 inci madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Metne yeni çerçeve 40 ıncı madde olarak eklenen hüküm uyarınca 5429 sayılı Kanunun 25 inci maddesinde yapılması öngörülen değişiklikle daire başkanlığı sayısının artırılması ve mevcut daire başkanlıklarının kaldırılması sebebiyle, kadro iptal ve ihdası ile mevcut daire başkanlarının yeniden atanmasına yönelik düzenlemeleri içeren bir hükmün anılan Kanuna geçici bir madde olarak eklenmesini öngören bir düzenlemenin metne çerçeve 42 nci madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünün sosyal yardım hak sahiplerinin tespiti ile gelir testi işlemlerinde kullanılmak üzere harcama bilgileri dahil gerekli bilgileri Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezinden temin edebilmesini ve bu bilgilerin ancak kişilerin muvafakati ile kullanabilmesini sağlamaya yönelik bir hükmün 5464 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının sonuna eklenmesini öngören bir düzenlemenin metne 43 üncü madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 35 inci maddesi; çerçeve 44 üncü madde olarak aynen,

- Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan toplu köy ikrazatı/grup kredilerinin Hazine Müsteşarlığınca karşılanmasına yönelik düzenlemede yaşanan tereddütlerin giderilmesi amacıyla söz konusu krediler için asıl borçlunun aciz vesikasına bağlanmasının yeterli olduğunun ifade edilmesini teminen 5661 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin beşinci fıkrasında ibare değişikliği öngören bir hükmün metne çerçeve 45 inci madde olarak eklenmesi ve sonraki madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 36 ila 43 üncü maddeleri; çerçeve 46 ila 53 üncü maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 44 üncü maddesi; madde ile 5684 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 24 üncü maddesinde yer alan "olmaması" ibaresinin "bulunmaması" şeklinde değiştirilmesi ve Türkçe yazım ve anlatım kurallarına uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 54 üncü madde olarak,

- Çerçeve 45, 46 ve 47 nci maddeleri, çerçeve 55, 56 ve 57 nci maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 48 inci maddesi; kanunların yapılmasındaki esas ve usullere uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 58 inci madde olarak,

- Çerçeve 49 ve 50 nci maddesi; çerçeve 59 ila 60 ıncı maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 51 inci maddesi; kanunların yapılmasındaki esas ve usullere uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 61 inci madde olarak,

- Çerçeve 52 ila 59 uncu maddesi; çerçeve 62 ila 69 uncu maddeler olarak aynen,

- Geçici 1 inci maddesi; aynen,

- Tasarı ile öngörülen bireysel emeklilik sistemine geçiş sürecinin, mevcut bireysel emeklilik sisteminde yer alan birikim sahiplerince suistimal edilmemesine ve Tasarının yasalaşması halinde, yürürlük tarihinden önce sistemde bulunan katılımcıların sistemde geçirdikleri sürelerin Devlet katkısına hak ediş süresi hesabında dikkate alınmasına yönelik bir hükmün metne geçici 2 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Yürürlüğe ilişkin 60 ncı maddesi; bireysel emeklilik sisteminde teşvik yapısının değişmesine bağlı olarak emeklilik şirketlerinin teknik altyapı uyumu sağlamaları amacıyla ilgili maddelerin yürürlük süresinin 1/1/2013 tarihine ertelenmesini ve halihazırdaki hukuki ihtilafların sonlandırılması amacıyla sistemden ayrılma esnasında, getiri üzerinden tevkifat yapılmasına yönelik düzenlemenin yer aldığı geçici 1 inci maddesi ile 2, 5, 6 ve 8 inci maddelerin yürürlük tarihinin Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay sonra olarak belirlenmesini ve metne yeni maddeler eklenmiş olması sebebiyle maddede sayılan madde numaralarının redaksiyona tabi tutularak değiştirilmesi suretiyle 70 inci madde olarak,

- Yürütmeye ilişkin 61 inci maddesi; 71 inci madde olarak aynen,
kabul edilmiştir.

Diğer taraftan Tasarının tamamı, yapılan değişiklikler de dikkate alınarak, kanunların yapılmasındaki esas ve usullere uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulmuştur.

Ayrıca, İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Tasarının Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonun temsil edilmesi bakımından Bitlis Milletvekili Vedat DEMİRÖZ, Kayseri Milletvekili Ahmet ÖKSÜZKAYA, Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ, Yozgat Milletvekili Ertuğrul SOYSAL ve İstanbul Milletvekili Ahmet Baha ÖĞÜTKEN özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Lütfi Elvan</i>	<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>	<i>Ahmet Öksüzkaya</i>
Karaman	Isparta	Kayseri
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Vedat Demiröz</i>	<i>Mehmet Şükrü Erdiç</i>	<i>Necdet Ünüvar</i>
Bitlis	Adana	Adana
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ekrem Çelebi</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>Sadık Badak</i>
Ağrı	Ankara	Antalya
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhi)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Günal</i>	<i>Menderes Mehmet Tevfik Türel</i>	<i>Haluk Ahmet Gümüş</i>
Antalya	Antalya	Balıkesir
(Muhalefet şerhi ektedir)		(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Mehmet Yüksel</i>	<i>Cengiz Yavilioğlu</i>
Bursa	Denizli	Erzurum

Üye <i>Salih Koca</i> Eskişehir	Üye <i>Kazım Kurt</i> Eskişehir (Ayrışık oyum ektedir)	Üye <i>A. Nejat Koçer</i> Gaziantep
Üye <i>Feramuz Üstün</i> Gümüşhane	Üye <i>Adil Kurt</i> Hakkari (Muhalifim)	Üye <i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i> İstanbul (Ayrışık oyum ektedir)
Üye <i>Aydın Ağan Ayaydın</i> İstanbul (Muhalefet şerhi)	Üye <i>Ahmet Baha Öğütken</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Müslim Sarı</i> İstanbul (Ayrışık oyum ektedir)
Üye <i>Musa Çam</i> İzmir (Ayrışık oy ektedir)	Üye <i>Rahmi Aşkın Türelı</i> İzmir (Ayrışık oy ektedir)	Üye <i>Ahmet Arslan</i> Kars
Üye <i>Muzaffer Baştopçu</i> Kocaeli	Üye <i>Mustafa Baloğlu</i> Konya	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Muhalefet şerhi eklidir)
Üye <i>Mustafa Şahin</i> Malatya	Üye <i>Erkan Akçay</i> Manisa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa
Üye <i>Recai Berber</i> Manisa	Üye <i>Sümer Oral</i> Manisa (Muhalefet şerhim var)	Üye <i>Ali Boğa</i> Muğla
Üye <i>Abdülkerim Gök</i> Şanlıurfa		Üye <i>Ertuğrul Soysal</i> Yozgat (Bu raporun özel sözcüsü)

AYRIŞIK OY YAZISI

Bu tasarı İstanbul'u uluslararası bir finans merkezi haline getirme, Hazine'nin finansman araçlarını çeşitlendirme amaçlarının yanında temel amacı yurtiçi tasarrufları artırma olan bir düzenlemedir. Özellikle tasarrufları artırmaya yönelik böylesi bir düzenleme için geç bile kalınmıştır. Zira ülkemizde makro ekonomik dengeler ve bazı göstergeler açısından pembe tablolar çizilmesine rağmen asıl olan, bu tablonun gerçek ve sürdürülebilir olmasıdır.

Türkiye Ekonomisi 2011 yılında %8,5 büyümüştür. Ancak tek başına büyüme rakamına değil, ekonomideki temel verilere bakılarak değerlendirme yapmak gerekmektedir. Zira büyüme rekor düzeydeki cari açıktan ve 2010-2011 yıllarında genişleyen iç talepten yani ağırlıklı olarak borçtan kaynaklanmıştır. Nitekim bu sağlıksız büyüme modelinin ülkemize faturası ağır olmuştur. Yurt içi tasarruf düzeyi dip yapan, hane halkının yarısı gelirinden fazla harcama yapan bir ülkeye dönüşen Türkiye ciddi riskler ile karşı karşıyadır.

Türkiye'deki tasarrufların gayrisafı milli harcanabilir gelire oranı 2002'de yüzde 18,6 iken 2011 yılında bu oran 13,3'e düşmüştür. Gelişmekte olan ülkemizin sağlıklı kalıcı büyümesi için zaruri olan ve gelişmiş ülkelerde % 30'lar seviyesinde olan tasarruflar AKP döneminde ne yazık ki dip yapmıştır.

Yine, hane halkının yüzde 45'i aylık gelirinden daha fazla harcamaktadır. Vatandaşlar banka kredileri vasıtasıyla gelecek yıllardaki gelirlerini de şimdiden harcamış, ileriki yıllarını ipotek altına almıştır. Merkez Bankası'nın son yayımlanan Finansal istikrar raporuna göre, **“2011 sonu itibariyle yüzde 19 olan hane halkı yükümlülüklerinin GSYİH'ya oranının ve yüzde 51,7 olan harcanabilir gelire oranının AB Ülkelerine kıyasla çok düşük seviyede olduğu görülmektedir”** 10 yıl önce yüzde 4,3 olan hane halkı yükümlülüklerinin harcanabilir gelire oranının yüzde 51,7 seviyesine gelmesi henüz AB ülkeleri seviyesini yakalamasa dahi çok endişe verici boyuttadır. Çünkü AB ülkelerinde tasarruf oranı da belirttiğimiz üzere bizden çok yüksektir.

Bu durum ekonomimiz için büyük bir risk unsurudur. Acil yapısal tedbirler alma vakti gelmiş, hatta geçmektedir. Nihayetinde teşhis konulmak durumunda kalınmış ancak tedavinin ne kadar sonuç vereceği, ne kadar yeterli olduğu tartışmalıdır.

Tasarıda yurtiçi tasarruf açığının kapatılması için temel mekanizma bireysel emeklilik sistemi olarak öngörülmektedir. Ancak burada bazı sıkıntılar bulunmaktadır.

Halihazırda sigorta veya emeklilik şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için bizzat mükellef tarafından ödenen primler ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, (vergiye tabi gelirin % 10'unu ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak kaydıyla) mükellefler tarafından vergi matrahından indirilebilmektedir.

Tasarı ile bireysel emeklilikte yeni bir sistem öngörülmekte, sistem katılımlarına Devlet katkı payı verilmesi yolu seçilmekte olduğundan BES kapsamında yapılan prim ödemelerinin vergi matrahından indirilmesi uygulamasına son verilmektedir.

Bireysel emekliliğe ilişkin şu anki sistemde katılımcı, sisteme 100 TL ödediği ayda, hemen (yıllık ortalama) bir vergi avantajı sağlıyor, daha az vergi ödeme suretiyle parası cebinde kalıyordu. Ancak katılımcılar, eski sistemde gelir ve primlerine göre ortalama % 25’lik vergi avantajını hemen sağlarken, şimdi yıllarca, devlet katkısının tamamını almak için ise 30 yıl beklemek durumundadır. Bu durum katılımcı açısından bir handicap oluşturacaktır. Ayrıca şu anki sistemde ücretlilere sağlanan başka bir avantaj da, bir sonraki gelir dilimine geç girilmesi dolayısıyla daha düşük bir vergi oranına tabi tutulmaktır. Doğal olarak bu da kaldırılmaktadır. Bu durum yeni sisteme yönelik olarak ücretliler üzerinde negatif bir etki yaratabilecektir.

Tasarının görüşmeleri sırasında dile getirdiğimiz öneri ve katkılar sonucunda bireysel emeklilik sistemindeki vergilendirme rejiminden ötürü pek çok vatandaşımızın yaşamak durumunda kaldığı mağduriyetlerin giderilmesi sağlanmıştır.

Hali hazırda sigorta kuruluşlarından ve sandıklardan alınan bireysel emeklilik sistemi ve benzeri ödemelerde ödemenin tamamı vergiye tabi tutularak, sadece anaparanın getirisi değil; mükellef tarafından ödenen primler de yani anaparanın kendisi de vergilendirilmektedir. Bu şekilde sürdürülen uygulama sonucunda pek çok yurttaş ödediği anaparanın da vergisini ödemek zorunda bırakılarak mağdur edilmiş, yargı makamlarına pek çok ihtilaf aksetmiştir. Yargı organlarında da haksız bulunan bu uygulama nihayet son bulmaktadır.

Nihayet alt komisyonda eklenen geçici maddeyle (Geçici madde 1) anaparası üzerinden vergi ödemek zorunda kalan vatandaşlara ödedikleri vergilerin iade edilmesinin önü açılmıştır. Çünkü bu para devlet tarafından haksızca alınan bir paradır. Binlerce vatandaş bu uygulamayı yargıya taşımış, davaları kazanmıştır. Bu davalarda Devlet sadece vergileri değil vekalet ücretleri de ödenmek durumunda kalmıştır. Yanlış bir uygulama ve bu uygulamada ısrar edilmesi sonucu hem vergilerden olunduğu gibi Hazine boş yere vekalet ücretleri de ödemektedir.

Ancak yeni sisteme geçerken vergilendirme rejiminden kaynaklanan bir konuda ise eksiklik bulunmaktadır. BES kapsamındaki vergi avantajından sistemde yer alan kişilerin çoğunun yararlanmadığı gerçeği çerçevesinde, bireysel emeklilik sisteminde katılan ancak vergi avantajından sebebi ne olursa olsun yararlanmayan kişilere yönelik olarak da bir düzenleme yapılarak, mahrum kalınan avantajdan ötürü vergi iadesi veya Devlet katkısı verilmesi sağlanabilirdi. Maalesef tasarıda bu yönde bir hüküm bulunmamaktadır.

Yine tasarı ile bireysel katılım sermayesi mekanizması aracılığıyla finansman sıkıntısı yaşayan erken aşama girişimlere gerçek kişilerce yatırım yapılmasına Devlet tarafından vergisel anlamda ciddi bir destek verildiğini görmekteyiz. Söz konusu işletmelere kaynak sağlayacak, onların finansal ihtiyaçlarını karşılayarak girişimciliği destekleyecek böylesi bir mekanizmanın gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde de hayata geçirilmesinde bir sakınca bulunmamaktadır. Zira finans kaynakları yatırım yaparken, kredi sağlarken genellikle düşük riskli sektörleri tercih etmekte olduğundan, teknoloji yoğun, riski yüksek alanlarda, farklı finansal aktörlerin ve farklı finansman araçlarının devreye girmesi gerekmektedir.

“Girişim Sermayesi” adı verilen ve erken büyüme aşamasında olan faaliyetlere ve işletmelere kaynak sağlayan bu sermayenin riskleri büyük olmakla birlikte bazı mali düzenlemeler, örneğin çeşitli vergi avantajları ile bireylerin kaynaklarını geleneksel ve riski daha düşük yatırımlara aktarmaktansa, birer yatırım meleği olmaları sağlanabilmektedir. Bu amaçla devletin, özel kaynakların erken aşamaya yatırım yapmasını teşvik etmeye yönelik düzenleyici bir rol oynaması önem taşımaktadır.

Bu çerçevede, bireysel katılım sermayesine ilişkin yasal bir çerçeve ve teşvik unsuru içeren bir düzenlemenin yapılması gerektiği aşıkardır. Ancak sistemin amacı ve işleyişi iyi belirlenmediği sürece istenen sonuçlar alınamayacağı gibi suistimallerin de önü alınamayacaktır.

Öyle anlaşılıyor ki, yasal çerçeve iyi hazırlanmamıştır. Zira sistemin Türkiye’de oluşumuna yönelik olarak maddelerin gerekçesinde yer verilen amaçlarla madde metninin alakası bulunmamaktadır ve madde metni bu haliyle maalesef eksik, yanlış bir düzenleme öngörmektedir. Şöyle ki;

10. Maddenin gerekçesinin daha ilk cümlesinde “bireysel katılım yatırımcılarının şirketlere koydukları sermaye miktarının %75’inin gelir vergisi matrahından indirilmesine imkan sağlanmaktadır.” deniyor. Yine gerekçenin üçüncü fıkrasında, “işletmeye konulan sermayenin” en az 2 yıl kalması temin edilerek finansal açıdan katkıda bulunmaktan söz edilmektedir.

Ancak madde metninden sermaye koyma çıkmamaktadır. Zira şirketlere sermaye ya kuruluşlarında ya da sermaye artırımlarında konulur. Burada ise, hisse sahibinin bireysel katılımcı adında bir kişiye ortaklık payı satışı bulunmaktadır. Örneğin, Bay (A), X A.Ş.’nin % 50 oranında ortağı diyelim. Bu hissesini 1.000.000 TL’ye bireysel katılımcı Bay (B)’ye sattı. Madde metnine göre bu işlem dolayısıyla Bay (B)’nin beyannamesinde 750.000 TL vergi indirimi sağlanabilmektedir.

Dolayısıyla madde metni, yatırım yapılacak değil; hissesi alınacak şirketleri işaret etmektedir. Eğer amaç, bireysel katılım yatırımcılarının Hazine tarafından öngörülen alanlarda faaliyet gösteren işletmelere sermaye koyması ise bu çerçevede madde metninde “sermaye artırımına giden anonim şirketlerin sermaye artırımlarına katılan bireysel katılımcıların ödediği tutarların %75’i matrahtan indirilir.” hükmünün konulması daha isabetli olacaktır.

Bir diğer husus da vergi teşvikinden yararlanabilecek bireysel katılım yatırımcılara yönelik olarak çıkması muhtemel karışıklıktır. Hazinesinin belirlediği sektöre finansman sağlayan bir kişi %75’lik vergi indiriminden yararlanırken, projesi TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenmiş kurumların hissesini alanlara ise bu oran % 100 oranında uygulanır denilmektedir.

Bireysel katılım yatırımcılarına lisans vermeye, Devlet desteği kapsamına giren sektörleri, faaliyetleri belirlemeye Hazine Müsteşarlığı yetkiliyken ve Hazine tarafından desteklenmeyen sektörlerde ve faaliyetlerde yatırım yapılması durumunda vergi avantajı cezasıyla birlikte geri alınırken, projesi TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenmiş kurumların hissesini alan bireysel katılım yatırımcısının yararlanacağı vergi avantajı farklı kılınmıştır. Örneğin; Hazinesinin belirlemediği bir alanda faaliyet gösteren ancak son beş yıl içinde TÜBİTAK’tan proje desteği alan bir şirkete sermaye koyan bireysel katılım yatırımcı vergisel avantajdan yararlanacak mıdır?

Tasarıda yer verilen hükümlerden biri (31. Madde) ile de birkaç ay önce mevzuatımıza giren bir yanlışın maalesef yaygınlaştırılması söz konusudur. Geçtiğimiz Mart ayında kabul edilen 6288 sayılı Kanunla genel bütçe dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı ortaklıklar ve mahalli idareler tarafından gerçekleştirilen Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamındaki yatırımlarda, yatırım ve hizmetlere yönelik sözleşmelerin feshedilerek yatırım ve hizmetin süresinden önce ilgili idareler tarafından devralınması halinde, temin edilen dış finansmanın ilgili idare tarafından üstlenilmesinin önü açılmıştır.

Getirilen düzenleme ile bu kredi üstlenimi işi, genel bütçeli kuruluşların Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamındaki yatırımları ile Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca yapılan yap-kirala-devret projeleri için de genişletilmektedir.

Bu finansman üstlenme mekanizmasına kapı açan 6288 sayılı Kanunun görüşmelerinde de belirttiğimiz üzere bu uygulama risklidir ve adil değildir. Şöyle ki;

- Hazine yatırım ve hizmet sözleşmelerinin feshedildiğinde bunu devir alırsa nihai olarak hazine tarafından dış finansman üstlenilmesi sağlanıyor. Bunun adı örtülü garantidir, Hazinenin borcunun ve dolayısıyla riskinin artmasıdır. AKP Hükümetinin bütçe açığı, cari açık, Orta Vadeli Mali Plan ve kamu mali disiplini gerekçe göstererek çalışanlara gereken zammı çok gördüğü bir ortamda mali disiplinden taviz vermek, şartlı da olsa garantiler sağlamak, üstelik koşullarını borçlanmanın sorumlusu ve yetkilisi olan Hazinenin değil ilgili kamu kuruluşlarının belirlediği bir yükümlülük altına girmek kamu mali disiplini için büyük risktir.

- Hazine getirdiği bu örtülü garanti ile haksız rekabete yol açmakta, şu an uygulanan projelerin ihalelerine tabir-i caizse fesat karıştırmaktadır. Zira şu an başlanmış bir yatırımda kredi üstleniminin olacağı bilinsydi koşullar farklı oluşacak, pek çok firma o işe teklif verebilecekti. Bu durum ihaleye girmeyen bu firmalar aleyhine olan, haksız ve adil olmayan bir düzenlemedir. Bu nedenle en azında kredi üstlenim işi, ihalesi bu kanun sonrasında yapılacak yatırımlar için yürürlüğe konulmalıdır.

Yine tasarının 32. maddesi ile borçlanma araçları ve piyasasında çeşitlilik yaratmak amacıyla halen özel sektör tarafından uygulanan kira sertifikası ihracının Hazine dışında Varlık Kiralama Şirketi tarafından da yapılabilmesi sağlanmaktadır. Sistem temel olarak, kaynak kuruluşun VKŞ'ye devrettiği varlıkları daha sonra geri kiralaması suretiyle fon temin etmesi üzerine dayanmaktadır. VKŞ ilk etapta devraldığı bu varlıkların finansmanını ihraç edeceği kira sertifikası ile karşılamakta, söz konusu sertifikaların dönemsel ödemelerini ise kaynak kuruluştan gelen dönemsel kira gelirleri ile gerçekleştirmektedir. Vade sonunda ise kaynak kuruluşa geri devredilen söz konusu varlıklardan elde edilen gelir, kira sertifikası sahiplerine payları oranında dağıtılarak ihraç edilmiş olan kira sertifikası itfa edilmektedir.

Hazinenin daha kolay ve daha az maliyetli borçlanmasına yarayacak her türlü mekanizma hayata geçirilmelidir. Burada amaç faiz mekanizmasına karşı duyarlı olduğu anlaşılan islami sermayeden istifade etmek gibi görünmektedir. Bu sistemde faiz ödemeleri yerini eşit düzeyde kira ödemesine bırakmaktadır. Eurobond borçlanmasına göre daha düşük maliyetli olduğu söylenmekle birlikte, kira sertifikası ihracı sistemi eurobond ihracından daha karışık olup daha fazla bürokratik işlem ve mekanizma gerektirmektedir.

Alt komisyon çalışmaları sırasında kira sertifikası konusunda daha önceki yıllarda yapılan çalışmada Hazine Hukuk Müşavirliği'nin görüşü talep edilmiş ve ilgili bürokratlar ve Alt Komisyon Başkanı bu görüşün hemen temin edilip Komisyon üyelerinin bilgisine sunulacağı konusunda söz vermişlerdi. Ancak, bu görüş yazısı Alt Komisyona yetiştirilemediği gibi Plan Bütçe Komisyonu çalışmalarına da yetiştirilememiştir. Hazine'nin daha az maliyetli ve kolay borçlanmasını savunmakla birlikte hukukun üstünlüğünü mali konuların üzerinde tutan düşünceye sahip bir Partiye mensup olarak hukuki alt yapıyı da çok önemsiyoruz. Dolayısı ile ilgililerin, başta Komisyon Başkanı Sayın Elvan ve Başbakan Yardımcısı Sayın Babacan'ın bu konuya gereken hassasiyeti göstermelerini diliyoruz. Kira sertifikaları ve VKŞ kurulması konusunda Hazine Hukuk Müşavirliği ve Maliye Bakanlığı Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün görüşü nedir? Neden alt komisyon ve Komisyon çalışmaları sırasında bu konuda şeffaf davranılmamış ve bilgiler gizlenmiştir? Konunun ilk gündeme geldiği 2003 yılında olumsuz olduğu iddia edilen Hazine Hukuk Müşavirliği görüşü neden saklanmıştır? En önemlisi ise Konu hukuki alt yapısı oluşturulmadan mı TBMM gündemine getirilmiştir?

Son olarak belirtilmelidir ki, bu tasarı ile AKP döneminde yasa yapma tekniğinin iyice bozulan, kurallarını ve teamüllerini hiçe sayan emri vakilerden biri daha yaşanmıştır. Zira Tasarının ilk hali 58 madde olup, bu hükümler alt komisyonda ele alınmışken, Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri sırasında tüm itirazlarımıza rağmen, tasarıya AKP’li milletvekillerinin verdiği önergelerle 13 madde daha eklenmiş, kabul edilen metin 71 maddeden ibaret olmuştur. Son anda madde eklenmesinin yanlışlığının ötesinde, mevcut tasarıya amaç ve esasları ile hiçbir ilişkisi bulunmayan hükümlerin bu düzenlemeye eklenmesi torba kanun tasarısını bir kez daha bohça kanun tasarısına çevirmiştir. Merkez Bankası’ndan Halk ve Ziraat Bankası’na kadar bir çok konuda değişiklik getiren bu ilave maddeler tartışılmadığı gibi gerekçeleri de anlaşılamamıştır. Ana Muhalefet Partisi olarak iktidarın bu tavrından son derece rahatsız olduğumuzu belirtmek isteriz.

Ne yazık ki, artık her geçen gün gittikçe artan bu uygulamalar AKP’nin yasama organına saygısını da bir kez daha gözler önüne sermiştir.

<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>Haluk Ahmet Gümüş</i>	<i>Kazım Kurt</i>
Ankara	Balıkesir	Eskişehir
<i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i>	<i>Aydın Ağan Ayaydın</i>	<i>Müslim Sarı</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
<i>Musa Çam</i>	<i>Rahmi Aşkın Türeli</i>	
İzmir	İzmir	

MUHALEFET ŞERHİ

Hazine Müsteşarlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 26/4/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/5/2012 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/612 esas numaralı "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile İstanbul Milletvekili Aydın Ağan Ayaydın tarafından hazırlanarak 26/1/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 22/2/2012 tarihinde Komisyonumuza havale edilen 2/360 esas numaralı "193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", Komisyonumuzun 22/5/2012 tarihinde yaptığı 41 inci birleşiminde görüşülmeye başlanmıştır.

Kanun Tasarısı ve Teklifin geneli üzerindeki görüşmelere geçilmeden önce verilen bir önerge doğrultusunda Kanun Tasarısı ve 2/360 esas numaralı Teklifin İçtüzüğün 35 inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görülerek birleştirilmesi ve görüşmelerde 1/612 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınması kararlaştırılmıştır. Ayrıca, Tasarının ve Tekliflerin geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından Tasarı ile söz konusu Kanun Teklifinin daha ayrıntılı bir şekilde incelenbilmesini teminen bir Alt Komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

24.05.2012 tarihinde alt komisyon olarak yaptığımız toplantı sonucunda Alt Komisyonca Tasarıda bazı değişiklikler yapılmış, bazı tartışmalı hususlar ise üst komisyona bırakılmıştır.

Plan ve Bütçe Komisyonunun tasarı ve teklif üzerindeki görüşmesi başlamadan verilen bir önergeyle 2/600 sayılı bazı AKP milletvekillerinin verdiği ve 25.5.2012 tarihinde komisyonumuza havale edilen "Bazı Kanunlar ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin gündemdeki metin ile birleştirilmesi teklif edilmiştir. Komisyon üyelerine dağıtılmadan birleştirilmesi teklif edilen ve önergesi dahi üyelere dağıtılmayan bu teklif 20 maddeden oluşan bir teklif olup, komisyonumuzu ilgilendirmeyen konuları içerdiği gibi, alt komisyon görüşmeleri esnasında da gündeme getirilmemiştir. Komisyon üyesi milletvekillerinin teklife imza attığı tarih, alt komisyon toplantımızın yapıldığı tarihtir. Bu içtüzük hükümlerine aykırıdır. Muhalefete mensup üyeler olarak itirazlarımız üzerine bazı maddeler kapsam dışına çıkarılmış olmakla birlikte, bazı acil olmayan ve sorunlu olan maddeler önergelerle eklenmiştir. Bu durum Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetinin iş bilmez tutumunun ve yasamaya olan saygısızlığının başka bir örneği olmuştur.

Kanun Tasarısının genel gerekçesinde, tasarının temel amaçları arasında İstanbul Finans Merkezinin güçlendirilmesi, tasarruf açığının azaltılması, finansal kaynakların çeşitlendirilmesi gibi hususlar sayılmakla birlikte, tasarı ağırlıklı olarak sigortacılık ve bireysel emeklilik sisteminin geliştirilmesini içermektedir. Fakat tasarının içerisinde sigortacılık sektörünün beklentileri tam olarak karşılanamamıştır.

Kanun Tasarısı ile getirilen yeni bireysel emeklilik düzenlemesinde vergi indiriminden vazgeçilerek devlet katkısı uygulamasına geçilmektedir. Mevcut düzenlemede bireysel emeklilik sistemine prim yatırımlar bunu gelir vergisi matrahından indirebilmektedir. Eğer kişinin geliri yüzde 15 oranında gelir vergisi dilimine tabi ise yatırdığı primin yüzde 15'ini indirebiliyor, eğer yüzde 35'lik vergi diliminde ise primin %35'ini indirebiliyor. Devlet katkısı uygulaması yüzde 25'tir. Yeni getirilen düzenleme alt gelir grubuna avantaj sağlarken, üst gelir grubuna dezavantaj sağlamaktadır. Ancak mevcut düzenlemede kişi vergi indiriminden hemen faydalanırken, getirilen bu tasarıda kişi devlet katkısını ancak emekli olduğu zaman alabilecektir.

Yürürlükteki uygulamada kişi emekli olduğu veya sistemden ayrıldığı zaman hak kazandığı toplam ikramiye tutarının yüzde 25'ini gelir vergisi istisnasına tabi tuttuktan sonra kalan yüzde 75'i üzerinden stopaj ödenmektedir. Yeni getirilen sistemde kişi emekli olmadan devlet katkısına hak kazanmadığı gibi yüzde 25'lik istisnadan da yararlanamamaktadır. Ayrıca yeni sistemde kişi 3 yıla kadar devlet katkısının

yüzde 15'ine, 10 yıla kadar yüzde 60'ına, emekli olunca yüzde 100'üne hak kazanacaktır. Yani kişi yeni sistemde 10 yıl prim ödeyip ayrıldığı zaman; 1- Gelir Vergisi İstisnasından, 2- ikramiye üzerindeki yüzde 25 gelir vergisi istisnasından, 3- Devlet katkı payının yüzde 40'lık payından yararlanamayacaktır. Yeni sistem daha çok kişilerin değil, sigorta şirketlerinin lehine düzenlemeleri içermektedir. Kişi adına devletin ödediği katkı payının yüzde 60'ını tekrar kişiye iade ederken, yüzde 40'ı şirketlere kalmaktadır. Bu düzenlemeler bireysel emekliliği ve sosyal güvenceyi değil, sigorta şirketlerini teşvik etmektedir.

Türkiye'nin sadece bireysel emeklilik sisteminin teşviki ile kapanmayacak kadar büyük bir tasarruf açığı bulunmaktadır. Tasarrufların GSYİH'ya oranı yüzde 12'lere düşmüş olup, tasarruf açığının azalması için tek başına bireysel emekliliğin teşviki yeterli değildir. Tasarruf gelirin bir fonksiyonudur. Geliri artırmadan tasarrufu yeterli düzeyde artırmak mümkün değildir. Tasarı bazı gerekli tedbirler içermekle birlikte bunlar gerekçede belirtilen amaçlara ulaşmak için yeterli değildir.

Tasarı ayrıca, yap-işlet-devret ve yap-kirala-devret gibi yöntemlere ilişkin özel düzenlemelerin yanı sıra, Kamu İhale Kanununa ilişkin istisna öngören düzenlemeler içermektedir.

Tasarının 25. maddesinde "Sermaye Piyasası Kurulu'nun fon payı alım satımının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı paralar üzerinden yapılmasına izin verilebilmesi" hüküm altına alınmaktadır.

Madde gerekçesinde belirtilen "yabancı paraya endeksli olduğu halde TL cinsinden gerçekleşen işlemlerden dolayı operasyonel zorlukların önüne geçilmesi ve TL'ye itibar kazandırmak amacıyla" döviz cinsinden alım satım yapılması hususu kambiyo rejimi açısından sakıncalıdır ve söylenen amaç ile çelişmektedir. TL'ye itibar kazandırmak döviz cinsinden işlemleri teşvik ederek olmaz, tam tersine TL cinsinden işlemleri teşvik etmek gerekir. Öte yandan, aynı madde içerisinde "Şirket, Kurul tarafından belirlenen türlerden olmak üzere para ve sermaye piyasası araçlarından, kıymetli madenlerden veya Kurul tarafından belirlenen diğer yatırım araçlarından oluşan farklı portföy yapılarına sahip en az üç fon kurmak zorundadır." hükmü yer almaktadır. Buna göre zaten bu üç fondan birinin döviz cinsinden veya dövize endeksli varlıklardan oluşturulması mümkündür. Bu hüküm varken, fon payının döviz cinsinden alım satımının gerekçesi anlaşılmalıdır. TL'nin itibarını artırmak amaçlanıyorsa, TL cinsinden işlem yapılmasının daha gerçekçi olacağı kanaatindeyiz.

Tasarının 31. maddesinde "hali hazırda 3996 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırım ve hizmetler için uygulanan kredi üstlenim imkanının, 3359 sayılı Kanun ve 652 sayılı KHK hükümlerine göre gerçekleştirilen yatırım ve hizmetlere" de, yani sağlık ve eğitim sektörüne de uygulanabilmesi hususu düzenlenmektedir.

Ülkemiz için hayati öneme sahip büyük ölçekli projelerin ihale edilmesi ve projeyi alan firmalara proje kapsamında inşaata yönelik olarak yapılan mal ve hizmet teslimleri ile bu kapsamdaki sağlık ve eğitim tesislerinin kamuya kiraya verilmesinin KDV yönünden istisna kapsamına alınmasıyla; görevli şirket tarafından ödenen finansman yükünün azaltılmasının ve Yap-İşlet-Devret Modeline işlerlik kazandırılmasının amaçlandığı ifade edilmektedir. Bu çerçevede MHP'li üyeler olarak, ülkemizin enerji, baraj, sulama, otoyol, demiryolu, deniz ve hava limanı gibi kalkınmada stratejik öneme sahip büyük ölçekli yatırımların teşvikine ve yatırım maliyetlerinin düşürülmesine yönelik düzenlemelere ilke olarak olumlu bakıyoruz.

Ancak, KDV istisnası getirilmesine gerekçe olarak sadece borçlanma maliyetlerinin düşürülmesinin esas alınması doğru değildir. Ayrıca, 3996 ve 3359 sayılı kanunlar ile 652 sayılı KHK kapsamında yaptırılması düşünülen yatırımların; kamu yatırımı proje stokları ve yıllık programlar dikkate alınarak, yatırım maliyetlerine, bütçe yüküne ve borçlanma yükümlülüğünün genişlemesine ilişkin bir değerlendirmesinin yapılmadığı, başka bir deyişle mevzuat hazırlamaya ilişkin mevzuata uygun olarak etki analizinin yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere 3996 ve 3359 sayılı kanun kapsamına dahil olan işler sadece bu kanunlar kapsamında değil, başka usullerle de yapılmaktadır. Örneğin baraj, otoyol, enerji, hastane vs yatırımlar

genel bütçe kapsamında ve Yap-İşlet-Devret Modeli dışında yöntemlerle de yaptırılmaktadır. Hastaneler Sağlık Bakanlığı tarafından genel bütçe kapsamında inşa edildiği gibi üniversiteler tarafından da inşa edilmektedir. Özel sektör de hastane inşa etmektedir. Eğer bu düzenlemenin maksadı büyük ve önemli yatırımları teşvik etmek ve finansman yükünü azaltmak ise KDV istisnasının 3996 ve 3359 sayılı kanunlar ile 652 sayılı KHK'nın kapsamı dışında kalan yatırımları da kapsamasının daha uygun olacağı kanaatindeyiz.

Tasarının 32. maddesinde "kira sertifikası ihracı" düzenlenmekte, maddenin ikinci fıkrasında ise "Bu maddenin birinci fıkrasındaki iş ve işlemler ile Devlet iç borcu, Devlet dış borcu ve nakit yönetimi kapsamında yapılan iş ve işlemler 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir." hükmü yer almaktadır. Bu ibare Hazine Müsteşarlığının bütün iş ve işlemlerinin Kamu İhale Kanunu ve Devlet İhale Kanunu kapsamı dışına çıkarılmasına yol açabilecektir. Ayrıca bu düzenlemenin 4749 sayılı Kanunda değil, 4734 sayılı Kanunun 3 (c) maddesinde yapılacak değişiklikle gerçekleştirilmesi gerekirdi. 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun söz konusu maddesinde istisnanın kapsamı çok net bir şekilde yazılırken, burada "birinci maddedeki kira sertifikasına ilişkin işlemlerin" yanına tüm iş ve işlemlerin eklenmesi bu düzenlemenin başka amaçlar taşıdığı izlenimi uyandırmaktadır. Maddenin bu fıkrasında istenen istisnanın kapsamı daraltılmalı ve değişiklik 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 (c) maddesinde yapılmalıdır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu 4 Ocak 2002'de kabul edildi. Kanun'la ihalelerde saydamlığın, rekabetin, eşit muamelenin, güvenilirliğin, gizliliğin, kamu denetiminin, kaynakların verimli kullanımının sağlanması amaçlandı; Kanun'un temel hedefleri budur. Kanun, Avrupa Birliği mevzuatına uyumun yanında, Dünya Ticaret Örgütü gibi, üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşların normlarını dikkate almıştır. Kanun'un 53'üncü maddesiyle de bu Kanun'la verilen görevleri yapmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip Kamu İhale Kurumu oluşturulmuştur. Yani, bu konuyu sadece Kamu İhale Kanunu olarak görmek doğru değil, bunu Kamu İhale Kurumuyla birlikte bir bütün olarak ele almak gerekmektedir.

4 Ocak 2002'de yürürlüğe giren 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda AKP tarafından bugüne kadar doğrudan 21, dolaylı 50 kanun değişikliği yapılmış, 10 Kanun Hükmünde Kararname ile kapsam ve uygulaması sınırlandırılmıştır. Yapılan değişiklikler genel olarak kapsam ve istisnalar üzerinde yoğunlaşmıştır. Sürekli istisnalar eklenerek kanunun içi boşaltılmış ve amacından sapılmıştır. Pek çok Kamu kurum ve kuruluşu ya kapsam dışına alınmış veya istisna hükümlerinden yararlanma imkanlarına kavuşmuştur. Kanunun temel mantığı içinde hiçbir kamu kurum ve kuruluşu için muafiyet öngörülmemiş ve az sayıda istisnai işleme yer verilmişken, dolaylı olarak kimi kurum ve kuruluşlara muafiyet ve özel uygulamalara yer verilerek kanunun yapısı dejenere edilmiştir.

Öte yandan, ülkemiz sigortacılığının gelişmesi ve tüketicilerde, sektöre olan güven duygusunun artırılması, eksperlerin sigorta şirketlerine karşı ekonomik bağımsızlığının sağlanarak görevlerini tarafsız ve bağımsız olarak yapabilmelerinin temin edilmesi için 5684 Sayılı Sigortacılık Kanununda önerdikleri değişiklikler de dikkate alınmamıştır. Alt komisyon görüşmeleri sırasında sektör temsilcilerinin ve TOBB Sigorta Eksperleri İcra Komitesi temsilcilerinin görüşleri alınarak, üst komisyona kadar çözüm bulunacağı ifade edilmesine rağmen, bu talepler göz ardı edilmiştir. Özellikle oto kaza branşında, sigorta eksperlerinin belli kriterlere göre yazılım sistemi aracılığıyla tesadüfi olarak atanmasına yönelik düzenleme de yapılmamıştır.

Yukarda açıklanan nedenlerle tasarıya mevcut haliyle muhalif olduğumuzu saygılarımızla arz ederiz.

Mehmet Günal

Antalya

Sümer Oral

Manisa

Erkan Akçay

Manisa

Mustafa Kalaycı

Konya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU İLE BAZI KANUN
VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"o) 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımları."

MADDE 2- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Bireysel emeklilik sisteminden ayrılan katılımcılar hariç olmak üzere, Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan emeklilik veya sigorta şirketlerinden on yıl süreyle prim ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarının %10'u ve tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemelerin tamamı gelir vergisinden müstesnadır.

İstisna edilen tutar üzerinden 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (15) numaralı bendine göre tevkifat yapılmaz."

MADDE 3- 193 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"9. İşverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (İşverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve vergi matrahının tespitinde dikkate alınan katkı paylarının toplamı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin % 15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu oranı yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere belirlemeye yetkilidir. Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse bu Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı ve 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.)"

MADDE 4- 193 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler (İndirim konusu yapılacak prim ve aidatların toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranı yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.)"

MADDE 5- 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki bent ile maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"15. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta şirketleri tarafından;

a) On yıl süreyle prim veya aidat ödemedi ayrılanlara ödenen irat tutarları,

b) On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarları.

16. Bireysel emeklilik sisteminden;

a) On yıl süreyle katkı payı ödemedi ayrılanların bireysel emeklilik hesabındaki irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

b) On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanların bireysel emeklilik hesabındaki irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

c) Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanların bireysel emeklilik hesabındaki irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.).

(15) ve (16) numaralı bentler ve 22 nci maddenin birinci fıkrasında yer alan irat tutarı; her türlü gider ve kesintiler düşülmeden önceki toplam birikim tutarından, toplam prim veya aidat tutarının düşülmesi suretiyle hesaplanır."

MADDE 6- 193 sayılı Kanununun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan "(15) numaralı bendinde" ibaresi "(15) ve (16) numaralı bentlerinde" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 193 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Beyan edilen gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla, mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri (Sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması, prim tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin safi tutarının hesaplanması sırasında ayrıca indirilmemiş bulunması şartıyla, eşlerin veya çocukların ayrı beyanname vermeleri hâlinde, bunlara ait prim kendi gelirlerinden indirilir.).

İşverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları ile 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ve bu bent kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, beyan edilen gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.

Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranı yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir."

MADDE 8- 193 sayılı Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (c) alt bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkra aşağıdaki bent ile altıncı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"16. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

b)75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

c) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,"

"- Birinci fıkranın (16) numaralı bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından; katkı paylarının, katılımcılar tarafından ücretin safi tutarının tespitinde veya diğer gelir unsurlarına ilişkin gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapıp yapılmadığına, indirim konusu yapılması hâlinde indirime esas süreye, Devlet katkısı elde edilip edilmediğine veya Devlet katkısı elde edilen süreye, sistemde kalış süresine ve ayrılma biçimine göre,"

MADDE 9- 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 79- 31/12/2017 tarihine kadar, 4059 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamına giren bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişiler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutmaları şartıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümlerine göre hesapladıkları hisselerin tutarlarının %75'ini yıllık beyannamelerine konu kazanç ve iratlarından hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebilirler. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında son beş yıl içinde projesi desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran %100 olarak uygulanır.

Yıllık vergi indirimi 1.000.000 TL'yi aşamaz. İlgili yıl kazancından indirilemeyen kısım, izleyen yıllarda Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bu yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

İki tam yıl elde tutma şartının yerine getirilmemesi hâlinde, bireysel katılım yatırımcısı indirimi dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır. Bu maddeye göre zamanında alınamayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun doğduğu tarihi takip eden yılın başından itibaren başlar.

Bireysel katılım yatırımcılarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için, birinci fıkrada belirtilen iştirak hisselerini iktisap etmeden önce Hazine Müsteşarlığına başvurarak bireysel katılım yatırımcısı lisansı almış olmaları ve lisans kapsamında ortaklık kurdukları kurumlar tarafından yapılacak faaliyetleri beyan etmeleri şarttır.

Bireysel katılım yatırımcıları, iştirak ettikleri kurumun doğrudan veya dolaylı olarak ya da ayrı ayrı veya birlikte hâkim ortağı olamazlar. Bireysel katılım yatırımcısı, eşinin, kendisinin veya eşinin altsoyu ve üstsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarının ya da idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan ya da nüfuzu altında bulunan kurumlara iştirak edemez.

4059 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında vergi desteğinden yararlanması Hazine Müsteşarlığına desteklenmeyen sektörlerde ve/veya faaliyetlerde yatırım yapıldığının tespit edilmesi, ortaklık paylarına ilişkin Hazine Müsteşarlığına getirilen şartlara uyulmaması, dördüncü fıkra kapsamında beyan edilen faaliyetlerde bulunulmaması ve beşinci fıkradaki hükme aykırı işlem tesis edilmesi durumunda üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

İki yıllık süre şartının yerine getirilememesine neden olan mücbir sebep hâlleri ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı müştereken yetkilidir.

Bakanlar Kurulu birinci fıkrada yer alan 31/12/2017 tarihini beş yıla kadar uzatmaya, bu madde kapsamında indirim oranını ve azami indirim tutarını %50'sine kadar artırmaya ve bu oran ve tutarları sıfıra kadar indirmeye yetkilidir."

MADDE 10- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"v) 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu uyarınca oluşturulan Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından münhasıran uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verilen hizmetler."

MADDE 11- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 30- 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri

nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan bu kapsamdaki yurtiçi ya da yurtdışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarların kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılması amacıyla taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallinde satışı dahil) devir ve teslimi 31/12/2015 tarihine kadar uygulanmak üzere katma değer vergisinden müstesnadır. Bu istisna, aktarılan tutarla orantılı olarak uygulanır.

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

MADDE 12- 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Bireysel katılım sermayesi

EK MADDE 5- Bu madde, yüksek risk içermesi nedeniyle finansmana erişimde sıkıntı yaşayan başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimler için finansal bir araç olan bireysel katılım sermayesinin desteklenmesine, bireysel katılım yatırımcılarının ve bu maddeye tâbi kişi, kurum ve kuruluşların faaliyetlerinin izlenmesine, denetlenmesine ve sona ermesine ilişkin hususları düzenler.

Hazine Müsteşarlığı;

a) Kişisel varlıklarını ve/veya tecrübe ve birikimlerini başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimlere aktaran gerçek kişi bireysel katılım yatırımcılarının kapsamını belirlemeye, vergi dâhil kamu tarafından sağlanan her türlü menfaati ifade eden devlet desteklerinden yararlanması amacıyla bireysel katılım yatırımcılarına lisans vermeye ve verilen lisansı iptal etmeye,

b) Bu kapsamda, girişimcilerin bireysel katılım yatırımcıları ile bir araya geldiği bireysel katılım yatırımcıları tarafından kurulan bireysel katılım yatırımcısı ağlarını akredite etmeye,

c) Lisans sahibi yatırımcıları ve akredite olmuş bireysel katılım yatırımcısı ağlarını izlemeye ve denetlemeye, akredite olmuş bu ağlarla bireysel katılım yatırımcılarının izlenmesi ve denetlenmesi amacıyla işbirliği yapmaya,

ç) Devlet desteğinden yararlanacak bireysel katılım yatırımcılarının bu kapsamda sermaye aktardıkları anonim şirketlerdeki iştiraklerinin asgari ve azami tutarları ile oranlarını belirlemeye ve bu şirketlerin tabi olacağı hususları düzenlemeye,

d) Bu maddenin uygulanmasında Devlet desteği kapsamına giren sektörleri ve/veya faaliyetleri belirlemeye,

e) Bireysel katılım sermayesini desteklemek ve geliştirmek amacıyla düzenleme yapmaya, yetkilidir.

Bireysel katılım yatırımcıları olarak faaliyette bulunan gerçek kişilerin iştirak yatırımlarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için gerekli usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir."

MADDE 13- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 4- Bireysel emeklilik sistemine fiil ehliyetine sahip kişiler katılabilir. Sisteme katılmak için şirket ile emeklilik sözleşmesi akdedilir. Emeklilik sözleşmesi; şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılması, hesaba katkı payı ödenmesi, ödenen katkı paylarının tercih edilen fonlarda yatırıma yönlendirilmesi ve hesapta biriken paraların hak sahiplerine ödenmesine ilişkin esas ve usuller ile tarafların bu kapsamdaki diğer hak ve yükümlülüklerini düzenleyen sözleşmedir. Emeklilik sözleşmesi, katılımcı ile bireysel emeklilik sözleşmesi şeklinde veyahut bir istihdam ilişkisine dayalı olarak katılımcı lehine bir kuruluş ile grup emeklilik sözleşmesi şeklinde yapılabilir. Emeklilik sözleşmesine ve emeklilik sözleşmesinde bulunacak hususlara ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir."

MADDE 14- 4632 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin üçüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan "beş" ibaresi "yedi" olarak değiştirilmiştir.

"Emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslar dahilinde, şirket nezdinde katılımcı adına açılan bireysel emeklilik hesabına katkı yapılır. Şirket, katkı paylarını, en geç şirkete intikalini takip eden ikinci işgününde yatırıma yönlendirmek zorundadır. Katılımcı, emeklilik sözleşmesinde yer alan şartlar çerçevesinde, katkı payını birden fazla fon arasında paylaşabilir. Katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin başka bir emeklilik şirketine aktarılmasını talep edebilir. Aktarım talebinde bulunulması hâlinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren en geç on işgünü içinde talebi yerine getirmekle ve birikimlerle birlikte hesaba ilişkin bilgi ve belgeleri aktarmakla yükümlüdür. Başka bir şirkete aktarım talebinde bulunulabilmesi için şirkette en az bir yıl süreyle kalınmış olması gereklidir. Müsteşarlık, bu süreyi üç yılı aşmamak üzere yeniden belirlemeye yetkilidir. Aktarıma, aktarım talebine ve şirkette kalınması gereken süreye ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Bu maddede öngörülen paylaşırma, aktarım ve yatırıma yönlendirme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemde dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplar ve katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme doğrudan katılımcıya yapılır."

MADDE 15- 4632 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Katılımcı, sisteme giriş tarihinden itibaren en az on yıl sistemde bulunmak koşulu ile elli altı yaşını tamamladıktan sonra emekli olmaya hak kazanır. Emekliliğe hak kazanan katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin bir program dahilinde ödenmesini, tamamının defâten ödenmesini, ya da yapacağı yıllık gelir sigortası sözleşmesi çerçevesinde kendisine maaş bağlanmasını talep edebilir. Katılımcının bu madde kapsamında birikimlerin ödenmesini talep etmesi veya başka bir şirket veya hayat sigorta şirketi ile yıllık gelir sigortası sözleşmesi yapması hâlinde şirket, katılımcının hesabındaki birikimleri bildirim ulaşmasından itibaren en geç on işgünü içinde katılımcıya öder veya ilgili şirkete aktarır."

"Emeklilik sözleşmesi süresi içerisinde, katılımcının vefat etmesi hâlinde lehdarı, maluliyet durumunun ortaya çıkması hâlinde ise katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerin kendisine ödenmesini talep edebilir. Katılımcının emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılma talebinde bulunulması hâlinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren yirmi işgünü içinde katılımcının birikimlerini tamamen öder. Ancak Müsteşarlıkça belirlenen hâllerde katılımcıya sistemden ayrılmadan kısmen ödeme de yapılabilir. Kısmen ödemeye konu olabilecek birikim oranı ile bu madde kapsamında şirketlerce yapılacak ödemelere ilişkin diğer esas ve usuller Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Bu maddede öngörülen aktarma ve ödeme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemde dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplayarak katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme katılımcının kendisine yapılır."

"Müsteşarlık, 5 inci madde ile bu maddede belirtilen işlem sürelerini, sunulan fonların içerdiği yatırım araçlarının vade yapısı ve fiyatlama sürelerini dikkate alarak altı aya kadar uzatmaya yetkilidir."

MADDE 16- 4632 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan "malvarlığı değerlerini aklama," ibaresinden sonra gelmek üzere "terörün finansmanı," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 17- 4632 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"1) Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla, mevzuat ve işletme planı esaslarına uygun faaliyette bulunmakla, uygun tavsiyede bulunmakla, iyi niyet kurallarına uygun hareket etmekle ve bireysel emeklilik araçlarının bu esaslara uygun hareket etmesini sağlayacak tedbirleri almakla,"

"Bireysel emeklilik araçları, Müsteşarlıkça belirlenen esaslar dahilinde emeklilik gözetim merkezince tutulan Bireysel Emeklilik Araçları Siciline kaydolmak zorundadır. Bireysel emeklilik araçlarında aranacak nitelik ve şartlara, faaliyetlerine, yapamayacakları işlere, sicile kaydetme ve silmeye ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça düzenlenir."

"Bireysel emeklilik araçları;

- a) Mesleğin icaplarına, iyi niyet kurallarına ve mevzuata uygun faaliyette bulunmakla,
- b) Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla,
- c) Katılımcının yaşı ve beklentilerine göre, sistemin uzun vadeli yapısını ve vergi düzenlemelerini de göz önünde bulundurarak katılımcıya uygun tavsiyede bulunmakla,
- ç) Meslekî yeterliliğe ilişkin tamamlayıcı eğitim programına katılmakla, sorumludur.

Müsteşarlıkça, bu madde hükmüne aykırı hareket ettiği belirlenen bireysel emeklilik aracısının işlenen fiilin ağırlığına göre satış yetkisi geçici süreyle durdurulur yahut lisansı iptal edilir. Araçlarda aranan nitelik ve şartları kaybeden bireysel emeklilik araçlarının lisansları Müsteşarlıkça iptal edilir. Lisansı iptal edilen araçların kayıtları Bireysel Emeklilik Araçları Sicilinden silinir."

MADDE 18- 4632 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan "Bakanlığın" ibareleri "Müsteşarlığın" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 19- 4632 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin başlığı "Mali bünyenin güçlendirilmesi ve şirket uygulamalarının iyileştirilmesi" şeklinde ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Şirketin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek uygulamalar yaptığının, sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya mali bünyesinin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek düzeyde zayıflamakta olduğunun tespiti hâllerinde Bakan, şirketin yönetim kurulundan;

- a) Şirketin iş süreçlerinin, teknik altyapısının ve uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınmasını,
- b) Sermayenin artırılmasını, ödenmemiş kısmının ödenmesini, sermayeye mahsuben ödeme yapılması için ortaklara çağrıda bulunulmasını veya kar dağıtımının durdurulmasını,
- c) İştiraklerin ve sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını veya elden çıkarılmasının durdurulmasını, yeni iştirak ve sabit değerler edinilmemesini,
- ç) Serbest varlıkların gösterilecek bir bankada bloke edilmesini ve bu varlıklar üzerinde izinsiz tasarruf edilmemesini,
- d) Şirketin mali bünyesini düzeltmeye yönelik diğer tedbirlerin alınmasını, isteyebilir."

MADDE 20- 4632 sayılı Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurul tarafından uygun görülen fon içtüzüğü izin belgesi tarihini takip eden altı işgünü içinde şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil edilir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan olunur."

MADDE 21- 4632 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurul tarafından, Müsteşarlığın uygun görüşü alınmak kaydıyla, üçer aylık dönemlerin son iş günü itibarıyla fon net varlık değerinin yüz binde beşini aşmamak üzere kayda alma ücreti alınır ve üçer aylık dönemleri izleyen on işgünü içerisinde tahsil edilir."

MADDE 22- 4632 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Fon malvarlığı rehnedilemez, portföye ilişkin olarak yapılan işlemler haricinde teminat gösterilemez, üçüncü şahıslar tarafından haczettirilemez ve iflas masasına dahil edilemez."

"Şirket, Kurul tarafından belirlenen türlerden olmak üzere para ve sermaye piyasası araçlarından, kıymetli madenlerden veya Kurul tarafından belirlenen diğer yatırım araçlarından oluşan farklı portföy yapılarına sahip en az üç fon kurmak zorundadır. Fon kuruluşuna, şirketlerin katılımcılarına diğer şirketlerin fonlarını sunmasına ve fon portföy sınırlamalarına ilişkin ilkeler ile fon portföyündeki varlıkların değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Kurul, fon payı alım satımının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı paralar üzerinden yapılmasına izin verebilir."

MADDE 23- 4632 sayılı Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 24- 4632 sayılı Kanununun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 21- Şirketin yıl sonu mali tablolarının bağımsız denetim kuruluşları tarafından denetlenmesi zorunludur. Fonların hesap ve işlemleri ayrıca yılda en az bir defa bağımsız dış denetime tabidir."

MADDE 25- 4632 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (j) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c) 5 inci maddesinde öngörülen paylaştırma ve yatırıma yönlendirme yükümlülüğüne aykırılık hâlinde ikibin Türk Lirası,"

"j) 11 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında öngörülen sorumlulukların yerine getirilmemesi hâlinde üçbin Türk Lirası,"

MADDE 26- 4632 sayılı Kanuna Sekizinci Bölüm başlığından sonra gelmek üzere aşağıdaki 25/A maddesi eklenmiştir.

"Devlet katkısı

MADDE 25/A- İşveren tarafından ödenenler hariç katılımcı adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının %25'ine karşılık gelen tutar, Devlet katkısı olarak hesaplanır ve Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten ilgili hesaba ödenir. Şu kadar ki, bir katılımcı için bir takvim yılında ödenen ve Devlet katkısı tutarının hesaplanmasına esas teşkil eden katkı paylarının toplamı hesaplamaya ilişkin dönemin sona erdiği tarihte geçerli brüt asgari ücretin hesaplama dönemine isabet eden toplam tutarını aşamaz. Devlet katkısı, katkı payı ödemelerinden ayrı olarak takip edilir ve Müsteşarlıkça belirlenen yatırım araçlarında yatırıma yönlendirilir.

Katılımcılardan;

- a) En az 3 yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve getirilerinin % 15'ine,
  - b) En az 6 yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve getirilerinin %35'ine,
  - c) En az 10 yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve getirilerinin %60'ına,
- hak kazanır.

Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat veya maluliyet nedeniyle ayrılanlar Devlet katkısı ve getirilerinin tamamına hak kazanır. Devlet katkısı ve getirilerinden hak kazanılan tutarlar sistemden ayrılma veya emeklilik durumunda katılımcıya ödenir.

Hak kazanılmayan tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir. Hak kazanılmayan tutarlara ilişkin yapılacak işlemler ile bu işlemlerin gerçekleştirilme sürelerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir. Devlet katkısının hesaplanmasına, ilgili hesaba ve hak sahiplerine ödenmesine, yatırıma yönlendirilmesine, ödeme ve yatırıma yönlendirme işlemlerinin yerine getirileceği sürelerle ve bu madde uyarınca yapılacak diğer işlemlere ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Devlet katkısı ve getirilerinden hak sahiplerince aranmayan kısımların zamanaşımına uğramasına ilişkin olarak 6 ncı madde hükmü uygulanır."

MADDE 27- 4632 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan bu kapsamdaki yurtiçi ya da yurtdışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar, 31/12/2015 tarihine kadar kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılabilir.

Beşinci fıkra kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar gelir vergisinden müstesnadır. Aktarım yapan üyelerin sistemde kazanacakları süreye ve üyelerden sosyal güvenlik sistemi ve tabi olduğu vakıf senedi kapsamında emeklilik hakkı kazanmış olanların aktarım sonrası sistemde emeklilik hakkı kazanacağı yaşa ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince daha önce gider kaydedilmemişse, aktarıldığı yılın ticari kazancının tespitinde dikkate alınır.

Beşinci fıkrada belirtilen aktarımın yapılması amacıyla gerçekleştirilen taşınmaz veya iştirak hissesi satışından doğacak kazancın, bu kapsamda aktarılan kısma isabet eden tutarı kurumlar vergisinden müstesnadır.

Beşinci fıkra kapsamında yapılan işlemler her türlü harçtan, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, bu istisna aktarılan tutarla sınırlı olarak uygulanır.

Bu madde kapsamında emeklilik sözleşmesi akdetmiş olan katılımcılardan, giriş aidatı dahil herhangi bir kesinti yapılmaz.

Bu kapsamda aktarılan tutarlar aktarım sonrasında 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bireysel emeklilik sistemine ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirilir. Bu madde kapsamında yapılacak aktarıma ve bireysel emeklilik sisteminde hak kazanılacak süreye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir."

MADDE 28- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "; 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre yap-işlet-devret modeli ile genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından gerçekleştirilen yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması halinde sözleşmelerinde öngörülmüş olması kaydıyla söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanı üstlenecek kuruluşu ve üstlenim koşullarını belirlemeye;" ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre yap-ışlet-devret modeli, 3359 sayılı Kanun ve 652 sayılı Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine göre yap-kirala-devret modeli ile gerçekleştirilen ve tutarı asgari bir milyar Türk Lirası olan yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerde, sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması hükmünün bulunması halinde söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanın Müsteşarlık tarafından üstlenilmesine karar vermeye, Müsteşarlığın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu fıkra hükümlerine göre üstlenim öngörülen yatırım ve hizmetlere ilişkin ihale şartnamesi yayımlanmadan ve sözleşmeleri imzalanmadan önce Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınır."

MADDE 29- 4749 sayılı Kanunun Dördüncü Bölümünün başlığı "İç ve Dış Borçlanma ile Kira Sertifikası İhracı" şeklinde değiştirilmiş ve anılan Kanuna 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 7/A maddesi eklenmiştir.

"Kira sertifikası ihracı

MADDE 7/A- Bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait taşınır ve taşınmazlar ile kullanma, yararlanma, işletme ve sair haklar gibi maddi olmayan varlıklara ilişkin, ilgili kurumların görüşleri alınarak, alım, satım, geri alım, kiraya verme, geri kiralama, bedelli veya bedelsiz devir ve benzeri işlemleri mevzuatta yer alan şekil kurallarına tabi olmaksızın tesis etmeye ve bu işlemleri aynı usule tabi olarak yapmak üzere kuruluş, tescil, tasfiye ve işleyişe ilişkin mevzuat hükümlerine bağlı olmaksızın varlık kiralama şirketleri kurmaya veya varlık kiralama şirketleri kurmak üzere kamu sermayeli kurumları görevlendirmeye Bakan yetkilidir. Bu şirketler söz konusu taşınır ve taşınmazlar ile maddi olmayan varlıklara dayalı olarak, hasılatı Müsteşarlığa aktarılmak üzere yurtiçi ve yurtdışı piyasalarda kira sertifikası ihraç edebilir. Bu ihraçlara konu olan varlıklar üzerinde, ihracın vadesi süresince ihraç koşullarına aykırı herhangi bir hukuki işlem tesis edilemez. Bu fıkra kapsamındaki işlemlere konu olan kamu varlıklarının kullanımıyla ilgili bakım, onarım, işletme, inşaat ve benzeri iş ve işlemler ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılır ve buna ilişkin harcamalar kendi bütçelerinden karşılanır. Bu fıkra kapsamındaki kira sertifikaları, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ve sermaye piyasası mevzuatı bakımından Müsteşarlık tarafından ihraç edilen menkul kıymetlere ilişkin olarak ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslara tabidir. Bu sertifikalar, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uygulamasında teminat olarak kabul edilir.

Bu maddenin birinci fıkrasındaki iş ve işlemler ile Devlet iç borcu, Devlet dış borcu ve nakit yönetimi kapsamında yapılan her türlü iş ve işlemler 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakan tarafından belirlenir."

MADDE 30- 4749 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına "kaynaklanan teminatları" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 7/A maddesi kapsamında Müsteşarlığa aktarılabilecek tutarlar ile Müsteşarlığın söz konusu maddede yer alan işlemlere ilişkin yapacağı geri ödemeleri" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 31- 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "teknik hizmetlerin yürütülmesi amacıyla" ibaresinden sonra gelmek üzere "tüzel kişiliği haiz" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 32- 5363 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin ikinci paragrafına aşağıdaki cümle eklenmiş ve aynı maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Su ürünleri sigortalarının risk incelemeleri, su ürünleri mühendisi, su ürünleri bölümü mezunu ziraat mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendisi ve veteriner hekimler; hasar tespitleri ise veteriner hekimle birlikte su ürünleri mühendisi, su ürünleri bölümü mezunu ziraat mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendislerinden birisi tarafından yapılır."

MADDE 33- 5363 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 14- Bu Kanun kapsamındaki tarım sigortası teminatları münhasıran Havuz tarafından verilir. Bu teminatlar risk yönetimi açısından şartların gerekli kılması ve Kurul tarafından uygun görülmesi hâlinde sigorta şirketleri ile müştereken de verilebilir.

Sigorta sözleşmeleri, Havuz tarafından belirlenen standart poliçeler üzerinden yapılır.

Havuz tarafından hesaplanacak tahmini hasar durumuna göre uygun şartlarda yeterli koruma sağlanmadığı takdirde, kalan kısma Devlet tarafından iştirak edilir."

MADDE 34- 5363 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 15- Havuz, üstlenilen risklerin transferi amacıyla ulusal ve uluslararası sigortacılık piyasası, sermaye piyasası ve benzeri piyasalardan koruma temin edebilir."

MADDE 35- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasına "bankaların" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan sigorta şirketleri ile Güvence Hesabının" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 36- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği" ibaresi "Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 37- 5684 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent (e) bendi olarak eklenmiş, diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir ve (h) ve (i) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"ç) Birlik: Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğini,"

"e) Destek hizmeti kuruluşu: Bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, faaliyet alanlarıyla ilgili konularda yardımcı veya tamamlayıcı nitelikte hizmet veren kuruluşları,"

"h) Levha: Türkiye'de faaliyette bulunan sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa gören kurulan emeklilik şirketleri için Birlik tarafından, sigorta eksperleri ve sigorta acenteleri için ise Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından ayrı ayrı düzenlenecek faal olarak çalışanlara ilişkin kayıtları gösterir levhaları,"

"i) Minimum garanti fonu: Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri için gerekli özsermayenin en az üçte birine denk düşen tutarı,"

MADDE 38- 5684 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin (4) numaralı alt bendinde yer alan "suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama," ibaresinden sonra gelmek üzere "terörün finansmanı," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 39- 5684 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(8) Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri; tüm iş ve işlemlerinin, sigortacılık mevzuatı ve ilgili diğer mevzuata, şirketin iç yönergeleri ile yönetim stratejisi ve politikalarına uygunluğunun sürekli kontrol edilmesi, denetlenmesi ile hata, hile ve usulsüzlüklerin tespiti ve önlenmesi amacıyla iç denetim

ve risk yönetimini kapsayacak şekilde etkin bir iç kontrol sistemi kurmak zorundadır. Müsteşarlıkça belirlenen alanlarla sınırlı olmak üzere, iç kontrol sistemlerinin yürütülmesi dışarıdan hizmet alımı yoluyla da yapılabilir. İç kontrol sistemlerinin kurulmasına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir."

MADDE 40- 5684 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği" ibaresi "Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği" şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "ve yeşil kart sigortaları" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkranın son cümlesi ile yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Bakan, bu oranları yarısına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya ya da katılma paylarını maktu olarak tespit etmeye yetkilidir."

"Hesabın kuruluşuna, işleyişine, tanıtımına, idari masraflarına, fon varlıklarının nemalandırılmasına, Hesaptan yapılacak ödemelere, gerek ilgililere gerekse Türkiye Motorlu Taşıt Bürosuna yapılacak rucülara, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, Sigortacılık Eğitim Merkezi ve Komisyona yapılacak katkı payları ile, Hesap kapsamındaki zorunlu sigortaların denetimi ve takibinden kaynaklanan giderler ile diğer harcamalara ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 41- 5684 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "varsa birikime ayrılan kısım" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve birikim primlerine ait masraf payları" ibaresi ile aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ayrıca, sigorta sözleşmesinin süresi boyunca üstlenilen risk düzeyi ile kazanılan primlerin zamana bağlı dağılımının uyumlu olmadığı kabul edilen sigorta branşlarında, bu karşılık için riskin zaman içinde farklı şekilde oluşumunu dikkate alan, içeriği Müsteşarlıkça belirlenen hesap yöntemleri kullanılır.

(3) Devam eden riskler karşılığı, kazanılmamış primler karşılığının şirketin taşıdığı risk ve beklenen masraf düzeyine göre yetersiz kalması hâlinde ayrılır.

(4) Dengeleme karşılığı; takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve Müsteşarlıkça belirlenen özel rizikoları karşılamak üzere ayrılan karşılıktır."

MADDE 42- 5684 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut yedinci fıkraya dokuzuncu fıkraya olarak teselsül ettirilmiştir.

"(4) Hayat dışı sigorta şirketleri, hesaplama yöntemi yönetmelikle belirlenecek gerekli özsermayenin üçte birinden az olmamak kaydıyla teminat olarak minimum garanti fonu tesis eder. Minimum garanti fonu, hiç bir dönemde çalışılan branşlar itibarıyla gerekli olan asgarî sermaye tutarlarının üçte birinden az olamaz. Bu şirketlerin bir yıldan uzun süreli yaptıkları ferdi kaza, hastalık ve sağlık sigorta sözleşmeleri için ayıracakları teminatlar hakkında ikinci fıkraya hükmü uygulanır. Ancak, Müsteşarlık bu maddede belirtilen sınırlar içinde kalmak kaydı ile gerekli gördüğü sigorta branşları için usul ve esasları yönetmelikle belirlenecek hesaplama yöntemi getirebilir. Yeni kurulan sigorta şirketlerinin ilk üç yıl itibarıyla bir yıl ve bir yıldan kısa süreli tüm sigorta sözleşmelerinden doğan taahhütlerine karşılık olarak ayıracakları teminat tutarı şirketin ödenmiş sermayesi de dikkate alınarak Müsteşarlıkça tespit edilir."

"(7) Müsteşarlık, sigortacılık sektörünün durumu ile genel ekonomik şartlar çerçevesinde teminatları yüzde elli oranına kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

(8) Müsteşarlık, bu maddeye göre hesaplanan teminat tutarlarının yüzde onunu aşmamak üzere özel teminat ayrılmasına karar verebilir. Özel teminat, bütün branşlarda sözleşme yapma yetkisi kaldırılmış ya da ruhsatları iptal edilmiş sigorta şirketlerinin olağan faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamak için gerekli kaynağın bulunamaması hâlinde kullanılır. Ayrılacak teminata ve kullanımına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir."

MADDE 43- 5684 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine "şirket bulunmadığı takdirde ise" ibaresinden sonra gelmek üzere "portföyün idaresini Hesaba bırakmaya ya da" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 44- 5684 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği

MADDE 24- (1) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ve 4632 sayılı Kanuna göre kurulan emeklilik şirketleri merkezi İstanbul'da bulunan ve kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine giriş aidatını ödeyerek üye olmak zorundadır. Bu zorunluluk sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri için sigortacılık ruhsatı; emeklilik şirketleri için emeklilik ruhsatı almalarından itibaren en geç bir ay içinde yerine getirilir. Ancak, Bakanlar Kurulu, üye olma zorunluluğunu kaldırmaya yetkilidir. Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hakkında 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(2) Birlik nezdinde biri sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri, diğeri emeklilik şirketleri için olmak üzere iki ayrı Levha tutulur ve Birliğe üyelik işlemlerini tamamlayan ilgili sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketi Birlik Yönetim Kurulu tarafından derhal ilgili olduğu Levhaya kaydedilir.

(3) Levhadan silinme aşağıda belirtilen hâllerde gerçekleşir.

a) Sigorta şirketi ve reasürans şirketi için;

1)Tüm branşlarda yeni sigorta ve reasürans sözleşmesi yapma yetkisinin kaldırılması,

2) Ruhsatın verildiği tarihten itibaren bir yıl içinde veya takip eden yıllarda Müsteşarlığın bilgisi haricinde, aralıksız olarak altı ay süre ile sigorta veya reasürans sözleşmesi akdetmemesi,

3) Kendisine yapılan tebligata rağmen süresi içinde giderlere katılma paylarını ve aidatlarını ödememesi,

4)Birlik üyeliğinin düşmesi.

b) Emeklilik şirketi için;

1) 4632 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında faaliyet ruhsatının geçersiz hâle gelmesi,

2) Yeni sözleşme akdetme yetkisinin kaldırılması,

3) 4632 sayılı Kanun uyarınca oluşturulan fonlarının tamamının başka bir şirkete devredilmesi,

4) 4632 sayılı Kanun uyarınca Bakan tarafından iflasının istenmesi,

5) Kendisine yapılan tebligata rağmen süresi içinde giderlere katılma paylarının ve aidatlarının ödenmemesi,

6) Birlik üyeliğinin düşmesi.

(4) Levhaya kayıtlı olmayan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi Genel Kurulda seçme ve seçilme hakkına sahip değildir. Levhadan silinmeyi gerektiren hâllerin sona erdiğini ispat eden sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi, Levhaya yeniden yazılma hakkını kazanır ve bu şirketlerden giriş aidatı alınmaz.

(5) Birlik Yönetim Kurulu gerekli gördüğü hâllerde, nedenlerini de açıklamak suretiyle Levhaya yeniden yazılma talebinde bulunan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketini Levhaya yazılma şartlarının varlığının devam ettiğini ispatla zorunlu tutabilir. Levhaya yeniden yazılma talebinin reddine ilişkin karar gerekçeli olarak verilir.

(6) Levhadan silinen veya Levhaya yeniden yazılma talebi reddolunan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi, Yönetim Kurulunun silme veya ret kararına karşı onbeş işgünü içinde Müsteşarlığa yazılı itirazda bulunabilir. Yapılacak itiraz karşısında Müsteşarlık en geç onbeş işgünü içinde kararını bildirmek zorundadır. Müsteşarlığın bu konuda vereceği karar kesindir.

(7) Birlik üyeliğinin düşmesi aşağıda belirtilen hâllerde gerçekleşir.

a) Sigorta şirketi ile reasürans şirketi için;

1) Ruhsatlarının tümünün iptal edilmesi,

2) Hakkında iflas veya tasfiye kararı verilmiş olması ya da başka nedenlerle faaliyetinin sona ermesi.

b) Emeklilik şirketi için;

1) Emeklilik faaliyet ruhsatı ile sigorta ruhsatlarının geçersiz olması,

2) Hakkında iflas veya tasfiye kararı verilmiş olması ya da başka nedenlerle faaliyetinin sona ermesi.

(8) Birliğin amacı; mesleğin gelişmesini temin etmek, üyelerinin dayanışma, birlik ve mesleğin gerektirdiği vakar ve disiplin içinde çalışmalarını sağlamak ve haksız rekabeti önlemek üzere gerekli kararları almak ve uygulamaktır.

(9) Birliğin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Mesleğin gelişmesini sağlayıcı önlemler almak, bu amaçla araştırma kuruluşları tesis etmek ve bu konudaki araştırma ve çalışmaları desteklemek.

b) Türkiye'de sigortacılığı ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemini temsil etmek ve tanıtmak için gerekli girişimlerde bulunmak, yurtiçi ve yurtdışındaki ilgili kuruluşlara gerektiğinde üye olmak ve delege göndermek.

c) Gerektiğinde sigorta sözleşmelerine ilişkin rehber tarifeleri hazırlayarak sektörün hizmetine sunmak.

ç) Sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi mevzuatı ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek ve aldığı kararların ve önlemlerin uygulanmasını izlemek.

d) Uyulması zorunlu meslek kurallarını belirlemek, üyelerinin mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak, üyeleri arasındaki haksız rekabeti önlemek amacıyla, gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamak.

e) Sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi konusunda eğitim vermek amacıyla ilgili kuruluş ve derneklerle işbirliği yapmak, seminerler ve konferanslar düzenlemek, kitap, dergi ve broşürler yayımlamak.

f) Sigorta ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemine ilişkin olarak gerekli sayı ve nitelikte inceleme ve araştırma komiteleri kurmak, görev, yetki ve çalışma şekillerini düzenlemek.

g) Üyelerinin yıllık faaliyet sonuçları hakkında her yıl raporlar hazırlamak ve bu raporları üyelerine ve ilgililere dağıtmak.

ğ) Sigortacılıkta tahkimin işleyişini düzenlemek ve sigorta hakemlerinin listesini tutmak.

(10) Birlik, ilgili olduğu meslekler konusundaki mevzuat ile almış olduğu karar ve önlemlerin uygulanmasını takip eder ve Müsteşarlıkça alınması talep edilen tedbirleri alır.

(11) Birlik, Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak bu Kanun hükümleri çerçevesinde sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi ile ilgili tüzel kişiliği haiz büro, şirket ve vakıf kurmaya ve kurulu şirketlere iştirak etmeye yetkilidir.

(12) Birlik organları; Genel Kurul, Birlik Başkanı, Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kuruludur. Yönetim Kurulu hariç olmak üzere, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri, Genel Kurul dışında bu organlardan sadece birinde temsil edilir.

(13) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri Genel Kurulda, genel müdür veya genel müdürün bu amaçla vekalet verdiği, birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici tarafından temsil edilir. Müsteşarlık, Birlik Genel Kurulunda gözlemci bulundurulabilir.

(14) Birlik Başkanı ile Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri Genel Kurul tarafından iki yıllığına seçilir. Birlik Başkanı Yönetim Kurulunun da başkanıdır.

(15) Hayat Dışı Yönetim Komitesi, hayat dışı şirket temsilcileri tarafından, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi ise Hayat ve Emeklilik şirket temsilcileri tarafından seçilecek dokuz üyeden oluşur. Hayat Dışı Yönetim Komitesi ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi üyeleri arasında yapılacak seçimle komite başkanları ve komiteyi Yönetim Kurulunda temsil edecek bir komite üyesi belirlenir.

(16) Hayat Dışı ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesinin seçiminde, beş üye ilgili alandaki prim üretiminde ilk ona giren şirketler, üç üye yine ilgili alandaki ilk on dışında kalan şirketler ve bir üye ilgili alanda ağırlıklı olarak çalışan reasürans şirketleri arasında yapılan ve ilgili alanda faaliyet gösteren tüm şirketlerin katıldığı seçimle belirlenir. Hayat veya Emeklilik alanında ilk ona giren şirketler belirlenirken, seçim yılından bir önceki yıl sonu kapanmış prim ve katkı payı toplamı dikkate alınır. İlgili alanda ağırlıklı olarak çalışan reasürans şirketinin olmaması veya reasürans şirketlerinin ilgili komite üyeliğine aday olmaması hâlinde, reasürans şirketlerine tahsis edilen kontenjan ilk ona giren şirketler kontenjanına eklenmek suretiyle bu şirketlerin kontenjanı beşten altıya çıkarılır. Yukarıda belirtilen dağılımı sağlayacak sayıda gruplardan aday çıkmaması hâlinde, gruplar arasındaki dağılım Genel Kurulca kararlaştırılır.

(17) Birlik organlarında üye şirketler, Genel Müdür veya Genel Müdür niteliklerini haiz birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici seviyesinde temsil edilir. Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kurulu üyelikleri kişiye bağlı olmayıp, bahse konu organlarda şirketi temsil eden kişinin şirketiyle ilişkisinin kesilmesi hâllerinde, yerine aynı şirketi temsilen Genel Müdür veya Genel Müdür niteliklerini haiz birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici geçer. Birlik organlarında görev alan üye şirketlerin Levha Kaydının silinmesi durumunda boşalan üyelik için usulüne göre seçim yapılır.

(18) Birlik Başkanının şirketiyle ilişkisinin kesilmesi hâlinde Birlik Başkanlığı düşer. İki ay içinde yapılan seçimle, görevi düşen Birlik Başkanının tamamlamadığı süreyi tamamlamak üzere Birlik Başkanı seçilir.

(19) Yönetim Kurulu; Birlik Başkanı, Hayat Dışı Yönetim Komitesi ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi Başkanları ve ayrıca her iki komiteye seçilen birer komite üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur. Birlik Başkanı Yönetim Kurulu Başkanı olup komite başkanları da Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısıdır. Yönetim Kurulunda yer alan komite üyelerinden biri Yönetim Kurulunca Muhasip Üye olarak seçilir.

(20) Denetim Kurulu ile Disiplin Kurulu, üçer üyeden teşekkül eder. Denetim Kurulu ile Disiplin Kurulu ilk toplantısında birer başkan seçer.

(21) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri Birlik üyeliğine girişte Genel Kurul tarafından her yıl belirlenen miktarda giriş aidatı öder. Birliğin masraflarına iştirak payları; sigorta ve reasürans şirketleri için bir yıl zarfında Türkiye dahilinde elde ettikleri direkt prim gelirleri; emeklilik şirketleri için ise bir yıl zarfında Türkiye dahilinde elde ettikleri emeklilik katkı payı ile direkt prim gelirleri dikkate alınarak yönetmelikteki esaslar dairesinde hesap edilir ve paylaştırılır. Aidatlar ve

giderlere katılma payları yönetmelikte belirtilen süre içinde ödenmediği takdirde Birlik tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Giderlere katılma paylarının ödenmesine dair kararlar 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

(22) Hayat, hayat dışı, reasürans ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi alanlarına ilişkin gelir ve giderler Birlik bütçesinde ayrı kalemlerde izlenir.

(23) Birliğin bu madde uyarınca aldığı karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyeler hakkında Yönetim Kurulunca ikibin Türk Lirasından altıbin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(24) Birliğin çalışma esasları Birlikçe hazırlanan ve Müsteşarlıkça onaylanan yönetmelik ile belirlenir.

(25) Birliğin tüm faaliyetleri Müsteşarlık tarafından denetlenir."

MADDE 45- 5684 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Toplantı tarihlerinin, gündemde yer alan diğer konular gözönünde bulundurularak görüşmelerin en fazla iki gün içinde sonuçlandırılacak şekilde düzenlenmesi zorunludur."

MADDE 46- 5684 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinde" ibaresi "iç kontrol sistemlerinde", sekizinci fıkrasında yer alan "iç denetim" ibaresi "iç kontrol" ve dokuzuncu fıkrasında yer alan "iç denetim sistemi" ibaresi "iç kontrol sistemi" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 47- 5684 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin başlığı "Bilgi verme yükümlülüğü, uluslararası kuruluşlara üyelik ve işbirliği" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(3) Müsteşarlık, sigortacılıkla ilgili denetim ve düzenleme otoritelerinin katıldığı uluslararası mali, iktisadi ve mesleki kuruluşlara üye olabilir ve işbirliği ve bilgi paylaşımında bulunabilmeyi teminen uluslararası mesleki kuruluşlar ve yabancı ülkelerin yetkili mercileri ile mutabakat zaptı imzalayabilir. İmzalanan mutabakat zaptı Bakanın onayı ile yürürlüğe girer."

MADDE 48- 5684 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "arasında sigorta sözleşmesinden" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Hesapta faydalanacak kişiler ile Hesap arasında" ibaresi ve sekizinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, onikinci fıkrasının dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde ve onaltıncı fıkrasının sonunda yer alan "Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 532 nci maddesi uyarınca gereğinin yapılabilmesi için davayı görmeye yetkili mahkemeye iletir" ibaresi "tarafalara tebliğ edilmek üzere davayı görmeye yetkili mahkemeye iletir ve kararın bir örneği mahkemece saklanır" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye onaltıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"Müsteşarlık bu fıkra uyarınca aranacak deneyim ve bu deneyime esas teşkil eden bilginin tespitine ilişkin ölçütleri belirlemeye yetkilidir."

"Ancak, tahkim süresinin sona ermesinden sonra karar verilmiş olması, talep edilmemiş bir şey hakkında karar verilmiş olması, hakemlerin yetkileri dahilinde olmayan konularda karar vermesi ve hakemlerin, tarafların iddiaları hakkında karar vermemesi durumlarında her halükarda temyiz yolu açıktır."

"(17) Talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine hükmolunacak vekalet ücreti, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde belirlenen vekalet ücretinin beşte biridir."

MADDE 49- 5684 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin başlığı "Sigortacılık Eğitim Merkezi, destek hizmetleri ve diğer organizasyonlar" şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasına "meslek kuruluşlarının katkılarından," ibaresinden sonra gelmek üzere "Hesaptan aktarılacak katkı payından," ibaresi ve ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut üçüncü fıkra dördüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiş ve bu fıkroda yer alan "organizasyonlara" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve destek hizmetlerinin verilmiş şekli ile destek hizmeti kuruluşlarına" ibaresi eklenmiştir.

"(3) Bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar, faaliyet alanlarına yardımcı veya tamamlayıcı nitelikteki destek hizmetini almadan önce, gerektiğinde Müsteşarlığa ibraz edilmek üzere, alacakları hizmetten doğabilecek riskler ile bunların yönetilmesine, beklenen fayda ve maliyetin değerlendirilmesine ilişkin yazılı bir rapor hazırlar. Alınacak destek hizmeti, destek hizmeti alanların mevzuattan doğan yükümlülüklerini yerine getirmelerini ve denetlenmelerini engelleyici nitelikte olamaz."

MADDE 50- 5684 sayılı Kanuna 31 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 3 I/A ve 3 I/B maddeleri eklenmiştir.

"Sır saklama yükümlülüğü

MADDE 31/A- (1) Bu Kanunun uygulanmasında ve uygulanmasının denetiminde görev alanlar, bu Kanuna tâbi kuruluşların görevlileri ve yetkilileri, bu Kanuna tabi kişiler ile bunların yanında çalışanlar ve dışarıdan hizmet alımı yoluyla sigortacılık sektöründe iş görenler, sıfat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar ile bunların iştirakleri, kuruluşları ve sigorta sözleşmesi ile ilgili kişilere ait sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamaz, kendilerinin veya başkalarının yararlarına kullanamaz. Bu yükümlülük söz konusu sıfat ve görevlerin sona ermesinden sonra da devam eder.

(2) Ancak, gizlilik sözleşmesi yapılması ve sadece risk değerlendirmesi amacıyla kullanılmak üzere sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketlerinin kendi aralarında doğrudan doğruya ya da Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi vasıtasıyla yapacakları her türlü bilgi ve belge alışverişi sırasında sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketlerine ya da sigorta sözleşmesi ile ilgili kişilere ait, yanlış sigorta uygulamaları dahil, sır niteliğindeki bilgilerin öğrenilmesi ve paylaşımı sır saklama yükümlülüğü dışındadır.

Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi

MADDE 31/B- (1) Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği nezdinde, sigortalılar ve sigorta sözleşmesinden dolayı da olsa menfaat sağlayanlara ilişkin olarak, yanlış sigorta uygulamaları dahil, risk değerlendirmesine esas bilgileri toplamak ve bu bilgilerin sigorta, reasürans ve sigortacılık faaliyetinde bulunan emeklilik şirketleri ile Müsteşarlıkça belirlenecek kişilerle paylaşılmasını sağlamak amacıyla Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kurulur.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şirketler, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezine üye olmak zorundadır. Üye kuruluşlar, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezince istenilen, her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür.

(3) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kuruluş amaçları doğrultusunda, özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarından, ilgili mevzuatla kurulmuş diğer bilgi merkezlerinden bilgi talep etmeye ve bunlarla Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden bilgi alışverişine yönelik sözleşmeler imzalamaya yetkilidir. Söz konusu kurum ve kuruluşlar Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi tarafından talep edilen bilgileri vermekle yükümlüdür. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde toplanan bilgilerin bilgi sahibinin kendisi veya onay vermesi durumunda bu madde uyarınca Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi ile bilgi alışverişine

ilişkin sözleşme yapan özel hukuk tüzel kişileri, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarıyla anılan sözleşmeler çerçevesinde paylaşılması bu Kanunun 3 I/A maddesinin ikinci fıkrası kapsamında değerlendirilir.

(4) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kendi yönetimi tarafından temsil ve idare edilir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi iş ve işlemlerinden kendi yönetimi yetkili ve sorumlu olup faaliyetleri için gereken giderler kendi bütçesinden karşılanır. Müsteşarlık, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezini denetler. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi sigorta uygulamaları kapsamında, poliçe yazım ve hasar süreçlerinin izlenmesi de dahil olmak üzere Müsteşarlık tarafından talep edilen her türlü çalışmayı yapar ve bu amaçla gerekli alt yapıyı tesis eder.

(5) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin bütün işlem ve kayıtları gizlidir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi topladığı her türlü bilgiyi, Müsteşarlığa istenen biçim ve sürede vermekle yükümlüdür. Söz konusu bilgiler, sahibinin açık rızasının bulunması durumunda belirlediği kişiye belli bir ücret karşılığında verilir.

(6) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi nezdinde bulunan sır niteliğindeki bilgileri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkalarına açıklayanlar, hukuka aykırı olarak kendisi ya da başkası yararına kullananlar, yayanlar, verenler, aktaranlar veya ele geçirenler hakkında 35 inci maddenin dokuzuncu ve onuncu fıkraları hükümleri uygulanır. Bu fıkarda tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, ilgili tüzel kişi hakkında Türk Ceza Kanununun tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(7) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezine üye şirketlerin Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi giderlerine katılım payları anılan şirketlerin bir önceki yıl gerçekleştirdikleri prim üretiminin binde birini aşmamak üzere Müsteşarlıkça belirlenir. Müsteşarlık, bu oranın yüzde elli oranında azaltılmasına veya artırılmasına karar verebilir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi giderlerine Müsteşarlığın belirleyeceği esaslar dahilinde Hesaptan katkı sağlanabilir.

(8) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin kuruluşu, faaliyetleri, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde toplanan bilgilerin kapsam, biçim ve içeriğine ve bunların paylaşılmasına, paylaşılacak bilgilerin kapsam ve içeriğine, ücretlendirilmesine ve üyelere ödenecek katılım paylarının belirlenmesi, yükümlülükler uymayan üyeler hakkında yapılacak işlemler ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetmelikle belirlenir."

MADDE 51- 5684 sayılı Kanunun 33/A maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Olağanüstü durumlarda teminat

MADDE 33/A- (1) Terör, savaş, doğal afet ve benzeri olağanüstü durumlar nedeniyle yurtiçinden veya uluslararası piyasalardan sigorta veya reasürans teminatı bulunamayan riskler ile nükleer riskler gibi özellik arz eden riskler için Bakan, sigorta veya reasürans havuzları kurma veya kurulmasını koordine etme, sigorta ve reasürans şirketleri arasında işbirliği yapılmasını sağlama, oluşturulacak havuz, organizasyon veya işbirliği mekanizmalarının yürütülebilmesi amacıyla bir veya birden fazla tüzel kişiyi, olağandışı riskler yönetim merkezi olarak görevlendirme konusunda Müsteşarlığa yetki verebilir. Olağandışı riskler yönetim merkezleri çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

(2) Hangi risklerin bu merkezler kapsamında yönetileceği, kapsama alınan risklere prim desteği verilecek ise ne oranda prim desteği verileceği, alınacak bir bedel karşılığında devletçe reasüransa ne ölçüde katılacağı hususları Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir.

(3) Terör, savaş hâli, doğal afetler ve benzeri olağanüstü durumlarda, yurtiçinden veya uluslararası piyasalardan sigorta teminatı sağlanamaması ya da sağlanmasında güçlük bulunması ve Başbakanlığın gerekli görmesi hâlinde, sivil hava ve deniz ulaşım araçları için, Müsteşarlıkça sigorta veya reasürans

teminatı sağlanmasına karar vermeye Bakan yetkilidir. Verilecek teminatın kapsamı, süresi, türü, limitleri, karşılığında bir bedel alınıp alınmayacağı, bedel alınacak ise bedelin tutarı, alınacak bedelin nemalandırılması ve yönetimine ilişkin usul ve esaslar Bakan tarafından belirlenir."

MADDE 52- 5684 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "iç denetim" ibareleri "iç kontrol" şeklinde ve (j) bendinde yer alan "onikibin Türk Lirası" ibaresi "bin Türk Lirasından onikibin Türk Lirasına kadar" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 53- 5684 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin onaltıncı fıkrasının son cümlesi ile onyedinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ancak, adli para cezasının miktarı, yerine getirilmeyen yükümlülüğün veya yükümlülük eksik olarak yerine getirilmiş ise eksik kalan miktarın yüzde ikisinden az, yüzde onikisinden fazla olamaz."

"Ancak, adli para cezasının miktarı, aktifte gerçekleşen azalmanın yüzde beşinden az, yüzde yirmisinden fazla olamaz."

MADDE 54- 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

"EK MADDE 1- (1) Bu Kanundaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun uygulanması ile bu Kanun kapsamındaki kişi ve kuruluşlara ilişkin yönetmelikler Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakanlıkça çıkarılır.

EK MADDE 2- (1) Diğer mevzuatta Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine yapılan atıflar Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine yapılmış sayılır.

EK MADDE 3- (1) 9/8/2008 tarihli ve 26962 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi Yönetmeliğine göre faaliyetlerini sürdüren Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren herhangi bir başka işleme gerek kalmaksızın 31/B maddesi uyarınca kurulmuş sayılır."

MADDE 55- 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"6. Maliye Bakanı, bu Kanun Hükmünde Kararnameye tabi teşebbüslerin bir önceki yıla ilişkin karlarından Hazineye tekabül eden tutarları;

a) Bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen kısıtlamalara tabi olmaksızın, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine genel bütçeye gelir kaydetmeye,

b) Teşebbüslerin ödenmemiş sermayelerine ve/veya görev zararları alacaklarına mahsup edilmek üzere Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da Hazine Müsteşarlığı bütçesinin ilgili tertibine ödenek kaydetmeye ve bu işlemleri mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye,

yetkilidir.

7. Bu Kanun Hükmünde Kararnameye tabi teşebbüslerin geçen yıldan daha önceki yıllara ait karlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarları ile diğer özkaynaklarının tamamı veya bir kısmı, ilgili teşebbüsün ödenmemiş sermayesine ve/veya görev zararı alacaklarına mahsup edilebilir. Söz konusu mahsup işlemlerine Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan; mahsup işlemlerini Hazine Müsteşarlığının teklifi üzerine mahiyetlerine göre bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye Maliye Bakanı yetkilidir."

MADDE 56- 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 37/A maddesi eklenmiştir.

"Teşebbüslerin temettü ödemeleri

MADDE 37/A- Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 36 nci ve 37 nci maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde Hazineye devredilmesi gereken temettü tutarları ve bu tutarlara ilişkin ödeme tarihlerini içerecek ödeme planı Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir ve Hazine Müsteşarlığınca ilgili teşebbüse gönderilir. Zamanında ödenmeyen temettü tutarları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun gereğince gecikme zammı uygulanarak tahsil edilir. Ancak, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından verilmiş ek süreler için gecikme zammı uygulanmaz."

MADDE 57- Bu Kanununun 1 ila 8 inci maddeleri ile 11 inci ve 13 ila 27 nci maddeleri yayımı tarihinden üç ay sonra, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 58- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı V.

F. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı V.

F. Şahin

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı V.

E. Bayraktar

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı V.

C. Yılmaz

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı V.

R. Akdağ

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, üçüncü fıkrasının ikinci ve üçüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış, beşinci fıkrasında yer alan “lisans” ibaresi “yetkilendirme” şeklinde ve altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Kurum tarafından hava taşıtlarında GSM ve/veya IMT-2000/UMTS standartlarında veya bu standartlar temel alınarak geliştirilen standartlar çerçevesinde kurulacak ve işletilecek şebekeler üzerinden mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmeciler, söz konusu hizmet kapsamındaki aylık brüt satışlarının yüzde 15’ini,”

“Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak, ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerin şebekeleri üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunan diğer işletmecilerin ve Kurum tarafından hava taşıtlarında mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerin Hazine payını eksik ödemediğinin veya hiç ödemediğinin tespit edilmesi halinde, bu durumun işletmeciye tebliğini müteakip Hazine payının ödenmemiş kısmı ile birlikte bu tutara eksik ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre, ödeneceği tarihe kadar tahakkuk ettirilecek gecikme zammı oranı kadar faizi işletmeci tarafından iki ay içinde ödenir. Ödemenin süresinde yapılmaması halinde, söz konusu işletmecilerin yetkilendirmesi bir ay içinde Kurum tarafından iptal edilir ve ödenmeyen tutarlar, Hazine Müsteşarlığının ilgili vergi dairesine yapacağı başvuru üzerine, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.”

MADDE 2- 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“o) 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımları.”

MADDE 3- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemelerin tamamı gelir vergisinden müstesnadır.”

MADDE 4- 193 sayılı Kanunun 40 ncı maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“9. İşverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (İşverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve ücretle ilişkilendirilmeksizin ticari kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılacak katkı paylarının toplamı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse bu Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.)

Bakanlar Kurulu bu oranı yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 5- 193 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Sigortanın Türkiye’de kâin ve merkezi Türkiye’de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50’si ile ölüm, kaza, sağlık, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler (İndirim konusu yapılacak primler toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranları yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.)”

MADDE 6- 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki bent ile maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“15. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından;

a) On yıldan az süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlara ödenen irat tutarları,

b) On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarları.”

“16. Bireysel emeklilik sisteminden;

a) On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

b) On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

c) Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.).”

“Bu maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinde yer alan irat tutarı; varsa fesih ve istira kesintisi indirilmeden önceki birikim tutarından, yatırıma yönlendirilen tutar indirilerek bulunur. Aynı fıkranın (16) numaralı bendinde yer alan irat tutarı; hak kazanılan Devlet katkısı ve getirileri dahil ödemeye konu toplam birikim tutarından, (varsa ertelenmiş giriş aidatı indirilmeksizin) ödenen katkı payları ve Devlet katkısının hak edilen kısmı indirilerek bulunur.”

MADDE 7- 193 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan “(15) numaralı bendinde” ibaresi “(15) ve (16) numaralı bentlerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Beyan edilen gelirin %15’ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla (Bu şartın tespitinde işverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları ile 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ve bu bent kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı birlikte dikkate alınır.) mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait

hayat sigortalarına ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, hastalık, sağlık, sakatlık, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri (Sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması, prim tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin safi tutarının hesaplanması sırasında ayrıca indirilmemiş bulunması şartıyla, eşlerin veya çocukların ayrı beyanname vermeleri halinde, bunlara ait prim kendi gelirlerinden indirilir.).

Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranları yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 9- 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (c) alt bendi yürürlükten kaldırılmış ve fıkra aşağıdaki bent ile altıncı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“16. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

c) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,”

“- Birinci fıkranın (15) ve (16) numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye iratlarından; prim ve katkı paylarının, ücretin safi tutarı ile ticari kazancın tespitinde veya diğer gelir unsurlarına ilişkin gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapıp yapılmadığına, indirim konusu yapılması halinde indirime esas süreye, Devlet katkısı elde edilip edilmediğine veya Devlet katkısı elde edilen süreye, sigortalı ve katılımcıların kalış sürelerine ve ayrılma biçimlerine göre,”

MADDE 10- 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 82- 31/12/2017 tarihine kadar, 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamına giren bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişiler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutmaları şartıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümlerine göre hesapladıkları hisselerin tutarlarının %75'ini yıllık beyanmelerine konu kazanç ve iratlarından hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebilirler. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında projesi son beş yıl içinde desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran %100 olarak uygulanır.

Yıllık indirim tutarı 1.000.000 TL'yi aşamaz. İlgili yıl kazancından indirilemeyen kısım, izleyen yıllarda 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bu yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

İki tam yıl elde tutma şartının yerine getirilmemesi halinde, bireysel katılım yatırımcısı indirimi dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır. Bu maddeye göre zamanında alınamayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun doğduğu tarihi takip eden yılın başından itibaren başlar.

Bireysel katılım yatırımcılarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için, birinci fıkrada belirtilen iştirak hisselerini iktisap etmeden önce Hazine Müsteşarlığına başvurarak bireysel katılım yatırımcısı lisansı almış olmaları ve lisans kapsamında ortaklık kurdukları kurumlar tarafından yapılacak faaliyetleri beyan etmeleri şarttır.

Bireysel katılım yatırımcıları, iştirak ettikleri kurumun doğrudan veya dolaylı olarak ya da ayrı ayrı veya birlikte hâkim ortağı olamazlar. Bireysel katılım yatırımcısı, eşinin, kendisinin veya eşinin altsoyu ve üstsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarının ya da idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan ya da nüfuzu altında bulunan kurumlara iştirak edemez.

4059 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında vergi desteğinden yararlanması Hazine Müsteşarlığınca desteklenmeyen sektörlerde ve/veya faaliyetlerde yatırım yapıldığının tespit edilmesi, ortaklık paylarına ilişkin Hazine Müsteşarlığınca getirilen şartlara uyulmaması, dördüncü fıkra kapsamında beyan edilen faaliyetlerde bulunulmaması ve beşinci fıkradaki hükme aykırı işlem tesis edilmesi durumunda üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

İki yıllık süre şartının yerine getirilememesine neden olan mücbir sebep halleri ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı müştereken yetkilidir.

Bakanlar Kurulu birinci fıkrada yer alan 31/12/2017 tarihini beş yıla kadar uzatmaya, bu madde kapsamında indirim oranını ve azami indirim tutarını %50'sine kadar artırmaya ve bu oran ve tutarları sıfıra kadar indirmeye yetkilidir.”

MADDE 11- 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başkan (Governör) Yardımcıları hukuk, maliye, ekonomi, işletme, bankacılık, finans, mühendislik, kamu yönetimi, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler, iktisadi ve idari bilimler ile istatistik alanlarından birinde lisans veya lisansüstü öğrenim görmüş, yeterli bilgi ve deneyime sahip ve meslekleri ile ilgili olarak en az on yıl çalışmış kişiler arasından Başkan (Governör) ın önerisi üzerine müşterek kararla beş yıl süre ile atanırlar.”

MADDE 12- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“v) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu uyarınca oluşturulan Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından münhasıran uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verilen hizmetler.”

MADDE 13- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 30- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan bu kapsamdaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarların kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılması amacıyla taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallinde satışı dahil) devir ve teslimi 31/12/2015 tarihine kadar uygulanmak üzere katma değer vergisinden müstesnadır. Bu istisna, aktarılan tutarla orantılı olarak uygulanır.

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 14- 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Bireysel Katılım Sermayesi

EK MADDE 5- Bu madde, yüksek risk içermesi nedeniyle finansmana erişimde sıkıntı yaşayan başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimler için finansal bir araç olan bireysel katılım sermayesinin desteklenmesine, bireysel katılım yatırımcılarının ve bu maddeye tabi kişi, kurum ve kuruluşların faaliyetlerinin izlenmesine, denetlenmesine ve sona ermesine ilişkin hususları düzenler.

Hazine Müsteşarlığı;

a) Kişisel varlıklarını ve/veya tecrübe ve birikimlerini başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimlere aktaran gerçek kişi bireysel katılım yatırımcılarının kapsamını belirlemeye, vergi dâhil kamu tarafından sağlanan her türlü menfaati ifade eden Devlet desteklerinden yararlanması amacıyla bireysel katılım yatırımcılarına lisans vermeye ve verilen lisansı iptal etmeye,

b) Bu kapsamda, girişimcilerin bireysel katılım yatırımcıları ile bir araya geldiği bireysel katılım yatırımcıları tarafından kurulan bireysel katılım yatırımcısı ağlarını akredite etmeye,

c) Lisans sahibi yatırımcıları ve akredite olmuş bireysel katılım yatırımcısı ağlarını izlemeye ve denetlemeye, akredite olmuş bu ağlarla bireysel katılım yatırımcılarının izlenmesi ve denetlenmesi amacıyla işbirliği yapmaya,

d) Devlet desteğinden yararlanacak bireysel katılım yatırımcılarının bu kapsamda sermaye aktardıkları anonim şirketlerdeki iştiraklerinin asgari ve azami tutarları ile oranlarını belirlemeye ve bu şirketlerin tabi olacağı hususları düzenlemeye,

e) Bu maddenin uygulanmasında Devlet desteği kapsamına giren sektörleri ve/veya faaliyetleri belirlemeye,

f) Bireysel katılım sermayesini desteklemek ve geliştirmek amacıyla düzenleme yapmaya, yetkilidir.

Bireysel katılım yatırımcıları olarak faaliyette bulunan gerçek kişilerin iştirak yatırımlarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için gerekli usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 15- 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan “4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun” ibaresi “9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun” şeklinde değiştirilmiş, (2) numaralı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve müteakip fıkra numarası teselsül ettirilmiştir.

“3. Bankalardaki kamu paylarının satış işlemleri tamamlanıncaya kadar, bu hisseler Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca Bankaların bağlı bulunduğu Bakan tarafından idare ve temsil edilir.”

MADDE 16- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4- Bireysel emeklilik sistemine fiil ehliyetine sahip kişiler katılabilir. Sisteme katılmak için şirket ile emeklilik sözleşmesi akdedilir. Emeklilik sözleşmesi; şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılması, hesaba katkı payı ödenmesi, ödenen katkı paylarının tercih edilen fonlarda yatırıma yönlendirilmesi ve hesapta biriken paraların hak sahiplerine ödenmesine ilişkin esas ve usuller ile tarafların bu kapsamdaki diğer hak ve yükümlülüklerini düzenleyen sözleşmedir. Emeklilik sözleşmesi, katılımcı ile bireysel emeklilik sözleşmesi şeklinde veyahut bir istihdam ilişkisine dayalı olarak veya katılımcı adına bir kuruluş ile grup emeklilik sözleşmesi şeklinde yapılabilir. Emeklilik sözleşmesine ve emeklilik sözleşmesinde bulunacak hususlara ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.”

MADDE 17- 4632 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin üçüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan “beş” ibaresi “yedi” olarak değiştirilmiştir.

“Emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslar dahilinde, şirket nezdinde katılımcı adına açılan bireysel emeklilik hesabına katkı yapılır. Şirket, katkı paylarını, en geç şirkete intikalini takip eden ikinci iş gününde yatırıma yönlendirmek zorundadır. Katılımcı, emeklilik sözleşmesinde yer alan şartlar çerçevesinde, katkı payını birden fazla fon arasında paylaşabilir. Katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin başka bir emeklilik şirketine aktarılmasını talep edebilir. Aktarım talebinde bulunulması halinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren en geç on iş günü içinde talebi yerine getirmekle ve birikimlerle birlikte hesaba ilişkin bilgi ve belgeleri aktarmakla yükümlüdür. Başka bir şirkete aktarım talebinde bulunulabilmesi için şirkette en az bir yıl süreyle kalınmış olması gereklidir. Müsteşarlık, bu süreyi üç yılı aşmamak üzere yeniden belirlemeye yetkilidir. Aktarıma, aktarım talebine ve şirkette kalınması gereken süreye ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Bu maddede öngörülen paylaşırma, aktarım ve yatırıma yönlendirme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemden dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplar ve katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme doğrudan katılımcıya yapılır.”

MADDE 18- 4632 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Katılımcı, sisteme giriş tarihinden itibaren en az on yıl sistemde bulunmak koşulu ile elli altı yaşını tamamladıktan sonra emekli olmaya hak kazanır. Emekliliğe hak kazanan katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin bir program dahilinde ödenmesini, tamamının defaten ödenmesini ya da yapacağı yıllık gelir sigortası sözleşmesi çerçevesinde kendisine maaş bağlanmasını talep edebilir. Katılımcının bu madde kapsamında birikimlerin ödenmesini talep etmesi veya başka bir şirket veya hayat sigorta şirketi ile yıllık gelir sigortası sözleşmesi yapması halinde şirket, katılımcının hesabındaki birikimleri bildirim ulaşmasından itibaren en geç on iş günü içinde katılımcıya öder veya ilgili şirkete aktarır.”

“Emeklilik sözleşmesi süresi içinde, katılımcının vefat etmesi halinde lehdarı, malûliyet durumunun ortaya çıkması halinde ise katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerin kendisine ödenmesini talep edebilir. Katılımcının emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılma talebinde bulunması halinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren yirmi iş günü içinde katılımcının birikimlerini tamamen öder. Ancak Müsteşarlıkça belirlenen hallerde katılımcıya sistemden ayrılmadan kısmen ödeme de yapılabilir. Kısmen ödemeye konu olabilecek birikim oranı ile bu madde kapsamında şirketlerce yapılacak ödemelere ilişkin diğer esas ve usuller Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Bu maddede öngörülen aktarma ve ödeme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemden dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplayarak katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme katılımcının kendisine yapılır.”

“Müsteşarlık, 5 inci madde ile bu maddede belirtilen işlem sürelerini, sunulan fonların içerdiği yatırım araçlarının vade yapısı ve fiyatlama sürelerini dikkate alarak altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 19- 4632 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan “malvarlığı değerlerini aklama,” ibaresinden sonra gelmek üzere “terörün finansmanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 20- 4632 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“ı) Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla, mevzuat ve işletme planı esaslarına uygun faaliyette bulunmakla, uygun tavsiyede bulunmakla, iyi niyet kurallarına uygun hareket etmekle ve bireysel emeklilik araçlarının bu esaslara uygun hareket etmesini sağlayacak tedbirleri almakla,”

“Bireysel emeklilik araçları, Müsteşarlıkça belirlenen esaslar dahilinde emeklilik gözetim merkezince tutulan Bireysel Emeklilik Araçları Siciline kaydolmak zorundadır. Bireysel emeklilik araçlarında aranacak nitelik ve şartlara, faaliyetlerine, yapamayacakları işlere, sicile kaydetme ve silmeye ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça düzenlenir.”

“Bireysel emeklilik araçları;

- a) Mesleğin icaplarına, iyi niyet kurallarına ve mevzuata uygun faaliyette bulunmakla,
  - b) Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla,
  - c) Katılımcının yaşı ve beklentilerine göre, sistemin uzun vadeli yapısını ve vergi düzenlemelerini de göz önünde bulundurarak katılımcıya uygun tavsiyede bulunmakla,
  - d) Meslekî yeterliliğe ilişkin tamamlayıcı eğitim programına katılmakla,
- sorumludur.

Müsteşarlıkça, bu madde hükmüne aykırı hareket ettiği belirlenen bireysel emeklilik aracısının işlenen fiilin ağırlığına göre satış yetkisi geçici süreyle durdurulur yahut lisansı iptal edilir. Araçlarda aranan nitelik ve şartları kaybeden bireysel emeklilik araçlarının lisansları Müsteşarlıkça iptal edilir. Lisansı iptal edilen araçların kayıtları Bireysel Emeklilik Araçları Sicilinden silinir.”

MADDE 21- 4632 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan “Bakanlığın” ibareleri “Müsteşarlığın” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 22- 4632 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin başlığı “Malî bünyenin güçlendirilmesi ve şirket uygulamalarının iyileştirilmesi” şeklinde ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şirketin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek uygulamalar yaptığının, sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya malî bünyesinin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek düzeyde zayıflamakta olduğunun tespiti hallerinde Bakan, şirketin yönetim kurulundan;

- a) Şirketin iş süreçlerinin, teknik altyapısının ve uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınmasını,
- b) Sermayenin artırılmasını, ödenmemiş kısmının ödenmesini, sermayeye mahsuben ödeme yapılması için ortaklara çağrıda bulunulmasını veya kâr dağıtımının durdurulmasını,
- c) İştiraklerin ve sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını veya elden çıkarılmasının durdurulmasını, yeni iştirak ve sabit değerler edinilmemesini,
- d) Serbest varlıkların gösterilecek bir bankada bloke edilmesini ve bu varlıklar üzerinde izinsiz tasarruf edilmemesini,
- e) Şirketin malî bünyesini düzeltmeye yönelik diğer tedbirlerin alınmasını, isteyebilir.”

MADDE 23- 4632 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurul tarafından uygun görülen fon içtüzüğü, izin belgesi tarihini takip eden altı iş günü içinde şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil edilir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan olunur.”

MADDE 24- 4632 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurul tarafından, Müsteşarlığın uygun görüşü alınmak kaydıyla, üçer aylık dönemlerin son iş günü itibarıyla fon net varlık değerinin yüzbinde beşini aşmamak üzere kayda alma ücreti alınır ve üçer aylık dönemleri izleyen on iş günü içinde tahsil edilir.”

MADDE 25- 4632 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Fon malvarlığı rehnedilemez, portföye ilişkin olarak yapılan işlemler haricinde teminat gösterilemez, üçüncü şahıslar tarafından haczettirilemez ve iflas masasına dahil edilemez.”

“Şirket, Kurul tarafından belirlenen türlerden olmak üzere para ve sermaye piyasası araçlarından, kıymetli madenlerden veya Kurul tarafından belirlenen diğer yatırım araçlarından oluşan farklı portföy yapılarına sahip en az üç fon kurmak zorundadır. Fon kuruluşuna, şirketlerin katılımcılarına diğer şirketlerin fonlarını sunmasına ve fon portföy sınırlamalarına ilişkin ilkeler ile fon portföyündeki varlıkların değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.”

“Kurul, fon payı alım satımının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı paralar üzerinden yapılmasına izin verebilir.”

MADDE 26- 4632 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 27- 4632 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21- Şirketin yıl sonu malî tablolarının bağımsız denetim kuruluşları tarafından denetlenmesi zorunludur. Fonların hesap ve işlemleri ayrıca yılda en az bir defa bağımsız dış denetime tabidir.”

MADDE 28- 4632 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (j) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) 5 inci maddesinde öngörülen paylaştırma ve yatırıma yönlendirme yükümlülüğüne aykırılık halinde ikibin Türk Lirası,”

“j) 11 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında öngörülen sorumlulukların yerine getirilmemesi halinde üçbin Türk Lirası,”

MADDE 29- 4632 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Devlet katkısı

EK MADDE 1- İşveren tarafından ödenenler hariç katılımcı adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının %25’ine karşılık gelen tutar, şirketler tarafından emeklilik gözetim merkezine iletilen bilgiler esas alınarak Devlet katkısı olarak emeklilik gözetim merkezince hesaplanır. Devlet katkısı, Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten katılımcıların ilgili hesaplarına şirketler aracılığıyla aktarılmak üzere emeklilik gözetim merkezine ödenir. Şu kadar ki, bir katılımcı için bir takvim yılında ödenen ve Devlet katkısı tutarının hesaplanmasına esas teşkil eden katkı paylarının toplamı ilgili takvim yılına ait hesaplamaya ilişkin dönemin sona erdiği tarihte geçerli brüt asgari ücretin hesaplama dönemine isabet eden toplam tutarını aşamaz. Bu ödenekten bütçenin diğer kalemlerine hiçbir şekilde aktarma yapılamaz. Devlet katkısı, katkı payı ödemelerinden ayrı olarak takip edilir ve Müsteşarlıkça belirlenen yatırım araçlarında yatırıma yönlendirilir.

Katılımcılardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra;

- a) En az üç yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin yüzde 15'ine,
  - b) En az altı yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin yüzde 35'ine,
  - c) En az on yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin yüzde 60'ına,
- hak kazanır. Bu sürelerin hesabında emeklilik sözleşmesi esas alınır.

Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat veya malûliyet nedeniyle ayrılanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin tamamına hak kazanır. Devlet katkısı ve getirilerinden hak kazanılan tutarlar sistemden ayrılma veya emeklilik durumunda katılımcıya ödenir.

Vefat veya malûliyet hariç sistemden emekli olmadan ayrılan katılımcıların Devlet katkısına ilişkin hesabındaki varsa hak kazanılmayan birikim tutarı genel bütçeye gelir kaydedilir veya katılımcılara yapılacak Devlet katkısı ödemesine mahsup edilebilir. Hak kazanılmayan tutarlarla ilgili mahsuplaşma işlemleri ile bu işlemlerin gerçekleştirilme sürelerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir. Devlet katkısının hesaplanmasına, ilgili hesaba ve hak sahiplerine ödenmesine, yatırıma yönlendirilmesine, ödeme ve yatırıma yönlendirme işlemlerinin yerine getirileceği sürelerle ve bu madde uyarınca yapılacak diğer işlemlere ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Devlet katkısı ve getirilerinden hak sahiplerince aranmayan kısımların zamanaşımına uğramasına ilişkin olarak 6 ncı madde hükmü uygulanır.

Katılımcıların Devlet katkısına esas teşkil eden katkı paylarının doğru hesaplanmasından şirketler sorumludur. Haksız olarak yapıldığı tespit edilen Devlet katkısı ve getirisi, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte müteakip dönem yapılan Devlet katkısı ödemesine mahsup edilir. Tespit tarihinden itibaren dört ay içinde mahsup edilemeyen tutarlar için emeklilik gözetim merkezi tarafından şirkete yapılacak tebligat ile bir aylık ödeme süresi verilir. Süresinde ödenmeyen Devlet katkısı ve getirisi ile dördüncü fıkraya göre süresinde iade edilmeyen tutarlar 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere emeklilik gözetim merkezi tarafından ilgili vergi dairesine bildirilir.”

MADDE 30- 4632 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan bu kapsamdaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar, 31/12/2015 tarihine kadar kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılabilir. Belirlenmiş katkı esasına göre yürütülen emeklilik taahhüt planlarından yapılan aktarımlarda ilgili kuruluşun yetkili organlarınca karar alınması şartı aranmaz.

Beşinci fıkrada kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar gelir vergisinden müstesnadır. Aktarım yapan üyelerin sistemde kazanacakları süreye ve üyelerden sosyal güvenlik sistemi ve tabi olduğu vakıf senedi kapsamında emeklilik hakkı kazanmış olanların aktarım sonrası sistemde emeklilik hakkı kazanacağı yaşa ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.”

“Bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince daha önce gider kaydedilmemişse, aktarıldığı yılın ticari kazancının tespitinde dikkate alınır.

Beşinci fıkrada belirtilen aktarımın yapılması amacıyla gerçekleştirilen taşınmaz veya iştirak hissesi satışından doğacak kazancın, bu kapsamda aktarılan kısma isabet eden tutarı kurumlar vergisinden müstesnadır.

Beşinci fıkra kapsamında yapılan işlemler her türlü harçtan, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, bu istisna aktarılabilecek tutarla sınırlı olarak uygulanır.

Bu madde kapsamında emeklilik sözleşmesi akdetmiş olan katılımcılardan, aktarıma ilişkin olarak giriş aidatı dahil herhangi bir kesinti yapılmaz.

Bu kapsamda aktarılabilecek tutarlar aktarım sonrasında 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bireysel emeklilik sistemine ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirilir. Bu madde kapsamında yapılacak aktarıma ve bireysel emeklilik sisteminde hak kazanılacak süreye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketinin emekliliğe yönelik faaliyetlerinin aktüeryal denetimini Müsteşarlık yapar.”

MADDE 31- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “; 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre yap-işlet-devret modeli ile genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından gerçekleştirilen yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması halinde sözleşmelerinde öngörülmüş olması kaydıyla söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanı üstlenecek kuruluşu ve üstlenim koşullarını belirlemeye;” ibaresi metinden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtılması Hakkında Kanun hükümlerine göre yap-işlet-devret modeli, 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu ve 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yap-kirala-devret modeli ile gerçekleştirilen ve tutarı asgari bir milyar Türk Lirası olan yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerde, sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması hükmünün bulunması halinde söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanın Müsteşarlık tarafından üstlenilmesine karar vermeye, Müsteşarlığın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu fıkra hükümlerine göre üstlenim öngörülen yatırım ve hizmetlere ilişkin ihale şartnamesi yayımlanmadan ve sözleşmeleri imzalanmadan önce Müsteşarlığın uygun görüşü alınır.”

MADDE 32- 4749 sayılı Kanunun Dördüncü Bölümünün başlığı “İç ve Dış Borçlanma ile Kira Sertifikası İhracı” şeklinde değiştirilmiş ve 7 nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 7/A maddesi eklenmiştir.

“Kira sertifikası ihracı

MADDE 7/A- Bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait taşınır ve taşınmazlar ile kullanma, yararlanma, işletme ve sair haklar gibi maddi olmayan varlıklara ilişkin, ilgili kurumların görüşleri alınarak, alım, satım, geri alım, kiraya verme, geri kiralama, bedelli veya bedelsiz devir ve benzeri işlemleri mevzuatta yer alan şekil kurallarına tabi olmaksızın tesis etmeye ve bu işlemleri aynı usule tabi olarak yapmak üzere kuruluş, tescil, tasfiye ve işleyişe ilişkin mevzuat hükümlerine bağlı olmaksızın varlık kiralama şirketleri kurmaya veya varlık kiralama şirketleri kurmak üzere kamu sermayeli kurumları görevlendirmeye Bakan yetkilidir. Bu şirketler söz konusu taşınır ve taşınmazlar ile maddi olmayan varlıklara dayalı olarak, hasılatı Müsteşarlığa aktarılabilmek üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası ihraç edebilir. Bu ihraçlara konu olan varlıklar üzerinde,

ihracın vadesi süresince ihrac koşullarına aykırı herhangi bir hukuki işlem tesis edilemez. Bu fıkra kapsamındaki işlemlere konu olan kamu varlıklarının kullanımıyla ilgili bakım, onarım, işletme, inşaat ve benzeri iş ve işlemler ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılır ve buna ilişkin harcamalar kendi bütçelerinden karşılanır. Bu fıkra kapsamındaki kira sertifikaları, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ve sermaye piyasası mevzuatı bakımından Müsteşarlık tarafından ihraç edilen menkul kıymetlere ilişkin olarak ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslara tabidir. Bu sertifikalar, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uygulamasında teminat olarak kabul edilir.

Bu maddenin birinci fıkrasındaki iş ve işlemler ile Devlet iç borcu, Devlet dış borcu ve nakit yönetimi kapsamında yapılan iş ve işlemler 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 33- 4749 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına “kaynaklanan teminatları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 7/A maddesi kapsamında Müsteşarlığa aktarılacak tutarlar ile Müsteşarlığın söz konusu maddede yer alan işlemlere ilişkin yapacağı geri ödemeleri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 34- 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “teknik hizmetlerin yürütülmesi amacıyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “tüzel kişiliği haiz” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 35- 5363 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin ikinci paragrafına aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Su ürünleri sigortalarının risk incelemeleri, su ürünleri mühendisi, su ürünleri bölümü mezunu ziraat mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendisi ve veteriner hekimler; hasar tespitleri ise veteriner hekimle birlikte su ürünleri mühendisi, su ürünleri bölümü mezunu ziraat mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendislerinden birisi tarafından yapılır.”

MADDE 36- 5363 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 14- Bu Kanun kapsamındaki tarım sigortası teminatları münhasıran Havuz tarafından verilir. Bu teminatlar risk yönetimi açısından şartların gerekli kılması ve Kurul tarafından uygun görülmesi halinde sigorta şirketleri ile müştereken de verilebilir.

Sigorta sözleşmeleri, Havuz tarafından belirlenen standart poliçeler üzerinden yapılır.

Havuz tarafından hesaplanacak tahmini hasar durumuna göre uygun şartlarda yeterli koruma sağlanmadığı takdirde, kalan kısma Devlet tarafından iştirak edilir.”

MADDE 37- 5363 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 15- Havuz, üstlenilen risklerin transferi amacıyla ulusal ve uluslararası sigortacılık piyasası, sermaye piyasası ve benzeri piyasalardan koruma temin edebilir.”

MADDE 38- 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Sosyal çalışma görevlisi: Psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik, aile ve tüketici bilimleri ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensuplarını,”

MADDE 39- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Sosyal Güvenlik Kurumuna” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve il veya ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarınca yapılan sosyal yardım hak sahiplerinin tespiti ile gelir testi işlemlerinin yürütülmesi amacıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 40- 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, 26 ncı, 26/A, 27 nci, 28 inci, 28/A, 29 uncu, 29/A, 30 uncu, 31 inci, 32 nci ve 33 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmış, anılan Kanuna ekli (I) Sayılı Cetvelin Ana Hizmet Birimleri başlığı altındaki birim isimleri cetvelden çıkarılarak aynı başlık altına “TÜİK Daire Başkanlıkları” ibaresi eklenmiştir.

“MADDE 25- Kurumun ana hizmet birimleri on altı daire başkanlığından oluşur. Daire başkanlıklarının isim, görev ve yetkileri Kurumun bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 41- 5429 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurum tarafından bu Kanunun 9 uncu maddesi kapsamında talep edilen her türlü kayıt ve verinin otuz gün içinde verilmemesi veya Kurumun kullanımına açılmaması durumunda ilgili kurum ve kuruluşun üst yöneticileri hakkında ikinci fıkranın (b) bendinde belirtilen tutarda idari para cezası uygulanır.”

MADDE 42- 5429 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- Bu maddeye ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Bu maddeyle kadrosu iptal edilen daire başkanları hiçbir işleme gerek kalmaksızın buldukları kadro dereceleriyle birlikte bu maddeyle ihdas edilen daire başkanlığı kadrolarına atanmış sayılırlar. Bunların yeni kurulan daire başkanlıklarından hangisinde görevlendirileceği eski yürüttükleri görevler dikkate alınarak Kurumun bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 43- 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü, sosyal yardım hak sahiplerinin tespiti ile gelir testi işlemlerinde kullanılmak üzere Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezinden harcama bilgileri dahil gerekli bilgileri istemeye ve almaya yetkilidir. Bu bilgiler kişilerin muvafakati ile kullanılır.”

MADDE 44- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasına “bankaların” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan sigorta ve emeklilik şirketleri ile Güvence Hesabının” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 45- 15/5/2007 tarihli ve 5661 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkrazatı/Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “alacağın kesin aciz vesikasına bağlanması halinde,” ibaresi “takibin asıl borçlu için kesin aciz vesikasına bağlanması halinde,” şeklinde, ikinci cümlesinde yer alan “Kesin aciz vesikasına bağlanan alacaklar” ibaresi “Borcu kesin aciz vesikasına bağlanan borçlular ve kefil sıfatı taşıyan diğer borçlular” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 46- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği” ibaresi “Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 47- 5684 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkra (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent (e) bendi olarak eklenmiş, diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiş ve mevcut (ğ) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Birlik: Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğini,”

“e) Destek hizmeti kuruluşu: Bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, faaliyet alanlarıyla ilgili konularda yardımcı veya tamamlayıcı nitelikte hizmet veren kuruluşları,”

“h) Levha: Türkiye’de faaliyette bulunan sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa göre kurulan emeklilik şirketleri için Birlik tarafından, sigorta eksperleri ve sigorta acenteleri için ise Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından ayrı ayrı düzenlenecek faal olarak çalışanlara ilişkin kayıtları gösterir levhaları,”

“i) Minimum garanti fonu: Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri için gerekli özsermayenin en az üçte birine denk düşen tutarı,”

MADDE 48- 5684 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin (4) numaralı alt bendinde yer alan “suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama,” ibaresinden sonra gelmek üzere “terörün finansmanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 49- 5684 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(8) Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri; tüm iş ve işlemlerinin, sigortacılık mevzuatı ve ilgili diğer mevzuata, şirketin iç yönergeleri ile yönetim stratejisi ve politikalarına uygunluğunun sürekli kontrol edilmesi, denetlenmesi ile hata, hile ve usulsüzlüklerin tespiti ve önlenmesi amacıyla iç denetim ve risk yönetimini kapsayacak şekilde etkin bir iç kontrol sistemi kurmak zorundadır. Müsteşarlıkça belirlenen alanlarla sınırlı olmak üzere, iç kontrol sistemlerinin yürütülmesi dışarıdan hizmet alımı yoluyla da yapılabilir. İç kontrol sistemlerinin kurulmasına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.”

MADDE 50- 5684 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği” ibaresi “Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ve yeşil kart sigortaları” ibaresi metinden çıkarılmış, fıkranın son cümlesi ile maddenin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Bakan, bu oranları yarısına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya ya da katılma paylarını maktu olarak tespit etmeye yetkilidir.”

“(7) Hesabın kuruluşuna, işleyişine, tanıtımına, idari masraflarına, fon varlıklarının nemalandırılmasına, Hesap yapılacak ödemelere, gerek ilgililere gerekse Türkiye Motorlu Taşıt Bürosuna yapılacak ruculara, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, Sigortacılık Eğitim Merkezi ve Komisyona yapılacak katkı payları ile, Hesap kapsamındaki zorunlu sigortalardan denetimi ve takibinden kaynaklanan giderler ile diğer harcamalara ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 51- 5684 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “varsa birikime ayrılan kısım” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve birikim primlerine ait masraf payları” ibaresi ile fıkra aşağıdaki cümle eklenmiş, maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ayrıca, sigorta sözleşmesinin süresi boyunca üstlenilen risk düzeyi ile kazanılan primlerin zamana bağlı dağılımının uyumlu olmadığı kabul edilen sigorta branşlarında, bu karşılık için riskin zaman içinde farklı şekilde oluşumunu dikkate alan, içeriği Müsteşarlıkça belirlenen hesap yöntemleri kullanılır.”

“(3) Devam eden riskler karşılığı; kazanılmamış primler karşılığının şirketin taşıdığı risk ve beklenen masraf düzeyine göre yetersiz kalması halinde ayrılır.

(4) Dengeleme karşılığı; takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve Müsteşarlıkça belirlenen özel rizikoları karşılamak üzere ayrılan karşılıktır.”

MADDE 52- 5684 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut yedinci fıkraya dokuzuncu fıkraya olarak teselsül ettirilmiştir.

“(4) Hayat dışı sigorta şirketleri, hesaplama yöntemi yönetmelikle belirlenecek gerekli özsermayenin üçte birinden az olmamak kaydıyla teminat olarak minimum garanti fonu tesis eder. Minimum garanti fonu, hiçbir dönemde çalışılan branşlar itibarıyla gerekli olan asgari sermaye tutarlarının üçte birinden az olamaz. Bu şirketlerin bir yıldan uzun süreli yaptıkları ferdi kaza, hastalık ve sağlık sigorta sözleşmeleri için ayıracakları teminatlar hakkında ikinci fıkraya hükmü uygulanır. Ancak, Müsteşarlık bu maddede belirtilen sınırlar içinde kalmak kaydı ile gerekli gördüğü sigorta branşları için usul ve esasları yönetmelikle belirlenecek hesaplama yöntemi getirebilir. Yeni kurulan sigorta şirketlerinin ilk üç yıl itibarıyla bir yıl ve bir yıldan kısa süreli tüm sigorta sözleşmelerinden doğan taahhütlerine karşılık olarak ayıracakları teminat tutarı şirketin ödenmiş sermayesi de dikkate alınarak Müsteşarlıkça tespit edilir.”

“(7) Müsteşarlık, sigortacılık sektörünün durumu ile genel ekonomik şartlar çerçevesinde teminatları yüzde elli oranına kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

(8) Müsteşarlık, bu maddeye göre hesaplanan teminat tutarlarının yüzde onunu aşmamak üzere özel teminat ayrılmasına karar verebilir. Özel teminat, bütün branşlarda sözleşme yapma yetkisi kaldırılmış ya da ruhsatları iptal edilmiş sigorta şirketlerinin olağan faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamak için gerekli kaynağın bulunamaması halinde kullanılır. Ayrılacak teminata ve kullanımına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.”

MADDE 53- 5684 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “şirket bulunmadığı takdirde ise” ibaresinden sonra gelmek üzere “portföyün idaresini Hesaba bırakmaya ya da” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 54- 5684 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği

MADDE 24- (1) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ve 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa göre kurulan emeklilik şirketleri merkezi İstanbul’da bulunan ve kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine giriş aidatını ödeyerek üye olmak zorundadır. Bu zorunluluk sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri için sigortacılık ruhsatı; emeklilik şirketleri için emeklilik ruhsatı almalarından itibaren en geç bir ay içinde yerine getirilir. Ancak, Bakanlar Kurulu, üye olma zorunluluğunu kaldırmaya yetkilidir. Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hakkında 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(2) Birlik nezdinde biri sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri, diğeri emeklilik şirketleri için olmak üzere iki ayrı Levha tutulur ve Birliğe üyelik işlemlerini tamamlayan ilgili sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketi Birlik Yönetim Kurulu tarafından derhal ilgili olduğu Levhaya kaydedilir.

(3) Levhadan silinme aşağıda belirtilen hâllerde gerçekleşir:

a) Sigorta şirketi ve reasürans şirketi için;

1) Tüm branşlarda yeni sigorta ve reasürans sözleşmesi yapma yetkisinin kaldırılması,

2) Ruhsatın verildiği tarihten itibaren bir yıl içinde veya takip eden yıllarda Müsteşarlığın bilgisi haricinde, aralıksız olarak altı ay süre ile sigorta veya reasürans sözleşmesi akdetmemesi,

3) Kendisine yapılan tebligata rağmen süresi içinde giderlere katılma paylarını ve aidatlarını ödememesi,

4) Birlik üyeliğinin düşmesi.

b) Emeklilik şirketi için;

1) 4632 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında faaliyet ruhsatının geçersiz hâle gelmesi,

2) Yeni sözleşme akdetme yetkisinin kaldırılması,

3) 4632 sayılı Kanun uyarınca oluşturulan fonlarının tamamının başka bir şirkete devredilmesi,

4) 4632 sayılı Kanun uyarınca Bakan tarafından iflasının istenmesi,

5) Kendisine yapılan tebligata rağmen süresi içinde giderlere katılma paylarının ve aidatlarının ödenmemesi,

6) Birlik üyeliğinin düşmesi.

(4) Levhaya kayıtlı olmayan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi Genel Kurulda seçme ve seçilme hakkına sahip değildir. Levhadan silinmeyi gerektiren hâllerin sona erdiğini ispat eden sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi, Levhaya yeniden yazılma hakkını kazanır ve bu şirketlerden giriş aidatı alınmaz.

(5) Birlik Yönetim Kurulu gerekli gördüğü hâllerde, nedenlerini de açıklamak suretiyle Levhaya yeniden yazılma talebinde bulunan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketini Levhaya yazılma şartlarının varlığının devam ettiğini ispatla zorunlu tutabilir. Levhaya yeniden yazılma talebinin reddine ilişkin karar gerekçeli olarak verilir.

(6) Levhadan silinen veya Levhaya yeniden yazılma talebi reddolunan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi, Yönetim Kurulunun silme veya ret kararına karşı onbeş işgünü içinde Müsteşarlığa yazılı itirazda bulunabilir. Yapılacak itiraz karşısında Müsteşarlık en geç onbeş iş günü içinde kararını bildirmek zorundadır. Müsteşarlığın bu konuda vereceği karar kesindir.

(7) Birlik üyeliğinin düşmesi aşağıda belirtilen hâllerde gerçekleşir:

a) Sigorta şirketi ile reasürans şirketi için;

1) Ruhsatlarının tümünün iptal edilmesi,

2) Hakkında iflas veya tasfiye kararı verilmiş olması ya da başka nedenlerle faaliyetinin sona ermesi.

b) Emeklilik şirketi için;

1) Emeklilik faaliyet ruhsatı ile sigorta ruhsatlarının geçersiz olması,

2) Hakkında iflas veya tasfiye kararı verilmiş olması ya da başka nedenlerle faaliyetinin sona ermesi.

(8) Birliğin amacı; mesleğin gelişmesini temin etmek, üyelerinin dayanışma, birlik ve mesleğin gerektirdiği vakar ve disiplin içinde çalışmalarını sağlamak ve haksız rekabeti önlemek üzere gerekli kararları almak ve uygulamaktır.

(9) Birliğin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Mesleğin gelişmesini sağlayıcı önlemler almak, bu amaçla araştırma kuruluşları tesis etmek ve bu konudaki araştırma ve çalışmaları desteklemek.

b) Türkiye’de sigortacılığı ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemini temsil etmek ve tanıtmak için gerekli girişimlerde bulunmak, yurt içi ve yurt dışındaki ilgili kuruluşlara gerektiğinde üye olmak ve delege göndermek.

c) Gerektiğinde sigorta sözleşmelerine ilişkin rehber tarifeleri hazırlayarak sektörün hizmetine sunmak.

ç) Sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi mevzuatı ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek ve aldığı kararların ve önlemlerin uygulanmasını izlemek.

d) Uyulması zorunlu meslek kurallarını belirlemek, üyelerinin mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak, üyeleri arasındaki haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamak.

e) Sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi konusunda eğitim vermek amacıyla ilgili kuruluş ve derneklerle işbirliği yapmak, seminerler ve konferanslar düzenlemek, kitap, dergi ve broşürler yayımlamak.

f) Sigorta ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemine ilişkin olarak gerekli sayı ve nitelikte inceleme ve araştırma komiteleri kurmak, görev, yetki ve çalışma şekillerini düzenlemek.

g) Üyelerinin yıllık faaliyet sonuçları hakkında her yıl raporlar hazırlamak ve bu raporları üyelerine ve ilgililere dağıtmak.

ğ) Sigortacılıkta tahkimin işleyişini düzenlemek ve sigorta hakemlerinin listesini tutmak.

(10) Birlik, ilgili olduğu meslekler konusundaki mevzuat ile almış olduğu karar ve önlemlerin uygulanmasını takip eder ve Müsteşarlıkça alınması talep edilen tedbirleri alır.

(11) Birlik, Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak bu Kanun hükümleri çerçevesinde sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi ile ilgili tüzel kişiliği haiz büro, şirket ve vakıf kurmaya ve kurulu şirketlere iştirak etmeye yetkilidir.

(12) Birlik organları; Genel Kurul, Birlik Başkanı, Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kuruludur. Yönetim Kurulu hariç olmak üzere, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri, Genel Kurul dışında bu organlardan sadece birinde temsil edilir.

(13) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri Genel Kurulda, genel müdür veya genel müdürün bu amaçla vekalet verdiği, birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici tarafından temsil edilir. Müsteşarlık, Birlik Genel Kurulunda gözlemci bulundurabilir.

(14) Birlik Başkanı ile Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri Genel Kurul tarafından iki yıllığına seçilir. Birlik Başkanı Yönetim Kurulunun da başkanıdır.

(15) Hayat Dışı Yönetim Komitesi, hayat dışı şirket temsilcileri tarafından, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi ise hayat ve emeklilik şirket temsilcileri tarafından seçilecek dokuz üyeden oluşur. Hayat Dışı Yönetim Komitesi ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi üyeleri arasında yapılacak seçimle komite başkanları ve komiteyi Yönetim Kurulunda temsil edecek bir komite üyesi belirlenir.

(16) Hayat Dışı ve Hayat ve Emeklilik yönetim komitelerinin seçiminde, beş üye ilgili alandaki prim üretiminde ilk ona giren şirketler, üç üye yine ilgili alandaki ilk on dışında kalan şirketler ve bir üye ilgili alanda ağırlıklı olarak çalışan reasürans şirketleri arasında yapılan ve ilgili alanda faaliyet gösteren tüm şirketlerin katıldığı seçimle belirlenir. Hayat veya emeklilik alanında ilk ona giren şirketler belirlenirken, seçim yılından bir önceki yıl sonu kapanmış prim ve katkı payı toplamı dikkate alınır. İlgili alanda ağırlıklı olarak çalışan reasürans şirketinin bulunmaması veya reasürans şirketlerinin ilgili komite üyeliğine aday olmaması halinde, reasürans şirketlerine tahsis edilen kontenjan ilk ona giren şirketler kontenjanına eklenmek suretiyle bu şirketlerin kontenjanı beşten altıya çıkarılır. Yukarıda belirtilen dağılımı sağlayacak sayıda gruplardan aday çıkmaması halinde, gruplar arasındaki dağılım Genel Kurulca kararlaştırılır.

(17) Birlik organlarında üye şirketler, genel müdür veya genel müdür niteliklerini haiz birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici seviyesinde temsil edilir. Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kurulu üyelikleri kişiye bağlı olmayıp, bahse konu organlarda şirketi temsil eden kişinin şirketiyle ilişkisinin kesilmesi hâllerinde, yerine aynı şirketi temsilen genel müdür veya genel müdür niteliklerini haiz birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici geçer. Birlik organlarında görev alan üye şirketlerin Levha kaydının silinmesi durumunda boşalan üyelik için usulüne göre seçim yapılır.

(18) Birlik Başkanının şirketiyle ilişkisinin kesilmesi halinde Birlik Başkanlığı düşer. İki ay içinde yapılan seçimle, görevi düşen Birlik Başkanının tamamlamadığı süreyi tamamlamak üzere Birlik Başkanı seçilir.

(19) Yönetim Kurulu; Birlik Başkanı, Hayat Dışı Yönetim Komitesi ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi başkanları ve ayrıca her iki komiteye seçilen birer komite üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur. Birlik Başkanı Yönetim Kurulu Başkanı olup komite başkanları da yönetim kurulu başkan yardımcısıdır. Yönetim Kurulunda yer alan komite üyelerinden biri Yönetim Kurulunca muhasip üye olarak seçilir.

(20) Denetim Kurulu ile Disiplin Kurulu, üçer üyeden teşekkül eder. Denetim Kurulu ile Disiplin Kurulu ilk toplantısında birer başkan seçer.

(21) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri Birlik üyeliğine girişte Genel Kurul tarafından her yıl belirlenen miktarda giriş aidatı öder. Birliğin masraflarına iştirak payları; sigorta ve reasürans şirketleri için bir yıl zarfında Türkiye dahilinde elde ettikleri direkt prim gelirleri; emeklilik şirketleri için ise bir yıl zarfında Türkiye dahilinde elde ettikleri emeklilik katkı payı ile direkt prim gelirleri dikkate alınarak yönetmelikteki esaslar dairesinde hesap edilir ve paylaşılır. Aidatlar ve giderlere katılma payları yönetmelikte belirtilen süre içinde ödenmediği takdirde Birlik tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Giderlere katılma paylarının ödenmesine dair kararlar 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

(22) Hayat, hayat dışı, reasürans ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi alanlarına ilişkin gelir ve giderler Birlik bütçesinde ayrı kalemlerde izlenir.

(23) Birliğin bu madde uyarınca aldığı karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyeler hakkında Yönetim Kurulunca beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(24) Birliğin çalışma esasları Birlikçe hazırlanan ve Müsteşarlıkça onaylanan yönetmelik ile belirlenir.

(25) Birliğin tüm faaliyetleri Müsteşarlık tarafından denetlenir.”

MADDE 55- 5684 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toplantı tarihlerinin, gündemde yer alan diğer konular göz önünde bulundurularak görüşmelerin en fazla iki gün içinde sonuçlandırılacak şekilde düzenlenmesi zorunludur.”

MADDE 56- 5684 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinde” ibaresi “iç kontrol sistemlerinde”, sekizinci fıkrasında yer alan “iç denetim” ibaresi “iç kontrol” ve dokuzuncu fıkrasında yer alan “iç denetim sistemi” ibaresi “iç kontrol sistemi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 57- 5684 sayılı Kanununun 29 uncu maddesinin başlığı “Bilgi verme yükümlülüğü, uluslararası kuruluşlara üyelik ve işbirliği” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Müsteşarlık, sigortacılıkla ilgili denetim ve düzenleme otoritelerinin katıldığı uluslararası mali, iktisadi ve mesleki kuruluşlara üye olabilir ve işbirliği ve bilgi paylaşımında bulunabilmeyi teminen uluslararası mesleki kuruluşlar ve yabancı ülkelerin yetkili mercileri ile mutabakat zaptı imzalayabilir. İmzalanan mutabakat zaptı Bakanın onayı ile yürürlüğe girer.”

MADDE 58- 5684 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “arasında sigorta sözleşmesinden” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Hesaptan faydalanacak kişiler ile Hesap arasında” ibaresi ve sekizinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, onikinci fıkrasının dördüncü cümlesi ile onaltıncı fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye on altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Müsteşarlık bu fıkra uyarınca aranacak deneyim ve bu deneyime esas teşkil eden bilginin tespitine ilişkin ölçütleri belirlemeye yetkilidir.”

“Ancak, tahkim süresinin sona ermesinden sonra karar verilmiş olması, talep edilmemiş bir şey hakkında karar verilmiş olması, hakemlerin yetkileri dahilinde olmayan konularda karar vermesi ve hakemlerin, tarafların iddiaları hakkında karar vermemesi durumlarında her hâlükarda temyiz yolu açıktır.”

“Komisyon Müdürünce karar en geç üç iş günü içinde taraflara bildirilir; ayrıca kararın aslı dosya ile birlikte Komisyonun bulunduğu yerdeki görevli mahkemeye gönderilir ve mahkemece saklanır.”

“(17) Talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine hükmolunacak vekalet ücreti, Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesinde belirlenen vekalet ücretinin beşte biridir.”

MADDE 59- 5684 sayılı Kanununun 31 inci maddesinin başlığı “Sigortacılık Eğitim Merkezi, destek hizmetleri ve diğer organizasyonlar” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasına “meslek kuruluşlarının katkılarından,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Hesaptan aktarılacak katkı payından,” ibaresi ve ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut üçüncü fıkra dördüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiş ve bu fıkrada yer alan “organizasyonlara” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve destek hizmetlerinin verilmiş şekli ile destek hizmeti kuruluşlarına” ibaresi eklenmiştir.

“(3) Bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar, faaliyet alanlarına yardımcı veya tamamlayıcı nitelikteki destek hizmetini almadan önce, gerektiğinde Müsteşarlığa ibraz edilmek üzere, alacakları hizmetten doğabilecek riskler ile bunların yönetilmesine, beklenen fayda ve maliyetin değerlendirilmesine ilişkin yazılı bir rapor hazırlar. Alınacak destek hizmeti, destek hizmeti alanların mevzuattan doğan yükümlülüklerini yerine getirmelerini ve denetlenmelerini engelleyici nitelikte olamaz.”

MADDE 60- 5684 sayılı Kanuna 31 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 31/A maddesi eklenmiştir.

“Sır saklama yükümlülüğü

MADDE 31/A- (1) Bu Kanunun uygulanmasında ve uygulanmasının denetiminde görev alanlar, bu Kanuna tâbi kuruluşların görevlileri ve yetkilileri, bu Kanuna tabi kişiler ile bunların yanında çalışanlar ve dışarıdan hizmet alımı yoluyla sigortacılık sektöründe iş görenler, sıfat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar ile bunların iştirakleri, kuruluşları ve sigorta sözleşmesi ile ilgili kişilere ait sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamaz, kendilerinin veya başkalarının yararlarına kullanamaz. Bu yükümlülük söz konusu sıfat ve görevlerin sona ermesinden sonra da devam eder.

(2) Ancak, gizlilik sözleşmesi yapılması ve sadece risk değerlendirmesi amacıyla kullanılmak üzere sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketlerinin kendi aralarında doğrudan doğruya ya da Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi vasıtasıyla yapacakları her türlü bilgi ve belge alışverişi sırasında sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketlerine ya da sigorta sözleşmesi ile ilgili kişilere ait, yanlış sigorta uygulamaları dahil, sır niteliğindeki bilgilerin öğrenilmesi ve paylaşımı sır saklama yükümlülüğü dışındadır.”

MADDE 61- 5684 sayılı Kanuna 31/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 31/B maddesi eklenmiştir.

“Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi

MADDE 31/B- (1) Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği nezdinde, sigortalılar ve sigorta sözleşmesinden dolayı da olsa menfaat sağlayanlara ilişkin olarak, yanlış sigorta uygulamaları dahil, risk değerlendirmesine esas bilgileri toplamak ve bu bilgilerin sigorta, reasürans ve sigortacılık faaliyetinde bulunan emeklilik şirketleri ile Müsteşarlıkça belirlenecek kişilerle paylaşılmasını sağlamak amacıyla Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kurulur.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şirketler, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezine üye olmak zorundadır. Üye kuruluşlar, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezince istenilen her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür.

(3) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kuruluş amaçları doğrultusunda, özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarından, ilgili mevzuatla kurulmuş diğer bilgi merkezlerinden bilgi talep etmeye ve bunlarla Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden bilgi alışverişine yönelik sözleşmeler imzalamaya yetkilidir. Söz konusu kurum ve kuruluşlar Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi tarafından talep edilen bilgileri vermekle yükümlüdür. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde toplanan bilgilerin bilgi sahibinin kendisi veya onay vermesi durumunda bu madde uyarınca Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi ile bilgi alışverişine ilişkin sözleşme yapan özel hukuk tüzel kişileri, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarıyla anılan sözleşmeler çerçevesinde paylaşılması bu Kanunun 31/A maddesinin ikinci fıkrası kapsamında değerlendirilir.

(4) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kendi yönetimi tarafından temsil ve idare edilir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi iş ve işlemlerinden kendi yönetimi yetkili ve sorumlu olup faaliyetleri için gereken giderler kendi bütçesinden karşılanır. Müsteşarlık, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezini denetler. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi sigorta uygulamaları kapsamında, poliçe yazım ve hasar süreçlerinin izlenmesi de dahil olmak üzere Müsteşarlık tarafından talep edilen her türlü çalışmayı yapar ve bu amaçla gerekli alt yapıyı tesis eder.

(5) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin bütün işlem ve kayıtları gizlidir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi topladığı her türlü bilgiyi, Müsteşarlığa istenen biçim ve sürede vermekle yükümlüdür. Söz konusu bilgiler, sahibinin açık rızasının bulunması durumunda belirlendiği kişiye belli bir ücret karşılığında verilir.

(6) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi nezdinde bulunan sır niteliğindeki bilgileri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkalarına açıklayanlar, hukuka aykırı olarak kendisi ya da başkası yararına kullananlar, yayanlar, verenler, aktaranlar veya ele geçirenler hakkında 35 inci maddenin dokuzuncu ve onuncu fıkraları hükümleri uygulanır. Bu fıkarda tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(7) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezine üye şirketlerin Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi giderlerine katılım payları anılan şirketlerin bir önceki yıl gerçekleştirdikleri prim üretiminin binde birini aşmamak üzere Müsteşarlıkça belirlenir. Müsteşarlık, bu oranın yüzde elli oranında azaltılmasına veya artırılmasına karar verebilir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi giderlerine Müsteşarlığın belirleyeceği esaslar dahilinde Hesaptan katkı sağlanabilir.

(8) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin kuruluşu, faaliyetleri, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde toplanan bilgilerin kapsam, biçim ve içeriğine ve bunların paylaşılmasına, paylaşılacak bilgilerin kapsam ve içeriğine, ücretlendirilmesine ve üyelerce ödenecek katılım paylarının belirlenmesi, yükümlülükler uymayan üyeler hakkında yapılacak işlemler ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 62- 5684 sayılı Kanunun 33/A maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Olağanüstü durumlarda teminat

MADDE 33/A- (1) Terör, savaş, doğal afet ve benzeri olağanüstü durumlar nedeniyle yurt içinden veya uluslararası piyasalardan sigorta veya reasürans teminatı bulunamayan riskler ile nükleer riskler gibi özellik arz eden riskler için Bakan, sigorta veya reasürans havuzları kurma veya kurulmasını koordine etme, sigorta ve reasürans şirketleri arasında işbirliği yapılmasını sağlama, oluşturulacak havuz, organizasyon veya işbirliği mekanizmalarının yürütülebilmesi amacıyla bir veya birden fazla tüzel kişiyi, olağandışı riskler yönetim merkezi olarak görevlendirme konusunda Müsteşarlığa yetki verebilir. Olağandışı riskler yönetim merkezleri çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

(2) Hangi risklerin bu merkezler kapsamında yönetileceği, kapsama alınan risklere prim desteği verilecek ise ne oranda prim desteği verileceği, alınacak bir bedel karşılığında Devletçe reasüransa ne ölçüde katılacağı hususları Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir.

(3) Terör, savaş hâli, doğal afetler ve benzeri olağanüstü durumlarda, yurt içinden veya uluslararası piyasalardan sigorta teminatı sağlanamaması ya da sağlanmasında güçlük bulunması ve Başbakanlığın gerekli görmesi halinde, sivil hava ve deniz ulaşım araçları için, Müsteşarlıkça sigorta veya reasürans teminatı sağlanmasına karar vermeye Bakan yetkilidir. Verilecek teminatın kapsamı, süresi, türü, limitleri, karşılığında bir bedel alınıp alınmayacağı, bedel alınacak ise bedelin tutarı, alınacak bedelin nemalandırılması ve yönetimine ilişkin usul ve esaslar Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 63- 5684 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “iç denetim” ibareleri “iç kontrol” şeklinde ve (j) bendinde yer alan “onikibin Türk Lirası” ibaresi “bin Türk Lirasından onikibin Türk Lirasına kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 64- 5684 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin onaltıncı fıkrasının son cümlesi ile onyedinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ancak, adli para cezasının miktarı, yerine getirilmeyen yükümlülüğün veya yükümlülük eksik olarak yerine getirilmiş ise eksik kalan miktarın yüzde ikisinden az, yüzde onikisinden fazla olamaz.”

“Ancak, adli para cezasının miktarı, aktifte gerçekleşen azalmanın yüzde beşinden az, yüzde yirmisinden fazla olamaz.”

MADDE 65- 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Bu Kanundaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun uygulanması ile bu Kanun kapsamındaki kişi ve kuruluşlara ilişkin yönetmelikler Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakanlıkça çıkarılır.”

MADDE 66- 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1) Diğer mevzuatta Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine yapılan atıflar Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine yapılmış sayılır.”

MADDE 67- 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- (1) 9/8/2008 tarihli ve 26962 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi Yönetmeliğine göre faaliyetlerini sürdüren Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren herhangi bir başka işleme gerek kalmaksızın 31/B maddesi uyarınca kurulmuş sayılır.”

MADDE 68- 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesinin (6) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“6. Maliye Bakanı, bu Kanun Hükmünde Kararnameye tabi teşebbüslerin bir önceki yıla ilişkin kârlarından Hazineye tekabül eden tutarları;

a) Bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen kısıtlamalara tabi olmaksızın, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine genel bütçeye gelir kaydetmeye,

b) Teşebbüslerin ödenmemiş sermayelerine ve/veya görev zararları alacaklarına mahsup edilmek üzere Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da Hazine Müsteşarlığı bütçesinin ilgili tertibine ödenek kaydetmeye ve bu işlemleri mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye,

yetkilidir.”

“7. Bu Kanun Hükmünde Kararnameye tabi teşebbüslerin geçen yıldan daha önceki yıllara ait kârlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarları ile diğer özkaynaklarının tamamı veya bir kısmı, ilgili teşebbüsün ödenmemiş sermayesine ve/veya görev zararı alacaklarına mahsup edilebilir. Söz konusu mahsup işlemlerine Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan; mahsup işlemlerini Hazine Müsteşarlığının teklifi üzerine mahiyetlerine göre bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

MADDE 69- 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 37/A maddesi eklenmiştir.

“Teşebbüslerin temettü ödemeleri

MADDE 37/A- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı ve 37 nci maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde Hazineye devredilmesi gereken temettü tutarları ve bu tutarlara ilişkin ödeme tarihlerini içerecek ödeme planı Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir ve Hazine Müsteşarlığınca ilgili teşebbüse gönderilir. Zamanında ödenmeyen temettü tutarları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun gereğince gecikme zammı uygulanarak tahsil edilir. Ancak, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından verilmiş ek süreler için gecikme zammı uygulanmaz.”

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 7/10/2001 tarihinden sonra akdedilmiş bireysel emeklilik ve şahıs sigorta poliçeleri ile ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemeler üzerinden tevkif edilerek ödenen vergilerin, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesine bu Kanunla eklenen dördüncü fıkra hükmüne göre belirlenen menkul sermaye iradı üzerinden bu Kanunun yayımlandığı tarihte yürürlükte olan orana göre hesaplanan

tutarı aşan kısmı, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde hak sahiplerince tevkifatın yatırıldığı vergi dairelerine başvurulması ve dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca red ve iade edilir. Bu kapsamda açılan davalardan vazgeçilmesi durumunda, idarece de açılmış davalar sürdürülmez, taraflarca herhangi bir masraf ve vekalet ücreti talep edilemez.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 29/5/2012 tarihi itibarıyla bireysel emeklilik sistemine dahil olup sistemden ayrılan katılımcıların, üç yıl içinde bireysel emeklilik sistemine tekrar dahil olması halinde; katılımcının birikim tutarı, katılımcının sistemden son ayrılış tarihi itibarıyla elde ettiği toplam birikim tutarına ulaşıncaya kadar Devlet katkısı ödenmez. Bu tutarın aşılması durumunda, aşan kısım için Devlet katkısı ödenir.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sisteme girmiş olan katılımcıların 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun ek 1 inci maddesi uyarınca Devlet katkısına hak kazanmaya esas süresinde dikkate alınmak üzere Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sistemde buldukları toplam süreye, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl sistemde kalmak koşuluyla bir defaya mahsus olmak üzere;

- a) Sistemde 3 yıldan fazla 6 yıldan az bulunan katılımcılara 1 yıl,
  - b) Sistemde 6 yıldan fazla 10 yıldan az bulunan katılımcılara 2 yıl,
  - c) Sistemde 10 yıldan fazla bulunan katılımcılara 3 yıl,
- süre eklenir.

MADDE 70- Bu Kanunun;

a) 2 nci, 4 üncü, 5 inci, 8 inci ve 13 üncü maddeleri, 16 ila 30 uncu maddeleri ve geçici 2 nci maddesi 1/1/2013 tarihinde,

b) 3 üncü, 6 ncı, 7 nci ve 9 uncu maddeleri ile geçici 1 inci maddesi yayımı tarihinden iki ay sonra,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 71- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU	TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI			
TEŞKİLATI	MERKEZ			
İPTAL EDİLEN KADROLAR				
SINIF	UNVAN	DERECE	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Ulusal Hesaplar Daire Başkanı	1	1	1
GİH	İş İstatistikleri Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Sosyal Sektörler ve Araştırmalar Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Ekonomik Göstergeler ve Fiyat İstatistikleri Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Sektörel İstatistikler Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Nüfus ve Demografi İstatistikleri Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Yayın ve Bilgi Dağıtım Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Dış İlişkiler Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Yöntem Araştırmaları Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Tarım ve Çevre İstatistikleri Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Daire Başkanı	1	1	1
	TOPLAM		11	11

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU	TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI			
TEŞKİLATI	MERKEZ			
İHDAS EDİLEN KADROLAR				
SINIF	UNVAN	DERECE	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	TÜİK Daire Başkanı	1	16	16
	TOPLAM		16	16

